

NOVINY

Volume 1 Issue 33 ČTRNÁCTIDENÍK PRO KRAJANY V AUSTRALII A OKOLÍ 23.X. – 6.XI. 2000

PP 255003/04496 DO KAŽDÉ RODINY KRAJANSKÉ NOVINY (Fr.Hrabica) AUSS\$ 1.50+postage

S tručné zprávy.

9. října
Státní úřad pro jadernou bezpečnost povolil aktivaci paliva v jaderné elektrárně v Temelíně a v 21.09 byl provoz zahájen Pásku symbolicky přestříhli Miloš Zeman a Miroslav Grégr, Grégr servilně počkal, až si fikne Zeman
Moje žena pravila - a budeme na škvarečky, a Zeman dřív!
Rakousko nadále vyhrožuje, že zablokuje vstup ČR do Evropské unie
Václav Klaus pokládá rakouské protesty za vydírání, které není Rakouska důstojné
Pokračují blokády česko-rakouských hranic
Také Česká republika odvolala sankce proti Jugoslávii - stejně jako ostatní státy Evropy
Chleba podrazí o třicet procent, je to důsledek zvýšení cen obilí a nafty
Rakouský kancléř Wolfgang Schüssel prohlásil, že Miloš Zeman mu neodpověděl na dva dopisy týkající se Temelína
2/3 občanů České republiky souhlasí se spuštěním Temelína
Středočeský krajský soud odročil soud mezi úředníkem zamini Karlem Srbou a vyhozeným ředitelem štiřinského zámku Václavem Hrubým - Srba žádá po Hrubém omluvu, za to, že zveřejnil záznam vyděračského telefonátu, v němž Zemanův poradce Novotný po Hrubém žádal výrobu falešných důkazů proti Zieleniecovi (nechápete? to nejste sami...)
V České republice klesá nezaměstnanost o dvě desetiny procenta (na 8,8%), inflace zůstala v září na srpnové úrovni
Počasí Praha: standardní podzimní počasí
Žilina: zrána chladno a sivo, cez obed slnečno a teplo asi tak na košeľu, večer ochladenie a slabé mrholenie ..
pokračování na str. 2

Slovo vydavatele:

V Noci spím ale když procitám mě občas napadne nějaká „intelligentní“ myšlenka, které se neubráním a pak se jí obírám. Dnes mě napadlo, že se říká „první republika“, čímž rozumím „údobí československé státnosti mezi první světovou válkou a Mnichovem“, „druhá republika“ je pak „údobí mezi Mnichovem a 15.březnem 1939“, ale nikdy jsem neslyšel pojem „třetí republika“ o době poválečné. Snad proto, že vlastně žádná demokratická ani jiná republika pak už nebyla. Bylo to údobí „vazalství“. Údobí, které strana a vláda nazývala „budováním socialismu“? Socialismu a které se socialismem nemělo nic společného ani republikou se samo nikdy nenazývalo. A když někdo něco udělal „proti socialismu“ údajně tak zároveň škodil „dělnické třídě“.
Ale kdo byla ta „dělnická třída“? Ten dav občas hlomozící na Václavském náměstí? Pracující v továrnách? Ne, „dělnická třída“ jako taková byla pouze hrstka soudruhů sedících na Ústředních výborech KSČ, nic nedělající a prebendy dodnes pobírající, .. ti si říkali „dělnická třída“..(praví dělníci byl pro ně tak zvaný „lumpenploretariát“.). Vládli snad oni? Ne, to také ne..oni se navzájem mezi sebou pošťuchovali, poroučeli, hlomozili, ale poslouchali co jim

řekne Moskva. Vládla snad Moskva? Kdepak, tam na to neměli čas. U nás bylo bezvládí. Bezvládí, které řídil president a desinformace a nikdo nebyl za nic zodpovědný.
Tento stav trvá dodnes.
Poslední kdo vládl v Čechách a na Slovensku snad byl president Masaryk a po něm Beneš. A kdo pak po nich? To je otázka pro Vás, naše čtenáře!

Těž bych chtěl poděkovat Slovenskému domu v Lidcombe a Československému Country klubu (na fotografii nahoře je pan Hanousek s našimi paralympijskými plavci). za uspořádání večerů pro paralympiky. Slovenská kapela „Lojzo“ bavila sportovce

při obou příležitostech

Na obrázku tančící hudební skupina Lojzo.

Malby Do Písku

Jaroslav Kovářiček
další dopis z Alice Springs si p5e4t2te na straně 13.

ARABOVÉ A ŽIDÉ:
PODOBNOSTI
Meir Shalev, Yediot Achronot, 14.10.2000

Nemám žádné pochybnosti, že mír bude dosažen a důvod tohoto mého nerozvážného optimismu je prostý: ať se díváme na nynější konflikt z jakéhokoli úhlu, musíme zjistit, že my Židé a naši arabští sousedé jsme si velmi podobní. A podobnost lidí sbližuje.

Tato podobnost se projevuje především v inteligenci obou národů. Někdy se nám podaří oklamat je, jindy jim nás, ale průměr svědčí o tom, že jsme dva úplně stejně blbě národy, ba že jsme blbí ve stejných parametrech. Nedosáhli jsme toho lehce a nikoli najednou. Je to výsledek dlouhodobého a uvědomělého úsilí, těžké práce, kvůli níž jsme se zrekli jiných úspěšných oborů činnosti - a hlavně plod vzájemného vlivu. Jenom díky vzájemnému vlivu jsme dospěli k situaci, kdy celý svět sleduje s lítostí promíseným obdivem projevy hlouposti našich národů.
Za druhé, oba národy mají společný okruh zájmů. Oba národy velice dbají o čest, oba mají v oblíbě mstu, oba jsou zamilovaní do hrobu a svatých míst a ani jeden z nich není schopen učít se normálním způsobem. Upřednostňují učít se přes nohy, přes srdce, přes zadek, ale v žádném případě ne přes část těla, které se říká hlava.
Za třetí, nejenom prostí lidé, i naši politici se podobají jejich politikům. Například, arabští poslanci a Ariel Šaron se nemají v lásce, přece se však chovají jako jednovaječná dvojčata. Se stejným benzinem vzněcují stejně požáry a jejich činy plodí stejné výsledky. I vztah k demokracii je podobný: v řadách obou národů jsou politici, kteří nemají s demokracií nic společného, ale stále o ní řeční a hlavně - užívají její plody.
Dále: každá z obou stran začala v poslední době bořit svatyně té druhé. Bylo by ovšem jednodušší, kdyby každý boural své vlastní svatyně. Vždyť - z pohledu na obrazovky, stejně nejsme s to rozlišit, zda vidíme Araby bourající Jozefovu hrobku v Nablusu, nebo Židy, bourající mešitu v Tiberiasu. Metoda je stejná, tváře jsou stejné, řev je stejný. Podobná je situace i při demonstracích. Není rozdílu mezi heslem "Smrt Židům" a "Smrt Arabům" a nelze vědět, zda masa lidí, házející kameny, zatarasující cesty, zapalující obchody, napadající domy pocházejí z židovské čtvrti Hatikva anebo z arabské vesnice Faradis. A zda se, že nejen televizní diváci, ale ani samotní výtržníci nejsou schopni rozlišovat. Vždyť se už stalo, že židovské vozy byly napadeny Židy a někteří Arabové byli napadeni Araby. Proto by se zpravodajové měli poučit u sportovních reportérů, kteří před zápasem

obyčejně ohlašují: Italové v modrých dresech útočí zprava doleva, Angličané v rudých dresech zleva doprava. Jestli se soupeři na začátku zpravodajství takhle neidentifikují, jak máme vědět, kdo je kdo? Na každý pád, vzhledem na do očí bijící podobnost, byla by skutečně nesmírná škoda přerušit jednání. Zcela jistě se dokážeme domluvit. Vždyť jsme bratři.

Pohoda a postih Benjamin Kuras

Čas od času mě události přimějí znovu se zamýšlet, proč má smysl se potýkat s tak nevděčným řemeslem, jako je novinářina, zvláště když si člověk může raději v klidu psát humoristické knížky a rozhlasové detektivní komedie. K čemu vlastně novinářina je a co je jejím základním účelem - pokud vůbec nějaký základní účel má. Stojí za to občas si to znovu na prstech jedné ruky spočítat, podle nějaké té základní šablony, která by byla většinou z nás srozumitelná.
Informovat. Výběr informací a stupeň důležitosti se samozřejmě bude řídit tím, kdo nám za naši novinářinu platí a na jaký společenský okruh míří, čili koho si zvolil za "terč".
Vysvětlovat. V širším kontextu, se specifickým zaměřením na to, jaký význam, dopad, či následky může ta která událost mít na náš "terčový" okruh veřejnosti. Formovat jeho názory.
Vzdělávat. A to o námětech, odpovídajících našim představám o zájmu našeho terčového publika, a na výši a v šíře tomuto publiku přijatelné. *Propagovat.* Určité zásady, hodnoty a ideje, které si to naše médium zvolilo jako svoje krédo a smysl existence. Jako třeba ono biblické "I bude si národ s národem vyprávět o míru," které je vytesané na průčelí budovy BBC World Service. Propagovat jednu sadu zásad znamená zároveň upozorňovat na jejich porušování a brojit proti zásadám opačným. Dokončení na str. 6

FALEŠNÁ SMRT HITLEROVY MILENKY

ZÁHADNÁ ZMIZENÍ

Další z Mladého světa ze se dočtete na straně 14.

Delegace senátorů na cestě do Austrálie.

Do Austrálie přiletí 28.října pětičlenná delegace senátorů „Komise pro zdravotnictví a sociální péči“ z Prahy na desetidenní oficiální návštěvu. Po přiletu odletí do Canberry a do Sydney se vrátí 4.listopadu. Část delegace tvoří senátoři kteří jsou současně členy Výboru senátu pro krajany v zahraničí.

10. října

Do prostoru skladu munice na vojenské základně u Chotěboře se zřítily dva Mígy 21, oba piloti zahynuli, munice naštěstí nevybuchla a nikdo další nebyl zraněn
Dočasným ministrem spravedlnosti se stane Pavel Rychetský
Senátorské kluby se shodly na Motejlovi jako na kandidátovi na ombudsmana
Skupina maskovaných teroristů zdemolovala kancelář Čedoku v Paříži
V Dolním Dvořišti je zablokován přechod a čeká se konflikt řidičů, ekologisté vyhrožují, že budou rozbítjet našim řidičům okna, zablokovány jsou další dva česko-rakouské přechody
Ministerstvo zahraničí hodlá požádat o zásah Evropskou unii, aby Rakousko neblokovalo vnější hranici EU, oznámil Jan Kavan
Václav Klaus je na Slovensku, kde jednal s nejvyššími činovníky, kriticky se tam zmínil i o rakouské blokadě hranic
Slovensko podporuje český postoj ve věci Temelína
Český průmysl nadále vzrůstá, meziročně o 11%, stavebnictví stouplo o 8,5% a čeká se, že tento trend bude pokračovat
Středočeský krajský soud potvrdil čtyřletý nepodmíněný trest Luďkovi Černému - ten jako řidič autobusu narazil do nákladáku odstaveného na dálnici
V Temelíně pokračuje náběh jaderného reaktoru prvního bloku
Podle Sofres Factum spuštění podporuje 60% občanů a 16% je proti
Alexandr Kravz podezřelý z vraždy, znásilnění a loupeží, se pořežal žiletkou na tváři a proto soud s ním byl odročen

11. října

Vláda se obrátí na EU, pokud Rakousko neumožní volný průjezd přes hranice, která je vnější hranicí EU
Ministři Gross a Špidla navštívili řidiče kamionů, kteří jsou zablokováni na osmi česko-rakouských hranicích
Vláda odložila privatizaci Telecomu kvůli "komplikovaným vztahům se strategickým partnerem", pravil Mertlík
V prvním bloku temelínské elektrárny už běží řetězová reakce v reaktoru
Z chomutovského zooparku utekl medvěd, zastřelili ho a ochránci zvířat pochybují, zda to nebyla zinscenovaná vražda nepohodlného zvířete
Zeman je v Londýně a získal tam britské prohlášení, že se Británie zasadí o co nejrychlejší přijetí kandidátských zemí
Prezident přijme v pondělí demisi ministra spravedlnosti Motejla a jmenuje dočasným zástupcem Pavla Rychetského
Vyšetřovatelé našli černé skřínky z dvou havarovaných migů, zatím se zdá, že se letouny nesrazily a bok po boku dopadly na zem, stroje měly nové přístroje, protože patřily do letky NATO
Povinné ručení za automobily se příští rok zvýší o třicet procent
Inspekce vyšetřuje patnáct pražských policistů, kteří fingovali nehody, většina z nich sloužila na oddělení v Praze-Bohnicích

12. října

Jednání o zastavení blokády česko-rakouských hranic bylo bezvýsledné, česká vláda se obrátí na Evropskou unii se žádostí o konzultace
Společnost ČEZ oznámila, že neutlumí uhelné elektrárny, zároveň však ministr Špidla hovoří o masivním útlumu, propouštění a kompenzacích pro propuštěné horníky
V mladoboleslavské Škodě se konal výstražný mítink odborářů, protestovali proti tomu, že je málo pracovníků
Po celý čtvrtek Rakušané blokovali tři hraniční přechody s Českem, škody se odhadují na 25 tisíc korun na jedno zdržené nákladní auto denně
V pátek se mají konat v Dolním Dvořišti dosud největší demonstrace proti Temelínu
Čeští silniční dopravci mohou používat německé území jako objezdovou trasu bez poplatku
Premiér Zeman přijal policisty, kteří zasahovali při výtržnostech v souvislosti zasedání MMF a poděkoval jim za výkon služby
Náčelník generálního štábu generál Šedivý oznámil, že se dodávky bitevníků L159 české armádě odkládají
Podle agentury STEM 55% občanů podporuje současný režim, 26% ten starý a 19% míní, že oba vyjdou na stejno
Policie zatkla mezinárodně hledaného pašeráka lidí
Student teologie V. Novák znovu žaluje olomouckého arcibiskupa Graubnera pro podezření z křivé výpovědi ve věci případu sexuálních deliktů faráře Mertý
Never ending story - soud s Ivanem Jonákem, podezřelým ze zosnování vraždy své ženy, byl opět odročen kvůli nepřítomnosti soudkyně
V sobotu bude den otevřených dveří v depu metra v Praze - Kačerově u příležitosti oslav 125. výročí městské dopravy v Praze

13. října

Visegrádská čtyřka - čili kromě ČR i Polsko, Slovensko a Maďarsko rovněž nesouhlasí s akcemi Rakušanů proti našemu Temelínu - tj. blokadami našich hranic. Premiéři těchto zemí se setkali na pravidelné schůzce - tentokrát se konala v Karlových Varech.
Vláda v souvislosti s blokadami hranic zaslala dopis EU.
Devět fanoušků Baníku Ostrava se delší dobu nebude moci porvat s jinými fanoušky - půjdou do vězení. Vloni metali kamení na vlak, odvázející rivaly jejich klubu, a těžce přitom zranili cestující, která měla smůlu, že v tom vlaku taky jela.
Ministr vnitra Gross informoval novináře o částce, kterou policie vynaložila na "akci MMF" - jedná se o 300 miliónů korun (částka ještě není konečná).
John Bok nemůže být senátorem. Proč? Protože Krajský soud v Hradci Králové odmítl registraci jeho přihlášky do senátních voleb. Řekl to v pátek Jan Hora, předseda senátu, který o Bokově návrhu rozhodoval.
Reportér Novy Smrček zřejmě půjde do vězení; v jednom pořadu o kauze nynějšího ředitele Bezpečnostní informační služby Jiřího Růžka ukázal na kameru přísně tajný dokument. Smrčkovi hrozí 2

až 8 let vězení.

Pokud si o víkendových nocích půjdete pro peníze do bankomatové sítě v ČR, nebud'te překvapeni, že bankomaty s vámi nebudou komunikovat. Pravidelná modernizace datové sítě Českého Telecomu způsobí jejich několikaminutové výpadky.
Do polí znovu vyjedou traktory Zetor - orat brambor - v Brně byla totiž opět zahájena sériová výroba těchto traktorů.
V Chomutovské ZOO málem došlo k tulení tragédii. Jejich bazének zedníci z nedbalosti zamořili jedovatou látkou. Hasiči naštěstí přijeli brzo a nornou stěnou oddělili tři tuleně od jedovaté vody.

14. října – 15. října

Organizátoři blokády tří česko-rakouských přechodů oznámili, že akci přerušují a vyžadují, aby se Zeman sešel s rakouským kancléřem
Miloš Zeman oznámil, že nehodlá jednat pod nátlakem a že se rád s kancléřem sejde, jakmile blokády opravdu skončí
ODS sněmovala v Plzni, na 11. kongresu strany vystoupil Václav Klaus a obvinil čtyřkoalici z pokusů diskreditovat a ničit "pokud možno všechno", po kongrese začal předvolební mítink
Mistopředseda ODS Ivan Langer řekl, že v nastávajících volbách do krajských zastupitelství bude ODS mobilizovat "pozitivní energii"
Předseda ODA Daniel Kroupa komentoval předvolební strategii ODS slovy, že jde o "negativní kampaň"
Ministerstvo vnitra oznámilo, že akce v souvislosti s MMF řídila dosud nezveřejněná zahraniční organizace - včetně následovné mediální kampaně, nesdělilo, o jakou organizaci jde
Miloš Zeman prohlásil v sobotu, že ČEZ zamýšlí po uvedení Temelína do provozu zlevnit cenu elektřiny ze 70 na 55 halěrů za kilowatthodinu pro velkoodběratele, těm by to kompenzovalo zvýšení cen benzínu a nafty
Zeman dále prohlásil, že už měl dohodnutou schůzku s kancléřem Schüssелеm ve Znojmě, avšak ze schůzky sešlo kvůli blokadě hranic
Na Pražském hradě začala v neděli konference Fórum 2000 na téma globalizace
V Milovicích bojový pes napadl a poranil jeden a půl ročního chlapčka

16. října

Prezident republiky přijal demisi odstupujícího ministra spravedlnosti Otakara Motejla a dočasně jmenoval Pavla Rychetského
Vláda se rozhodla vypsát výběrové řízení na nákup nadzvukových stíhaček, jde o stomiliardový obchod, soutěže se zúčastní pět konzorcií
Václav Klaus jedná ve Vídni s prezidentem Thomasem Klestilem, shodli se, že problém je třeba řešit mezi Čechy a Rakušany a že nemá smysl do toho zatahovat Brusel
Rakouští odpůrci Temelína trvají na schůzce Zemana s kancléřem Schüssелеm, kancléř však odlétá do zahraničí
Evropská komise oznámila, že podpoří pozici České republiky ve sporu kolem blokády česko-rakouských hranic
Na Pražském hradě rokují myslitelé na akci Fórum 2000, budou myslit ještě tři dny
Do Prahy přiletěl tibetský dalajláma, proti jeho návštěvě protestuje čínské velvyslanectví
Temelínská elektrárna je v polovině nezbytných zkoušek nabíhajícího reaktoru
Jednání autodopravců s ministrem dopravy Jaromírem Schlingem skončilo fiaskem
Autodopravci žádají náhradu, která jim vznikla rakouskou blokadou hranic
Úřad pro výzkum hospodářské soutěže zkoumá, zda prodejci benzínu neuzavírají kartelové dohody
Vláda uvažuje o tom, že zavede víza i pro Bulharsko a Rumunsko
Dohromady 400 lidí uprchlo z běženeckého tábora v Červeném Újezdu, v táboře je karanténa kvůli žloutence

17. října

Poslanecká sněmovna zahájila jednání, neschválila socdemácký návrh na odvolání Miroslava Kalouska z postu předsedy komise pro výzkum skandálu kolem IPB
Premiér Zeman jednal s předsedou pražského vrchního soudu Jaroslavem Burešem, který je považován za horkého kandidáta na post ministra spravedlnosti
Podle Sofres Factum preference ODS mírně klesly a socdem stouply a síly se vyrovnaly
Wolfgang Schüssel by se chtěl příští týden sejít s Milošem Zemanem, aby jednali o Temelínu, tento týden je Schüssel na dálném Východě
Miloš Zeman dal najevo, že pouhé týdenní přerušení blokády mu nestačí a že se s kancléřem sejde, až to bude definitivní
ODS a ČSSD chystá schůzku, možná už na středu večer, kde se bude jednat o příštím rozpočtu a snad i o jakémsi dodatku pro oposmlouvu týkajícího se rozpočtových pravidel
Myslitelé zúčastnění na Fóru 2000 vyzvali Izraelce a Palestince, aby ustali v nepřátelství
Ministerstvo zahraničí oznámilo, že občané Kazachstánu, Kyrgystánu, Moldavska a Turkmenistánu budou potřebovat k cestě do ČR vízum od 22. října
Jenom 51 % občanů ČR schvaluje podle výzkumu IVVM vstup do EU, v Polsku je to 55% a v Maďarsku 65%
18. října
Sněmovna schválila zákon, který stanovil, že lidé odcházející předčasně do důchodu budou znevýhodněni oproti lidem, kteří zůstanou v práci déle
Vláda se rozhoduje o tom, že nový silniční zákon nebude uveden v život od příštího roku
Evropská komise se nabídla, že bude dělat prostředníka mezi Rakouskem a Českem ve věci Temelína

Jan Kavan oznámil, že na konci října se Miloš Zeman sejde s Wolfgangem Schüssелеm, pokud nebudou obnoveny blokády Hornorakouský hejtman Josef Pühringer trvá na tom, aby Temelín byl podroben mezinárodnímu přezkoušení stran vlivu na životní prostředí a pohrozil, že blokády budou obnoveny, pokud Češi na jeho požadavek nepřistoupí
Tibetský dalajláma prohlásil v Praze na Hradě, že neusiluje o samostatnost Tibetu, ale jenom o kulturní autonomii
Václav Havel uzavřel konferenci Fórum 2000
Obec Sloup na Blanensku dostala titul vesnice roku 2000
Holandská firma Saluka a japonská Nomura žádají po České republice 30,5 miliard odškodnění za převzetí IPB
Československou obchodní bankou podle smlouvy o ochraně investic
Pavel Mertlík prohlásil, že tento požadavek je komický
České aerolinie se od příštího roku stanou součástí Skyteamu, velké aliance leteckých společností
Herec Vlastimil Brodský je ve Vojenské nemocnici s mozkovou příhodou, je mu 80 let
Dva Češi jdou v USA do basy pašování kaviáru beluga, policie u nich našla 140 kilo

19. října

ODS se dohodla s ČSSD na podpoře rozpočtu a jeho návrh tudíž prošel prvním čtením - ODS podporu podmínila několika závazky ze strany vlády, jež krotí její rozhazovačné choutky
Václav Klaus oznámil, že je osobně uražen a dotčen výzvou rakouského parlamentu kancléři Schüsselowi, aby se snažil zabránit definitivnímu spuštění Temelína
Miloš Zeman řekl, že je překvapen, že Klause o tom nikdo v Rakousku neinformoval při Klausově pondělní návštěvě Vídně
Senát zvolil kandidáta na ombudsmana Otakara Motejla a za ODS zástupce ombudsmana senátora Jana Voráčka, přesvědčeného odpůrce myšlenky úřadu ombudsmana - hlasoval proti ustavení tohoto úřadu
Podle IVVM je vedoucí stranou co do preferencí ČSSD s 24%, následuje ODS s 22%, KSČM 15% a Unie a lidovci po 8%, zato jako celek by čtyřkoalu volilo jen 6%
Romové přišli vysvětlit Václavovi Havlovi, že jsou neúzemní národ
J. Vozár, který vydíral Českou spořitelnu o 25 milionů, jinak že zveřejní osobní data klientů, dostal u Vrchního soudu pouze tříletý trest, protože soud uvěřil jeho tvrzení, že "to nemyslel vážně", čímž byl dán dobrý návod k napodobení.

20. října

Pavel Mertlík (vicepremiér a ministr financí) dnes zpochybnil aukce jako výlučný způsob prodeje telekomunikačních licencí. Řekl, že vláda i celé politické spektrum jistě ještě povedou o způsobu jejich prodeje dialog, ovšem jednoznačnost dohody o aukci potvrdili šéfové ODS a ČSSD V.Klaus a M.Zeman. Takže na čem jsme?
Poslanecká sněmovna propustila do druhého čtení vládní novelu Ústavy. Jejím hlavním cílem je vypustit z Ústavy cíl České národní banky, definovaný péčí o stabilitu měny.
Poslanci budou mít další práci - senát jim vrátil návrh ústavního zákona o referendu. Znovu a lépe!
Dozvuky zářijového zasedání MMF - České orgány nyní stíhají 20 účastníků zářijových pražských demonstrací proti MMF a Světové bance.
Tržba z OBI nedorazila do banky - o 550 000 korun připravil ve čtvrtek neznámý lupič členy bezpečnostní služby, kteří převáželi tržbu z obchodního domu Obi v Brně-Bystrci. Nikdo z přepadených nebyl zraněn.
A.s. Vítkovice (Ostrava) ukončila hospodaření prvních devíti měsíců se ztrátou 1,844 miliardy korun. Její tržby za prodej výrobků a služeb při tom činily 10,354 miliardy Kč.

21 -22. října

Odbory pracovníků ve školství vyhlásily na pondělí stávkovou pohotovost na protest proti novele zákona, která má dát obci pravomoc jmenovat vedení jimi zřizovaných škol
Bývalý ministr zdravotnictví Ivan David je v grémiu Svazu pacientů, svaz se rozhodl zřídit svého ombudsmana
Delegace 50 rakouských občanů si prohlédla prostory atomové elektrárny v Dukovanech
V pondělí začne střídání vojáků našeho kontingentu v Bosně
Václav Klaus obvinil vládu Miloše Zemana z vulgarizace politiky
Miloš Zeman je ve Vatikánu a vede tam delikátní diplomatická jednání se Svatým otcem a dalšími velikány, papež přijal Zemana, přestože obvykle v neděli neřáduje
Rakouské nátlakové skupiny uspořádaly v Dolním Dvořišti demonstraci proti Temelínské elektrárně
Václav Klaus trvá na dohodě o akcích vypsanych na udělení čtyř licencí na provozování mobilní telefonie třetí generace
České věznice jsou přeplněny o 11%
Dálnice na trase Brno - Břeclav byla v délce tří kilometrů zcela uzavřena
V obci Doubek u Prahy se konal koncert neofašistů za benevolentní asistence policie

PŘEDPLATNÉ

(včetně poštovného v Austrálii) :

na rok = AUS\$ 50,00 26 výtisků

na půlrok = AUS\$ 26,00 13 výtisků

do Ameriky a Evropy stojí poštovné navíc

půlroční **AUS\$ 14.00** nebo **AUS\$ 28.00** na rok

vyplíte šek na jméno **NOVINY**

a spolu s adresou na kterou noviny zasílat,

jej laskavě zašlete na adresu:

The Wentworth Bldg.,B62

Uni. of Sydney 2006

Budova NBS má 111 metrov a 33 poschodí

Novostavba Národnej banky Slovenska na rohu Mýtnej a Starohororskej ulice je pred kolaudáciou. Za štyri roky tak bola bolapostavená najvyššia budova,

ktorá má 111 metrov, 33 nadzemných a 3 podzemné podlažia. Celkové náklady na výstavbu nového sídla NBS dosiahnu vyše 3 miliardy korún. Výstavba bola financovaná z rozpočtu NBS. Termín dokončenia stavby sa viackrát menil. Pôvodne mala byť dokončená v roku 1999, napokon sa to podarilo s ročným sklzom.

Invázia hypermarketov pokračuje

PETRŽALKA

Výraz hypermarket na Západe poznajú dlhé roky, v transformujúcich sa postkomunistických krajinách vedia, čo znamená, iba odnedávna. Len pred niekoľkými mesiacmi sa prvé hypermarkety objavili aj v Bratislave a už je na obzore otvorenie ďalšieho - hypermarketu Tesco.

Nový gigant bude stáť na Panónskej ceste v Bratislave - Petržalke. O tom, že výraz gigant nie je vôbec nadsadený, svedčí aj niekoľko nasledujúcich údajov: celková plocha nového Teska bude presne 18 859 m2 a čistá predajná plocha 10 300 m2. Počet tovarov v ponuke dosiahne impozantné číslo 60 000 druhov. Samozrejme, že v novom Tesku, ktoré bude otvorené začiatkom decembra, bude aj primerane veľké parkovisko s 1230 miestami, schopné uspokojiť predpokladaný počet kupujúcich. Hoci odporcovia hypermarketov často poukazujú na to, že ničia maloobchodníkov, na druhej strane je nezanedbateľný aj ich prínos v podobe nových pracovných miest. Napríklad nové Tesco bude mať 850 zamestnancov, a hoci v Bratislave je stále najnižšia nezamestnanosť v rámci celého Slovenska, nepochybne ide aj o výrazný impulz v oblasti tvorby nových pracovných miest. V tomto zmysle má otvorenie nového hypermarketu aj širší spoločenský význam.

Otvorenie v predvečer vianočných sviatkov je obchodnícky nepochybne správne načasovaný ťah. Zákazníci užívajúci prvé plody konkurenčnej vojny obchodných reťazcov v podobe nižších cien budú môcť v novom Tesku popri samotnom hypermarkete so všetkým, čo k tomu patrí, okrem iného využiť služby bánk, chýbať nebudú bankomaty, reštaurácia, kaviareň, lekáreň, fotoslužba, oprava obuvi a kľúčová služba, parfuméria, módne odevy, kiosk, kaderníctvo, klenoty a kvetinárstvo. Pochopiteľne, budú tu akceptovať platbu platobnými kartami. Boom hypermaketov v Bratislave sa týmto nekončí: len spoločnosť Tesco chystá v budúcom roku otvorenie ďalších dvoch hypermarketov. A pritom Tesco nie je samo. Činia sa aj iné obchodné reťazce, takže Bratislavčania sa majú na čo tešiť. Vzhľadom na silnejúcu konkurenciu môžu dúfať, že sa konečne v praxi dožijú okridleného hesla „Náš zákazník, náš pán". (lau)

Mesto Bratislava chce privatizovať

OLO, a.s. Mestská rada na svojom septembrovom zasadnutí odporučila mestskému zastupiteľstvu schváliť zámer predaja majetkového podielu mesta v akciovej spoločnosti Odvoz a likvidácia odpadu. Bližšie informácie nám poskytol člen predstavenstva OLO Ladislav ŠTIBRÁNI.

Provokácia pred rohom

Martin Krno

Pred vyše siedmimi rokmi SDE na 2. zjazde v Žiline prijala do svojho programu ako vôbec prvá politická strana na Slovensku jednoznačné stanovisko, že SR sa má usilovať o vstup do Severoatlantickej aliancie. Išlo naozaj o historický krok, ktorý postupne nasledovali všetky ostatné parlamentné subjekty s výnimkou SNS. Otvorene povedané, hlavný iniciátor tejto myšlienky Pavol Kanis vtedy išiel s kožou na trh, dokonca podmienil svoje ďalšie pôsobenie vo vedení strany so súhlasom delegátov s touto záležitosťou. Získal ich aj tým, že žiadal, aby začleneniu Slovenska do transatlantických bezpečnostných štruktúr predchádzalo všeľudové hlasovanie. Vtedy Kanis naozaj videl aj za povestný roh. Pred polrokom sa však na tlačovkách SDE a vzápätí i vlády pred očami verejnosti od tohto záväzku dištancoval, dokonca viac-menej zosmiešnil

aj delegátov žilinského zjazdu. To vyvolalo vlnu nevôle nielen v radoch strany. Začiatkom októbra Republikový výbor i Republiková rada SDE opäť potvrdili, že vstup do NATO podmieňuje súhlasným stanoviskom referenda. O štyri dni nato vyšiel v denníku Národná obroda priam provokatívny rozhovor s členom užšieho vedenia strany Kanisom. V ňom ako "nezávislý expert" zdôrazňoval, že Ústava SR nevyžaduje všeľudové hlasovanie o tejto zásadnej otázke a ani NATO by takúto iniciatívu neprijalo s nadšením. Alebo si Kanis začína myliť stranu, v ktorej je vrcholovým funkcionárom, alebo sa SDE zmýlila pri výbere predsedu svojho ministerského klubu.

Spomienkový album

Na mieste, kde teraz stojí budova Hlavnej pošty na Námestí SNP, sa nachádzalo až do 70. rokov 18. storočia stredoveké mestské opevnenie a pred ním hlboká priekopa. Po zrušení hradieb vznikol v pokračovaní Uršulínskej ulice priechod na námestie - trhovisko pred kláštorom Milosrdných bratov. Pozemky pri ňom získal bohatý prešporský podnikateľ, obchodník Wachtler, ktorý spolu s niekoľkými inými pochopil dôležitosť a výhody manufaktúrnej výroby. Bol jedným z tých, čo založili manufaktúru na textilné výrobky

v Čeklísi (teraz Bernolákovo). Podomácky pre neho pracovalo za minimálnu mzdu aj množstvo žien a detí v Prešporku. Jeho dom na mieste zbúraných hradieb, postavený v roku 1778 údajne A. Fischerom, bol navonok skutočným palácom, obsahoval však aj mnoho nájomných bytov. Palác čoskoro prešiel do rúk grófskej rodiny Szapáry. Potomkovia pôvodného majiteľa Wachtlerovci vlastnili až do roku 1945 palác na Ventúrskej ulici, kde je dnes Veľvyslanectvo Rakúskej republiky a ktorý je označený zavádzajúcou tabuľkou o údajnej návšteve Mozarta. Pôvodný Wachtlerov palác bol tak výhodne situovaný v centre mesta, že bol predurčený stať sa telegrafnou centrálou a aj sídlom pošty a poštového riaditeľstva (1853).

Ani po prestavbách a rozšírení už potrebám pošty na začiatku storočia nevyhovoval. Roku 1908 ho zbúrali, aby ho nahradili novostavbou podľa projektu G. Partosa z Budapešti (1912). Pri búraní pôvodného objektu mnoho jeho kvalitných architektonických detailov druhotne použili. Zábradlie balkóna použil staviteľ a stavebný podnikateľ Alexander Feigler ako zábradlie terasy pri vlastnej vile (teraz Partizánska ul. č. 9). Zabudnuté a neudržiavané sa tam zachovalo podnes.

Štefan Holčík FOTO - archív a Vladimír Mišauer

Šéfovia kúpeľov obraz svetoznámeho maliara považovali za fresku

Ukradli štvormetrový obraz za 2,5 milióna Sk

V liečebnom dome Thermia Palace v Piešťanoch vo štvrtok nadržanom nočný strážnik na zemi v jedálni našiel veľký rám, z ktorého neznámy zloděj vyrezal štyri metre dlhý a takmer 1,5 metra vysoký obraz svetoznámeho secesného českého maliara Alfonza Muchu (1860 - 1939). Jedno z okien v jedálni, kde obraz visel na stene, našli privolaní policajti iba zabuchnuté. Predstaviteľ Slovenských liečebných kúpeľov Piešťany (SLK) sa vyjadril, že obraz A. Muchu doteraz považovali za fresku a nemali ho ani v evidencii majetku. Vedľa rámu, z ktorého zloděj obraz vyrezal, privolaní policajti našli

príborový nôž. Hovorkyňa SLK Jana Obertová pre náš denník potvrdila, že ide o vzácny obraz A. Muchu. Dodala, že hlavnou postavou vzácného obrazu je dcéra samotného maliara, ktorá sa v kúpeľoch niekoľkokrát liečila v tridsiatych rokoch. Obraz pred takmer sedemdesiatimi rokmi daroval A. Mucha vtedajšiemu prenajímateľovi piešťanských liečebných termálnych kúpeľov Ľudovítovi Winterovi.

Renomovaný znalec umeleckých diel, ktorý si v súvislosti s krádežou vzácného diela nevyčísľiteľnej umeleckej hodnoty neželá byť menovaný, vyslovil názor, že obraz štýlovo súvisí s cyklom A. Muchu Slovanské epepeje. Jeho hodnotu stanovil až na 2,5 milióna korún. Za posledné dva roky sú vo svete známe iba štyri prípady predaja obrazov tohto maliara za desiatky tisíc dolárov a frankov. Ukradnutý Muchov obraz sa aj preto dá považovať za oficiálne nepredajný. Preto je možné, že vzácny ukradnutý obraz pravdepodobne skončí v súkromnej zbierke.

Najväčší slovenský „hitmaker” si doma nespieval, ale pohvizdoval

Pieseň o rodnej zemi poznali aj Taliani

Nepochybne najväčší slovenský „hitmaker” Gejza Dusík (1907 - 1988) vo svojej tvorbe obsiahol viac žánrov, pričom ťažisko tvorili operety a tanečné piesne. **Tangá Čo sa mi môže stať, Dobrú noc vám, Tak nekonečne krásna či evergreeny Dedinka v údolí, Dve oči neverné, Podaj mi rúčku, Marína, Poprosme hviezdy, Rodný môj kraj a ďalšie sa natrvalo zapísali do zlatého fondu našej populárnej piesne. Pri príležitosti vydania albumu Benedik spieva Dusíka, na ktorom sa Dusíkových pesničiek zmocnil známy spevák Jozef Benedik, sme si na maestra zaspomínali s jeho manželkou Alžbetou.**

• *Veľa pesničiek vášho manžela zľudovelo. Mal radosť z toho, keď počul, ako si ich ľudia spievajú?*
- Bol to mimoriadne skromný človek. Nezáležalo mu na tom, aké dostane vyznamenie, reakcie ľudí ho však zaujímali. Veľmi ho potešilo, keď mu niekto napísal list, alebo mu ľudia na premiére tleskali. Pamätám sa, aký bol šťastný, keď sme sa raz, už po vojne, prechádzali po Václavskom námestí a tam hrali pesničku Dve oči neverné.
• *V tom čase mohol zrejme slovenský skladateľ viac precítiť svoj úspech ako v súčasnosti.*
- Manžel bol v bývalom Československu naozaj veľmi populárny. Keď mala premiéru niektorá z jeho operiet, už boli na trhu platne, a tak jeho pesničky rýchlo zľudovali. V tom čase bol v móde spevák František Křištof Veselý. Keď sa ho manžel pýtal, čo bude na koncerte spievať, Veselý sa ho opýtal: „Poznáš voľajakého Dusíka? Koho by som mal spievať, keď nie Dusíka!” Operety boli v tom čase veľmi populárne. Keď sa hrali v SND tie jeho, tak sa tam išiel pozrieť, či prichádzajú ľudia do divadla. Potom prišiel domov veľmi natešený, že sú všetky lístky vypredané.
• *Spomeniete si na nejaký spoločný zážitok s Františkom Křištofom Veselým?*
- Křištof Veselý režíroval na Novej scéne Hrnčiarsky bál, a tak sme s ním boli často v styku. Pozvali sme ho aj k nám, na chatu. V súkromnom živote bol taký vážnejší. Manžel sa zase veľmi rád smial. S Eugenom Suchoňom to bol jeden smiech.

• *V tomto roku by sa Gejza Dusík dožil 93 rokov. O koľko rokov ste od neho mladšia?*

- No, to vám nepoviem, ale nie je to veľký rozdiel. (Smiech.)

• *Váša dcérka sa nevydala v otcových šľapajach, je lekárka...*

- Aj môj zať. Je univerzitný profesor, prednosta gynekologického oddelenia v jednej bratislavskej nemocnici.

• *To je zaujímavé, pretože aj váš manžel študoval štyri semestre na lekárskej fakulte v Bratislave...*

- Jeho otec bol notár a mamička výborná klaviristka. Otec v tom čase nechcel, aby sa venoval hudbe, medicína bola istejším povoláním. Vyhrala však uňho láska k hudbe a v rokoch 1932 - 1936 študoval kompozíciu na Neues Wiener Conservatorium.

• *V súčasnosti sú v našich zemepisných šírkach veľmi populárne muzikály. Aký mal vzťah k tomuto žánru?*

- Ēru muzikálov už veľmi nezažil. Po infarkte sa už musel viac šetriť. Pamätám sa, že keď mal Peter Dvorský svoj prvý koncert na Pasienkoch, išla som sa tam pozrieť s dcérou a zaťom. Dvorský spieval operné árie a veľké talianske piesne. Na záver zaspieval Pieseň o rodnej zemi. To si neviete predstaviť... Ľudia boli nadšení, dupali. Krásny zážitok. Pieseň o rodnej zemi napokon musel spievať aj vo Verone, kde už Taliani poznali jej melódiu.

• *Pán Dusík spieval aj doma?*

- Nie, hvízdal si. Najmä vtedy, keď sedel pri klavíri. Ja som bola vždy prvým kritikom jeho pesničiek. Keď sa mi občas niečo nepáčilo, tak to prerobil. Ale to sa stávalo málokedy.

• *Žil pán Dusík bohémym spôsobom života?*

- Každý piatok mala filharmónia koncert a po ňom sme spolu s hudobnými skladateľmi Cikkerom, Moyzesom, Suchoňom a ďalšími chodili do hotela Devín, kde sa viedli dlhé debaty.

• *Aký mal váš manžel vzťah k populárnej hudbe sedemdesiatych a osemdesiatych rokov?*

- Rešpektoval ju. Hovoril, že každý tak skladá, aký je jeho naturel. Trochu mu prekážalo len prílišné bubnovanie v niektorých pesničkách.

JOZEF KOLLÁR

Dopis z Alice Springs č.6

„MALBY DO PÍSKU“

Jaroslav Kovářiček

Tak jsem zase onehdá narazil na Possuma. Příhodilo se to v místní irské restauraci, kde se může přihodit cokoliv. Possum se ku mne hlásil jako ku svému příteli a tak jsem hned věděl, že mne to bude stát nejméně jedno pivo. Mohlo to být dražší, kdyby mne oslovil „bratře“ byla by to minimálně piva dvě. Takový už je život. Mluvím-li tu o Possumovi nemám na mysli to roztomilé zvířátko nýbrž věhlasného domorodého malíře, který je ve světě znám pod jménem Clifford Possum. Jeho věhlas se nedávno ještě zvýšil, když se o něm psalo snad ve všech australských novinách. Clifford se musil umýt, evropsky obléknout a zaletět do Sydney k soudu, aby tam svědčil proti nějakému Johnu O’Loughlinovi, obchodníkovi s obrazy. Je to příběh smutný, poučný a žel i zcela obvyklý.

Již při prvním setkání, kdy jsme seděli písku řečiště Todd, vyprávěl mi zcela opilý Possum jak se potkal s anglickou královnou. V jedné prestižní londýnské galérii totiž jistá Rebecca Hossack uspořádala výstavu, věnovanou právě umění tohoto osobitého domorodce. Najmula si na to australského uměnímilovného odborníka a ten naložil Clifforda do letadla a přivezl ho jako exotickou ozdobu do Anglie. Potíž byla v tom, jak se mi Possum svěřil, že na té svoji výstavě nepoznal ani jeden obraz. Jeho bělošský poradce mu však slíbil, že když nebude kazit náladu tak mu koupí pivo a později si to nějak všechno vysvětlí. Nic moc se nevysvětlilo, zjistil Possum, když seděl v letadle zpět do Austrálie a jeho uměnímilovný poradce zmizel i se šekem na deset tisíc liber. Když jsem Possuma poslouchal, myslil jsem si, že tak trochu opilecky blábolí. Mezitím se mi podařilo si tuto historku ověřit, tak nějak se to vskutku stalo. Possum je jedním z nejznámějších aboridžinálních malířů, a zdalipak uhádnete proč? On je totiž skoro slepý, a to je z hlediska uměnímilovného trhu ještě lepší než kdyby byl mrtvý. Malovat už nemůže, takže jeho obrazy mohou stoupat v ceně. Ta londýnská výstava nebyla nikterak vyjímečná. Při soudním přeličení v Sydney bylo přineseno několik Possumových obrazů, jejichž cenu nějaký místní odborník odhadl na půl milionu dolarů. Teď si povězme o tom sydneyském soudu. Začneme třeba domněnkou, že v Austrálii je snadné být odborníkem na cokoliv, za předpokladu, že člověk není tím pravým odborníkem. Takže onen John O’Loughlin, odborník na domorodé umění, uvedl u soudu jako svoji profesi „krotitel zvířat.“ Před léty navštívil Alice Springs a s Possumem se sešel asi takovým způsobem jako já, při popljení v písku řečiště. To se jen tak dohaduji. John dostal velký nápad a dovedl ho uskutečnit. Koupil si pár domorodých obrazů a vrátil se do Adelaidy. Tak si zřídil malbodílnu, kde zaměstnával hlavně východoasijské čerstvé přistěhovalce. Tito pilní lidé malovali ve stylu domorodém, malovali pečlivě a odborník O’Loughlin skvěle prosperoval. Z této padělatelské dílny však vyšlo přes dvacet obrazů (soud se zabýval triadvaceti konkrétními obrazy), které jsou Possumem vskutku podepsány. Jak se to mohlo stát? Possum mi to vysvětlil takto: John mi zaplatil letenku do Adelaidy, tam mi ty obrazy ukázal, potom přinesli bedny piva a já jim nechťel kazit radost, tak jsem začal ty obrazy podepisovat. A nyní je na čase, abych milé čtenářce a vzácnému čtenářovi pověděl něco o soudobém domorodém umění. Měl bych možná začít ještě před Adamem. Nikdo totiž neví jak stará je kultura australských domorodců. Dnes víme, že kontinuita jejich života na tomto prastarém kontinentu je nejméně 40 000 let stará, některé archeologické výzkumy však však navrhuji historii starší přes sto tisíc let. Z hlediska evropského jeví se jejich kultura primitivní, nevystavěli žádné katedrály, nevytvořili symfonie, ba ani kolo nevymyslili. Naučili se však žít v drsných podmínkách tohoto prastarého kontinentu. Znam už několik míst kolem našeho pouštního městečka, kde jsou petroglyfy (tedy skalní rytiny) či jeskynní malby, prokazatelně starší více jak 15 000 let. Do těchto míst jezdívám rád, zpravidla před východem slunce, meditovat. Toto pradávné umění je mi asi tak cizí jako by pro aboridžince bylo pozorování obrazů křížové cesty. Po čase a s vnímavostí zjiťtenou začne moje intuice jakoby cosi chápat z tohoto dávnověkého poselství, proto tu musím žít nejméně jeden rok, rychleji se to nedá stihnout. Aboridžinské výtvarné umění se nedá posuzovat evropskými estetickými měřítky. Ale není to koncept Evropě zcela cizí, v Čechách je přece hodně nádherných barokních kostelíků, které by mohly být považovány za galerie. Napadne někoho obměňovat pravidelně tam vystavené obrazy? To

NOVINY

by přece nemělo smysl. Stejně tak ony prastaré aboridžinálské malby a skalní rytiny slouží dodnes. Australští domorodci tedy neměli uměleckou industrii, čili estetické hokynářství. Putovali krajinou, tak jak jim to potřeby života určovaly, a na nějaké sběratelství neměli ani čas ani náladu. Jejich galerie byly praktickým návodem k přežívání, jako třeba naše mapy, anebo podnětem ku spirituální realizaci. Jejich život měl svůj ustálený řád a mír. Jednoho dne obsadil jejich prostor imperialistický Brit a život se radikálně změnil. Uplatnit se v bělošské společnosti je pro domorodce asi tak stejně těžké jakoby pro nás bylo žít jejich způsobem života.

Asi před třiceti lety dostal nějaký běloch ušlechtilý nápad - naučit domorodce malovat tak, aby jejich obrazy mohly být prodávány bělochům, tedy malovat na plátno. Výtvarná tradice je u domorodců stále živá, pouze ty staré malby a skalní rytiny byly vytvořeny tak aby vytrvaly. Jinak domorodci tvoří svá díla do písku, pro momentální potřebu. Jiným důležitým způsobem jejich tvorby je malování okrovými hlinkami na tělo, pro účely rituální. Malovat pro trh nebylo nikdy v jejich systému, to je naučili bílí lidé. Dnes tedy malují na plátna a používají akrylikové barvy. Vznikl tak styl tečkové malby. Nepoužívají štětce nýbrž klacíky, které namáčejí do barvy a na plátno nanášejí tečky. Tento styl, který vznikl v místě Papunya, je dnes charakteristickým stylem pro střední Austrálii a o jejich obrazy je po světě velký zájem. Stal se z toho významný a lukrativní obchod. Jedním z pionýrů tohoto druhu malby byl domorodec Tjhupurrula, který před třiceti lety prodával své obrazy asi za sto dolarů. Nedávno byl jeden z jeho obrazů „Snění vody“ prodán v Melbourne americkému uměnímilovníkovi za 486 500 dolarů. Takže na obrazech domorodců vydělávají velké peníze především bílí překupníci..

Domorodci žijí materiálně jednoduchým způsobem života a nemají takový vztah k vlastnictví jako Evropané. V Alici Springs je řada pozoruhodných galérií, kde je možno jejich obrazy prohlížet. Koupit obrazy přímo od nich je však skoro nemožné, tato tvorba je totiž kontrolována právě těmi galériemi. Ty totiž vlastní ateliéry, kde mají plátna i barvy. Když domorodý umělec potřebuje peníze zajde do galérie a tam maluje Za obraz jim majitel galérie na místě zaplatí v hotovosti. Na obraz potom dá přírážku asi 100 procent a je k mání. Za obraz, který má prodejní cenu třeba tisíc dolarů tak dostal autor dolarů pět set. Jak jsem se přesvědčil většina těch majitelů galérií jsou lidé slušní a domorodce vskutku podporují. Vytvářejí jim nezbytné podmínky a berou na sebe riziko prodeje. Teprve když se dostane obraz do velkého světa začne jeho cena stoupat. V Londýně nebo v New Yorky se takový obraz potom prodává za dvacet i více tisíc dolarů. Kdo určuje cenu obrazů? Inu manipulátoři trhu, tedy kunsthistorici a překupníci. Ti rozhodují o proslulosti jména. Tak funguje přece moderní tržní společnost. Obrázek, který nese podpis Picasso nebude laciný. Kdyby se však zjistilo, že to maloval někdo jiný, tak ten samý obraz bude najednou k mání za pár švestek. Takhle ztratila západní společnost smysl pro uměleckou hodnotu, když výsledky tvořivých procesů proměňuje ve sprostou tržní hodnotu. Tomuhle domorodci moc nerozumí a snad ani nechťejí. Malování nabízí jim nejen možnost výdělku ale seberealizaci a pocit sebevědomí. Tak jim ti běloši, kteří jim umožňují takto malovat, dali cenný dar.

V Alici mohu shlédnout stovky domorodých obrazů. Některé jsou repetativní a nudné, jsou však mezi nimi obrazy zcela pozoruhodné, tedy pro mé evropské oko. Mnohá plátna by dobře obstála v nejlepších evropských galeriích moderního umění. Nemalují figurativně ani abstraktně. Jejich kompozice vycházejí z tradičních soustav symbolů a znaků a jediné oni chápou hlubší smysl každého obrazu. Půlkruh je znakem pro ženu, kruh je místem kmenových setkání, kruh s tečkou uprostřed znamená tůňku v poušti atd. Domorodci neumějí míchat barvy, používají proto pouze základní barvy, tak jak jim je v ateliéru galérie připraví. Nejčastěji používají barvy hnědou, žlutou, černou, ale nevyhýbají se žádné barvě. Žijeme zde totiž v neobyčejně barevném světě, který je výsledkem čarování světla v suchém pouštním vzduchu. Hlavně při východech a západech slunce světlo vyčaruje odstíny, jaké jsem nikde jinde neviděl. Mají dobrý smysl pro kompozici a nebojí se experimentovat. Mnozí z nich si vytvořili osobitý styl a z jejich obrazů lze určit autora. Procházím se těmi galériemi rád a často a teprve opakovaným přístupem nacházím klíč k pochopení takových obrazů. Tato středoaustralská škola je nepochybně umělecky nejvyspělejší v oblasti umění

australských domorodců. Domorodé umění stalo se dnes mnohamilionovým obchodem, jen malá část těch peněz však končí v kapsách umělců. Jejich umění pomáhá především udržovat tradice, tu prastarou kulturu a interpretovat ji v duchu moderní doby. Toho si cením na jejich malbách nejvíce. Bohužel nic takového neexistuje ve světě hudby, tady přejímají od bílé civilizace jen to nejhorší, totiž agresivní rockovou hudbu. A snad jen dodám, že Possum není žádný Clifford Possum, to jméno mu vymysleli bílí lidé, aby byl zapamatovatelný, jinak by se ty obrazy těžko prodávaly. On totiž pochází z kmene Luridža a jeho pravé jméno je Čapalčari (neboli v anglickém přepisu Tjapaltjarri). Kdo v Londýně či New Yorku by si chtěl takové jméno pamatovat! Psát ani číst neumí, ostatně to ani nepotřebuje. Jeho oči jsou zachvácené šedým zákalem, takže malovat už nemůže. Potlouká se tu po kraji a s přáteli pije levná vína. Obrazy žádné nemá, na těch už ve světě vydělávají velké peníze milovníci umění. Jenže co jsou peníze proti daru tvorby? Možná by mu více radosti přineslo malování do písku, s takovými díly obchoduje pouze vítř a ten je nezištný a laskavý, obzvláště za horkých dnů. Umělecká tvorba poskytuje hluboké prožitky o jakých ti hokynáři s uměním nemají ani potuchy.

Střední Evropa proti organizovanému zločinu

V Bratislavě dnes jednali ministři vnitra Slovenska, České republiky, Polska, Rakouska a státní tajemník ministerstva vnitra Maďarska o postupu proti organizovanému zločinu ve střední Evropě.

Představitelé podepsali společné prohlášení, v němž se zavázali k rozšíření další spolupráce, k ustavení společné skupiny zabývající se bojem proti pašování lidí a k vytvoření společných pracovišť na státních hranicích. Jednotlivé země se také zavázaly k vytvoření expertní skupiny pro zvláštní druhy trestné činnosti přesahující hranice.

Česká republika se soustředí na boj proti násilí při sportovních událostech, Slováci na potírání pašování zbraní a jaderného materiálu, Maďarsko na boj proti krádežím motorových vozidel, Polsko proti počítačové kriminalitě a Rakousko proti korupci. Rakouský ministr Ernst Strasser nabídl sousedním zemím pomoc při vytvoření informačního systému, aby byly po svém vstupu do Evropské unie schopny zapojit se do takzvaného schengenského prostoru.

Ovčák a muž v Jeep Cherokee

Chechtavej tygr
Ovčák jednou pásł svoje stádo na vzdálené pastvině, když k němu zčistajasna zamířil fungl nový Jeep Cherokee. Zastavil u něho a z okna vyhlédl mladý muž v obleku od Brioniho, v botách Gucci, s brejlemi Ray Ban a s kravatou YSL. Povídá ovčákovi: "Když vám přesně řeknu, kolik ovcí máte ve stádu, dáte mi jednu?"

Ovčák se na yupíka podíval, pak se ohlédl na mírumilovněš se pasoucí stádo a řekl: "Dobře."

Yuppík zaparkoval auto, vytáhl mobil, připojil ho na mobil, zasurfoval na stránku NASA na internetu, vyvolal si satelitní navigační systém GPS, naskenoval oblast a otevřel šedesáti stránkovou tabulku v Excelu. Potom na své miniaturní tiskárně vytiskl 150 stránek dlouhou zprávu a podal ji ovčákovi. "Máte tu přesně 1586 ovcí!"

"To je přesné! Tak si jednu vyberte," řekl ovčák. A pak se dívá, jak si mladík vybírá ovcí a ukládá ji do svého Cherokee. Pak povídá: "A když já vám přesně řeknu, jaké je vaše zaměstnání, vrátíte mi ji?" "Oukej, proč ne," odpověděl mladý muž. "Vy jste konzultant," řekl ovčák. "Přesně!" na to yuppie. "Jak jste to uhod?" "Jednoduše," na to ovčák. "Objevil jste se tu, i když vás nikdo nevolal. Chcete odměnu za odpověď na otázku, kterou sám dobře znám. A navíc tomu houbelec rozumíte, protože jste si do auta nacpal mýho psa!"

Počas veľkej chrípkovej epidémie v Spojených štátoch sa istý nakladateľ zaujímal, ako to Hemingway robí, že neochorel. Slávny americký spisovateľ sa iba pousmial a odpovedal:
- No, denne vypijem dvadsať dvojitých whisky.
- Ale majstre, to predsa nestačí!
- Viem,
- poznamenal Hemingway,
- ale viac už neznesiem!

Papírové tašky s bavlněnými držátky, igelitové s plastikovými či proraženými držátky pro váš obchod.

Od koho?

Od nás!

Račte zavolat **02 9310 2000** či zafaxovat **02 9318 2554**

Česky (od září), čínsky, slovensky, ba i anglicky

Carrybags Co.

E-mail: carrybags@zed.org

✱

Drazí čtenáři..

V poslední době přemýšlím o situaci v Izraeli a okolí. Všechny televizní místní pořady ukazují jak Palestinci házejí kameny, Palestinci zapalují a útočí, Palestinci v Austrálii pálí vlajky Izraele anebo USA, Palestinci křičí a trhají si košile z těla a volají po svaté válce, Palestinské ženy nařikají a volají o pomstu. Palestinci vyhlásují svatou válku Nikde jsem neviděl, že by někde někdo páčil palestinské vlajky, navrhoval vyhlazení Palestinců, či útočil na jejich obytné domy či podobně. Jen bránící se a ustupující izraelské vojáky před kameny a zápalnými láhvemi mladých chuligánů a při tom všem se všude říká, že Izrael musí ustoupit právu Palestinců..

Rad bych věděl, zdali něco v té televizi nevidím či nepřehlížím..

Snad mi někdo poradí. Můžeme si udělat správný úsudek z základě australských zpráv ať již na SBS,ABC či ostatních komerčních kanálech jako 7, 9 a 10 ?

Vratislav

Na tuto otázku jsem zatím dostal jen tuto zvláštní odpověď a to přímo z Prahy:

O médiích

Pokud v televizi vidíte jen Palestince útočící, pak vnímáte skutečně dobře a věru nic v televizi nepřehlížíte. Je to opravdu tak, i naše česká televize vysílá živé reportáže z Izraele v podobném duchu, prostě a jednoduše přebírá tón a tendence z velkých světových vysílacích společností, jako CNN, BBC a pod. Zní to paradoxně, když si uvědomíme, že nejsme vázáni žádnými smlouvami ani nátlaky ze strany arabských zemí. Nicméně mi to značně připomíná scénář druhé světové války, kdy se světová propaganda nejprve postarala o pověst Židů žijících v Evropě coby společenských parazitů. "Vyvolení" Židé však dostali včas avízo k vycestování do bezpečí do zámořských zemí. Prostí židovští občané pak sehráli roli obětních beránků. Pak přišla válka a holocaust. Tatáž světová propaganda v pravý čas obrátila a z utrpení nevinných vytvořila nesmrtelnou legendu, z které pochopitelně začali profitovat ve velkém sami aktéři celého scénáře. Milióny mrtvých a zmračených, a jaká je situace dnes, více jak padesát let po válce? Kdo byl skutečně právoplatně odškodněn za utrpení v nacistických a komunistických koncentracích? Vždyť jen u nás největší hajzli vyměnili po válce hnědé stranické knížky za rudé, a dnes jsou z nich zas největší demokrati, a sedí na nejvyšších postech, tak jak seděli vždycky za všech předchozích totalitních režimů. A kdo trpěl za nacistů, trpěl i za komunistů a trpí dnes dál. Je to opravdu k uzoufání, když člověk vidí, jak z utrpení nevinných Židů profitují dnes Václav Havel, kterého v kolébce houpal sám říšský protektor K. H. Frank, Marie Korbelová, jejíž otec v diplomacii sloužil komunistům na čele s Clementisem, nebo Bill Clinton, který sbíral své politické zkušenosti v Moskvě a k moci se dostal za pomoci ruských a čínských rozvědek přes čtyřicet vražd svých nejbližších spolupracovníků. Kdo to vlastně dnes vládne světu? Kdo tak mistrně a zákeřně ovládá a zneužívá světová veřejná sdělovací média? Kdopak nám tu udělal ze života peklo se svými debilními samety? A jak vidno, i dnes po deseti letech v Jugoslávii přesně stejný scénář. Je mi z toho na blití, když vidím Korbelovou, jak na světových summitech rozhazuje rukama jak Michael Jackson, a předvádí tak zednářské symboly své moci, nebo když vidím Havla a Clintona, jak se v šabesdeklech otírají o všechny světové synagogy jak psi o patník. Mám vážné obavy, že Izrael stojí dnes na prahu strašného válečného konfliktu s následky přesahujícími rozměry holocaustu za druhé světové války. Cosi hrůzného se chystá, a světoví režiséři to budou maskovat všemožnými mírovými konferencemi, podobně

jako tomu bylo na konferenci v Mnichově v roce 1938. A právě tato počáteční diskreditace Izraele v očích veřejnosti, jak jste si, pane Vratislav, všiml je jenom součástí hry. Až přijde vhodná chvíle, tak se vše obrátí, a na krvi nevinných jistá skupina upevní své světovládné pozice. Sleduji přes satelit autentické reportáže z Izraele již několik let. V roce 1998 nastal přelom v myšlení tamních řadových lidí. Do té doby žili v naději a optimismu, že budují po dvou tisíciletích diaspory konečně svůj stát, a to i za cenu velkých obětí, a najednou se všechny iluze náhle rozplynuly, legendární kibucim, na které byli do Izraele nalákáni, byly ty tam, pospolitost mezi lidmi rázem narušená, u mladých i starých najednou nečekaný pocit prázdnoty a beznaděje, jeden z nejvyšších jeruzalémských rabínů se dokonce vyjádřil, že nadešla doba, které je nejhorší v celých dějinách lidstva od Adama a Evy vůbec, ten strašný pocit, že byli všichni kýmisi podvedeni a vehnáni do neznámé pasti, že se stali občany druhého řádu. Já bych jen dodal spolu s naším velkým českým spisovatelem Ivanem Olbrachtem, že ne druhého, ale dokonce třetího řádu. Olbracht zformuloval definici sionismu takto: "Sionista je Žid, který za peníze druhého Žida posílá třetího Žida do Palestiny." Konec citátu. S pozdravem Michal Svrček – Praha.

K tomu bych chtěl jako vydavatel ještě podotknout, že se domnívám, že hodně bojů je zaviněno záměrnou neinformovaností a desinformovaností. Připomíná mi to případ, který se před lety stal v Pákistánu. Místní rádio za pomoci starosty města a jeho dvou náměstků informovalo obyvatele, že tři mládenci z města byli ve vedleším indickém města umučeni k smrti a hurá ne ně. Naštěstí, když se horda obyvatel vypravila přes hranici pomstít se u sousedů, potkali venkovana, který jim sdělil, že ti mládenci byli sice umučeni a umláceni, ale proto, že napadli mírumilovnou rodinu, znásilnili tři nezletilé děti a umučili je i s rodiči. Obyvatelé uznali, že to vlastně bylo všechno jinak a vrátili se. Kdyby nepotkali tohoto muže, tak by se snad začal další řetěz vražd a bezpráví.

✱

Můj Deníček

Bořek Šindler

Olympiádu má tedy Sydney za sebou. Dlužno ale povědět, že se to Sydney vydařilo. Počasí klaplo. Nebyly demonstrace. Nebyly páchány atentáty. Australští Aboriginálové nejen, že mlčeli, oni přímo spolupracovali a výkon Kathy Freeman byl oslavován devatenácti miliony obyvatel této země. Štěstěna se na nás usmívala a ať se povídá či bude povídat po globu co se bude povídat, organizace byla skvělá. Porovnáno s výkonem Melbourne před pětadvaceti, pardon pětachtřiceti lety, Sydney se nedala zahanbit. Trochu jsme tu národní pýchu přehnali, respektive přeháněl ji kanál číslo sedm, ale až tak velký prohřešek to zase není. Až jednou postaví nebe, do něhož budou vcházet jen dobří atleti a národy nejlepší atleti plodící, dostane se Sydney do takového nebe bez debaty-

Na celé té olympijské episodě bylo zajímavé i to, že kromě duchu mezinárodnosti panujícího mezi účastníky tolika národů panoval i mír mezi všemi Australany. Stranické a jiné rivality byly jaksi odsunuty na vedlejší kolej. Všichni spolupracovali a všichni se dovedli podílet na úspěšném průběhu toho kolosálního čtrnáctidenního dramatu. Za úspěch je asi třeba především děkovat vládní organizaci Nového Jižního Walesu za spolupráce federální vlády. Ustaly dokonce denní polemiky mezi Aboriginály a pozdějšími přistěhovalci a průměří působilo na všechny zúčastněné blahodárně. Že to byla blahodárnost pouze jepíci - o tom nepochybujme. A nyní tedy vzhůru do bojů, do žabomyších válek anebo alespoň bitek.

Počítal jsem a počítal, kolik „slovanských“ týmů vystoupilo na této olympiádě. Napočítal jsem jich dvanáct, i když je problematické, zdali je možno započítávat neslovanské leč slovansky hovořící Bulhary mezi nás ostatní. Slovanskost teď právě nejede. Mezi svou slovanskost uměle potlačující Slovyany patří především Poláci a jim se začínají rovnat Češi. Slováci si takové násilí zatím hromadně nečiní. A v rámci té slovanské vlny probíhal také volejbalový zápas o zlatou medaili mezi Jugoslávci a Rusy. Rád přiznám, že jsem fandil Jugoslávčům, kteří Rusy nakonec rozdrtili.

Do podobné kategorie patří zařazení týmů slovenského a českého. Kdyby bylo nebývalo došlo k rozdělení Československa, mohli jsme mít dohromady dvojnásobek medailí. Co do počtu obyvatel má Slovensko náskok proti

Čechům. Ve vodním slalomu měli oba týmy vynikající výsledky – je to zásluha Lužnice či Dunajce? Společná tradice v tom ovšem jistě je. Mám dojem, že Češi pozorně sledovali výsledky slovenských borců a právě tak Slováci nespouštěli oči ze zápasů borců českých. Přesto ale – a to bych snad ani neměl říkat – přesto ale jsem strašně rád, že má každý z nás své medaile, ty své úspěchy, ty své výdaje. Jinak by nikdy nebyl pokoj, a teď pokoj máme. Za ten nedostatek olympijských medailí to stojí.

Nejúspěšnější oštěpař všech dosavadních olympiád, Jan Železný, zaznamenal i úspěch neoštepový: stal se zde v Sydney jedním z nových členů mezinárodního olympijského výboru.. A ten svůj oštěp hodil dostatečně daleko, aby tu zlatou získal. Na druhé straně český fotbalový tým pohořel. SHOŘEL. Co mohli hoši prohrát to prohráli, jen s těmi Američany hráli nerozhodně. Slováci nedopadli lépe. Pokud se týče českých médií, dovídáme se, že tu v Sydney nebyl ani jeden novinář, i když česká televize prý zde působila velice aktivně. Vcelku jsme my sydneyští Češi nabyli dojmu – spíš bych měl říci: já a mnozí z mých přátel jsme nabyli dojmu – že Česká republika i ve věci „Olympiáda“ pokračovala ve své tradici Austrálii více méně ignorovat. Možná že se Čechům doma nakonec oči otevrou, ale zatím si to nezastírejme: my tu v Austrálii jsme až na poslední přičce českého žebříčku. Máme to tedy za sebou. Milá rodná Praho, jsi krásná, jsi stará, ba jsi nevyrovnatelná – leč, milá matičko Praho, na australskou organizaci jsi krátká a ještě dlouho krátká budeš.

A teď hop do letadla. Hop? Ono se to už tak vesele neskáče, jak se skákávalo když bejvávalo, bejvávalo dobře. A když ten svět byl jako květ. A kromě toho – samé prý tunelování, samý podraz, samá bokovka. Nu uvidíme . Uvidíme prý i svatbu v Českém Krumlově a sejde se nás pár i z našeho ročníku 44. Tak tedy přeskočme a pak teprve hop ..

Po čtrnácti dnech hop zpátky do Sydney. A „paralympiáda“? Ta probíhá více méně v kolejkách té první. Leč ne tak zcela. Například – Australská televize nám neukázala v „Opening ceremony“ vstup českých paralympiků. Slováky sice zachytila, aniž je však pojmenovala. Snad si to popletla se Slovinci, kteří následovali Slováky. I mnoho dalších národních skupin bylo prostě ignorováno... Kromě toho se dovídáme, že český „paralympijský atašé“ je tentokrát mladík importovaný z republiky a našich australských poměrů a místních Čechů neznalý. Slováci, však, nutno konstatovat mají „paralympijského atašé“ přímo ze Sydney, pana Emila Miška.

Bonus: Zdarma jedna letenka do některého Evropského bodu. Další informace obdržíte od Vašeho “Travel agenta” nebo kontaktujte přímo kancelář ČSA.

Víte, jak se řekne anglicky Kryštof Harant z Polžic a Bezdruzic? Christopher The Bastard from After Spoons and Without Satellites. Jaký je rozdíl mezi anglickou a sicilskou pojišťovnou? V anglické pojišťovně vám na základě statistik řeknou, kolik lidí příští rok zemře. V sicilské vám řeknou i jejich jména. V aute jedou spolu Cigán, Albánec, Ukrajinec a Vietnamec. Kdo řídí? Policie.

Vystudovali v Moskvě? Vždyť to nevadí...

Petruška Šustrová LN 3,5,2000

I deset let po pádu komunistického režimu pracují v českých diplomackých službách "staré struktury" Absolventi sovětských diplomatických škol nás dodnes zastupují v cizině a působí ve vysokých funkcích na Ministerstvu zahraničí České republiky.

Druhý paragraf zákona č. 451 z roku 1991 mimo jiné stanoví: Předpokladem pro výkon funkce (...) je, že občan v období od 25. 2. 1948 do 17. 11. 1989 nebyl studentem na Vysoké škole F. E. Dzeržinského při Radě ministrů SSSR pro příslušníky StB, Vysoké škole ministerstva vnitra SSSR pro příslušníky VB, Vyšší politické škole ministerstva SSSR nebo vědeckým aspirantem anebo účastníkem kursů delších než 3 měsíce na těchto školách. Zakonodárce - Federální shromáždění ČSFR - měl při schvalování nepochybně na mysli bezpečnost státu. Na federálním ministerstvu vnitra, které zákon připravilo a předložilo, se úvaha vedla asi takto: lidé, kteří strávili měsíce či léta v sovětském prostředí a navíc ve speciálních bezpečnostních školách, byli snáz než kdo jiný vystaveni zájmu KGB. Řeceno naplno: jsou víc než kdo jiný podezřelí, že se propůjčili ke spolupráci s KGB. Ten byl v době jejich studia "starším bratrem" a řídícím orgánem Státní bezpečnosti, takže na takovém angažmá nebylo z hlediska studentů nic špatného. Samostatnou bezpečnostní politiku Československo nepěstovalo.

Odborníci - ale na co?

Dalším aspektem, k němuž poslanci při schvalování zákona nepochybně přihlíželi, byla skutečnost, že pád komunismu radikálně změnil priority bezpečnostní politiky státu a z KGB se stala výzvědná služba, stejně nebezpečná jako každá jiná. Nikdo nepochyboval o tom, že na sovětských školách vychovali ze studentů dobré odborníky. Jenže odborníky na co? S trochou nadsázky to vyjádřil jeden můj kolega: učili je tam milovat Sovětský svaz a usilovat o vítězství socialismu. Nepochybně nejen to, jenže tato dvě hlediska byla pro výuku klíčová. I takto zaměření odborníci byli v nových bezpečnostních složkách použitelní, ale lustrační zákon je zbavil možnosti působit na důležitých řídicích místech. Z důvodů, které jsem popsala. Lustrační zákon se stal předmětem četných sporů, šlo však spíš o spory jiného druhu: o to, zda má z řídicích funkcí vyřadit i lidi, kteří tajně spolupracovali s StB jako agenti. O to, zda mají na vedoucích místech napříště stát lidé vychovaní demokraticky, spor nebyl: to bylo každému jasné. Na sovětských školách však nestudovali jen zájemci o vzdělání bezpečnostní. Z Československa jezdili studenti do SSSR na nejrůznější vysoké školy, a je tedy s podivem, že lustrační zákon hovoří jen o školách bezpečnostních. Jedním z důvodů může být, že zákon připravovali představitelé ministerstva vnitra, kteří přirozeně vycházeli především z toho, co bylo tomuto resortu vlastní. Také pozornost, kterou veřejnost i politická vrstva bezprostředně po listopadu věnovaly bezpečnostním složkám, byla obrovská: po neblahých zkušenostech s "ministerstvem lásky" nebylo divu.

Škola pro diplomaty sovětského typu

Jednou ze škol, která ze zorného pole tehdejší pozornosti unikla, byl MGIMO - Moskevský státní ústav mezinárodních vztahů (Moskovskij gosudarstvennyj institut meždunarodnych otnošenij). Myslím, že neprávem, vždyť jeden z nejslavnějších příběhůlků ruské rozvědky na Západ Oleg Gordijevskij píše: " Tradiční cesta na 1. hlavní správu KGB (tj. na rozvědku) vedla přes několik prestižních vysokých škol, především přes MGIMO..." Není žádný důvod myslet si, že studenti MGIMO byli zájmu KGB ušetřeni. Musíme mít na paměti, že sovětská rozvědka si nekladla při verbování občanů spřátelených států žádné meze, o tom existují v odborné literatuře stovky dokladů. Také funkce diplomatů "socialistického tábora" byla specifická: řada z nich byla diplomaty pouze titulárně, ale ve skutečnosti plnili špionážní úkoly. Každý, kdo si přečetl vzpomínky některého přeběhlého špiona nebo odbornější dílo se špionážní tematikou, to velmi dobře ví. Těžko tedy lze pochopit, proč do lustračního zákona nebyl zařazen i MGIMO a jiné sovětské školy: dá se o nich totiž říci v podstatě totéž co o školách s bezpečnostním zaměřením.

Dělají nám ostudu

Důsledky bijí do očí: zatímco bezpečnostní oblast zákon č. 451 do jisté míry očistil od pověstných starých struktur (a výjimky média vytrvale vyčítala ministroví, který je udělil), na ministerstvu zahraničí zastávají absolventi sovětských

NOVINY — z českého tisku

vysokých škol vysoké funkce i nadále. Zastupují naši zemi v zahraničí, řídí chod důležitých ministerských odborů nebo se na něm podstatně podílejí, jsou zařazeni ve vysokých platových třídách. Vedení ministerstva zahraničí je prostě pokládá za uznávané odborníky. Dá se pochopit, že nebylo možné tyto lidi vyřadit z veřejné služby či aspoň z vysokých funkcí hned po listopadu 1989: zastupitelské úřady naší země fungovaly dál - a za všechny "staré struktury" nebyla hned náhrada. Od té doby však uplynulo víc než deset let. Proč tedy absolventy moskevského studia nenahradili lidé s nesovětským vzděláním? Jak je možné - a to je ještě závažnější, - že jsou ještě nyní vysíláni do zahraničí a jmenováni do vysokých ministerských funkcí? (A jak mohli úspěšně absolvovat prověrku u Národního bezpečnostního úřadu - copak studium v SSSR nepředstavuje žádné bezpečnostní riziko?) V první době po zhroucení komunismu nám i diplomatický svět odpouštěl lecjaké přehmaty. Ta doba ale dávno skončila: dnes dělají "mgimáci" naší zemi ve skutečnosti ostudu, přestože umějí vystupovat jako perfektní diplomati.

Abolventi sovětských diplomatických vysokých škol na ministerstvu

velvyslanci a generální konzulové

Belica Miroslav, PhDr., Bagdád

Bušniak Ivan, JUDr., Bělehrad

Buzalka Jozef, Alžír

Dubovec Petr, Mgr., Damašek

Fule Štefan, Mgr., Vilnius

Holubář Otto, Ing., Dakar

Hupcej Milan, Ing., Soul

Jestřáb Ivan, Mgr., Dillí

Jílek Václav, Šanghaj

Kamas Jaroslav, JUDr., Ulánbátar

Kubíček Jiří, Ing., Miláno

Maršíček Josef, Ing., Havana

Sládek Jozef, Ing., **Canberra**

Vrabec Jozef, Kyjev

na ministerstvu

Bechný Pavel, Ing., vrchní rada amerického odboru, má jet do San José

Bílek Pavel, JUDr., ministerský rada, odbor politic. vztahů s EU

Buben Jan, Mgr., personální odbor, připravuje se na výjezd

Čurda Martin, Mgr., vrchní rada, odbor Asie

Dokládal Petr, PhDr., vládní rada, personální odbor, do r. 1999 generální konzul v Montrealu

Fišer Milan, Mgr., vrchní rada, odbor jihovýchodní Evropa

Gál František, Ing., odbor ekonomických vztahů s EU, chystá se na výjezd

Guhl Petr, vrchní rada, tiskový odbor, má vyjet jak rada velvyslanec do Tbilisi

Herma Alexandr, Ing., vládní rada, odbor Asie

Hladík Lubomír, PhDr., ministerský rada, odbor Latinská Amerika

Hladík Petr, Mgr., vrchní rada, odbor Blízký Východ

Hušner Jiří, vrchní rada, odbor Asie

Hykl Rudolf, Ing., v aparátu náměstka Picka, má jet jako velvyslanec do Singapuru

Hynek Bohuslav, JUDr., vrchní rada, odbor kulturních a krajanských vztahů

Jungwirth Petr, vrchní rada, administrativně-dokumentační odbor

Klucky Pavel, JUDr., ministerský rada, odbor OSN

Komárek Karel, JUDr., ministerský rada, odbor UNESCO, chystá se vyjet na misi při UNESCO do Paříže

Kováč Milan, JUDr., odbor střední Evropa, chystá se na výjezd

Matějka Zdeněk, JUDr., generální sekretář ministerstva

Mazánek Bohumil, ministerský rada, odbor Asie

Mooz Petr, Ing., odbor bezpečnostní spolupráce, má vyjet jako rada velvyslanec na náš ŽU do Vídně

Novotná Eva, Ing., vrchní rada, odbor východní Evropa, má jet jako konzulární referentka do Dublinu

Podhajský Miroslav, JUDr., vrchní rada, odbor Asie

Sečka Libor, Ing., odbor politických vztahů s EU, pojede jako

velvyslanec na stálou misi při EU do Bruselu

Sedlák Imrich ministerský rada, odbor jihovýchodní Evropa

Siro Jaroslav, Mgr., ředitel odboru Afrika

Sviták Petr, Ing., ministerský rada, konzulární odbor, vedoucí oddělení

Svítíl Pavel, JUDr., ministerský rada, odbor politic. vztahů s EU

Szunyog Tomáš, vládní rada, odbor bezpečnostní spolupráce

Šedo Igor, Mgr., vládní rada, diplomatický protokol

Šíkola Petr, Mgr., vrchní rada, odbor jihovýchodní Evropa

Šindelář Miroslav, vládní rada, odbor jihovýchodní Evropa, pojede jako velvyslanec do Tirany

Šula Alois, Ing., vrchní rada, konzulární odbor

Zozulák Miroslav, ministerský rada

Ždárek Ivo, JUDr., vládní rada, odbor kulturních a krajanských vztahů

v zahraničí

Doskočil Dušan, Ing., I. tajemník, Kyjev

Dvořáček Josef, Ing., konzul, Los Angeles

Frebort Lubomír, JUDr., I. rada, Jakarta

Husák Jan, I. rada, Nicosia

Jančárek Ivan, rada, Stockholm

Kafka Pavel, Mgr., I. tajemník, Káhira

Klíma Miroslav, PhDr., rada-vyslanec, Bratislava

Klíma Pavel, Ing., rada, stálá mise při OECD, Paříž

Kobližka Pavel, JUDr., I. rada, Tunis

Mikšílková Kateřina, administrativní referentka, Moskva

Mikyska Petr, PhDr., I. rada, Lima

Mikysková Iveta, PhDr., administrativní pracovnice, Lima

Opělová Mária, doc. PhDr., I. tajemnice, Taškent

Petríček Juraj, Ing., rada, Bukurešť

Pintér Ivan, ing., I. rada, stálá mise při OSN, Ženeva

Procházka Pavel, Mgr., I. rada, Harare

Sklenka Miloš, Ing., I. rada, Santiago de Chile

Sporýš Alexandr, Ing., I. tajemník, stálá mise při OSN, New York

Šepelák Pavol, Ing., I. tajemník, stálá mise při OSN, Ženeva

Štěpánek Jaroslav, Ing., I. rada, stálá mise při OBSE, Vídeň

Tomášek Jan, PhDr., I. tajemník konzulátu, Moskva

Tripes Robert, I. rada, Madrid

Trojáček František, Ing., I. tajemník, stálá mise při EU, Brusel

Pohoda a postih dokončení z 1.strany

Bavit. Protože šíření nudy je hřích a protože v tržní ekonomice je každé médium business a musí si na sebe vydělat. A bavit znamená nejen rozesmávat, ale taky napínat, děsit, objevovat neznámé, provokovat a konfrontovat.

Je jich skutečně pět, těch řemeslných úkonů novinářských. Ale u každého média chybí málo, aby přeskočilo z informací na dezinformace a zamlčování, z vysvětlování na zamlžování, z vzdělávání na ohlupování, z propagace na propagandu. Proto se za ta léta vytvořila jakási ta pomyslná hranice, které se říká nezaujatost či objektivita. Říkám schválně pomyslná proto, že objektivita neexistuje a ani existovat nemůže. Jednak proto, že i kdyby existovala, byla by přílišně nudná, jednak proto, že novinářinu nedělají žádné objekty, nýbrž subjekty, z nichž každý je svým způsobem subjektivní. Ví to odjakživa i třeba to proslule "objektivní" BBC, které míří na co nejširší průřez čehosi, čemu se říká veřejnost. S vědomím, že objektivní informace jsou neproveditelná iluze, se BBC alespoň snaží řídit zásadou, že novinářina by měla být "fair" a usilovat o nestrannost, či při nejmenším jakousi názorovou rovnováhu.

Jestliže dáme stejnou informační a propagační podporu zloději jako okrádanému, je to sice nestranné - ale je to fair? Nedáváme tím automaticky větší šanci zloději, a nebylo by víc fair dát silnější podporu okrádanému? Toto morální dilemma si novináři kladou od samého vzniku novinářiny. Ten bychom s trochou licence mohli datovat až k biblickým prorokům, kteří se jako reportéři a komentátoři stavěli jednoznačně na stranu bezmocných a proti mocným. Z toho pak v anglosaské novinářině vznikla zásada, podle níž je účelem novinářské práce toto:

To comfort the afflicted and to afflict the comfortable.

Česky nejspíš:

Pohodu postiženým, postih pohodlným.

A stojí za to se k této zásadě znovu a znovu vracet, až do omrzení, protože konkrétně znamená:

Bezmocným, oloupeným, ustrkovaným a pokořovaným poskytovat naději, že i když jim třeba nemůžeme pomoci, alespoň na ně nekdo nezapomíná, někomu na nich záleží, někdo se jich zastává. Že nespravedlivost páchaná vůči nim není stav normální a nemusí trvat věčně. Mocné, hrabivé, nabubřelé a diktátorské z pohodlí vyrušovat tím, že na ně svítíme, odhalujeme jejich kejkle, upozorňujeme, že jim to nemusí pokaždé projít. Že nespravedlivost páchaná jimi není stav normální a nemusí trvat věčně. Chceme-li být fair, nemůžeme a nesmíme na obě strany brát rovné měřítko. I za cenu rizika, že se zmýlíme. A za cenu nebezpečí, že nám někdo z mocných bude chtít ublížit. Ztratí-li k tomu odvahu novinářina, samotný pojem "fair" by mohl zmizet z lidského povědomí.

Teprve až nám tato zásada bude proudit v žilách a stane se nám samozřejmostí, budeme schopni rozlišovat, co je fair a co je nefair. A teprve až z novinářiny uděláme vlivného partnera v nikdy nekončícím tažení za osvobozování z otroctví, budeme ji moci povýšit z prodejného řemesla na historické poslání.

Jestliže ji chápeme a neřídíme se jí, automaticky straníme mocným proti bezmocným, stáváme se vědomě spolupachateli zla, spolutvůrci nespravedlností, spolustrůjci dikatury. Pak samotné zásadě svobody informací kopeme hrob, a byli bychom užitečnější, kdybychom nestranně a objektivně prodávali sardinky.

Benjamin Kuras je autor knih Češi na vlásku *a* Jak přežít padouchy..

Recepis 33

další pochoutka z dílny Luďky Němce.
Zelenina ve všech podobách

Římský salát s parmezánem

příprava asi 25 minut, na osobu asi 460 kcal
pro 4 osoby

1/2 bagety
2 hlávky římského salátu
1 šalotka
2 lžice octa
1/4 lžičky soli
1/4 lžičky cukru
pepř
1/2 lžičky hořčice
100 ml zakysané smetany
2 lžice oleje
150 g parmezánu
1. Troubu předehřejeme na 200°C. Bagetu nakrájíme na kostičky a rozložíme na plech. V troubě pečeme zhruba 10 minut dokřupava.
2. Římský salát očistíme, omyjeme a osušíme. Hlávky podélně rozpůlíme a nakrájíme na proužky široké asi 3 cm. Šalotku oloupeme a nadrobno posekáme.
3. Na zálivku smícháme ocet, sůl, cukr, pepř, hořčici a zakysanou smetanu. Nakonec zašleháme olej a přidáme šalotku. Salát vložíme do mísy a opatrně vmícháme zálivku. Na salát nastrouháme parmezán a posypeme jej kostičkami opečené bagety. Okamžitě podáváme.

Žertík: A já chci a chci!

ŽERTÍK: A já chci a chci!

Jita Splítková

Chci psát pravdu! Zvolá nejeden žurnalista, literát, scénarista. A jak to dopadne? Asi takhle: Za psací stůl usedl mladý, nadějný literát. Pohodil hlavou, pročísl si rukou vlasy, popadl papír a jiskrným okem pohlédl z okna. Ano! Už mistr Jan Hus nás nabádal, nebát se, mluvit pravdu, hájit ji, bojovat za ní... Chci rovněž za jakékoliv situace mluvit a psát pravdu a jenom pravdu. Tak o čem začít? Vzal si bílý papír a usedl ke stroji. Chtělo by to nějaké téma s velkým té. Jen které? Hmmm... no... Někde venku zapípal ptáček. To je ono! Třeba ekologie, ochrana přírody. To dnes je velice frekventované slovo. Tak ekologie, ekologické problémy, ekologické spolky, ochránci.Hlavně ty vykutálené spolky se svými placenými funkcionáři a se skupinkou hysterických členů, hlavně bab. Nepodařilo se jim nikde jinde upíchnout, tak hurá do ekologie, léčit si mindráky. Nejraději hovoří o globálních problémech ty malé, ty je nezajímají, ještě by jim někdo mohl, říct ať jdou přiložit ručičky. Lepší je přeci jít se postavit tam, kde jsou nejlépe vidět. Podívejte se, jací jsme hrdinové, co pro věc děláme... Natrásají se před kamerami.

Civí na popsáný papír. Proboha! Co sem to napsal! Takhle se rozepsat hned na začátek. To přeci nejde. Ale když oni tyhle hurá spolky skutečně nic neudělaly! Spolky jsou od spolčování a křiku a ne na práci. No jo, ale o tom přeci nemůžu psát a navíc některíz těchto takyochránců bývají dost agresivní. Ne, to nejde. Vyjímá papír ze stroje.

Musím si vybrat jiné téma, takové, které mi zajistí popularitu. Spolky tedy ne a co strany? Ano! Ty komunisti, to je přeci téma. A estébáci... Tak tedy... Počkat! Támhleten, i ten i tamten... skoro všichni! Jeminkote to by dopadlo.

Něco jinýho, vždyť je tolik témat. Třeba restituce. To je ono. Ještě se furt táhnou. Náprava křivd. Je přeci legrace jak se o majetek praprastrýce perou jeho potomci. Je zajímavé ze svého domku sledovat, jak takový potomek vyhazuje ty, kteří mu zabírají "jeho" činžovní dům, z kterého by mohl přeci být nádherný hotel.

Je přeci legrace vidět skrovnou katolickou církev, jak chudinka nechce nic jiného, než svůj čistě získaný majeteček, opravdu nic jiného, jen ještě penízky od státu a opravy kostelíčků, penízky na oslavy, na propagaci... Penízky, penízky. Penízky a moc, to ona taky ráda. To ano. Je zajímavé, že i když to mají v náplni práce - starat se o nemohoucí, být člověku bratrem a sestrou, tak jakmile dostanou zpátky nějakou budovu, kde žili tito postižení, tak se velice rychle snaží vylifrovat je pryč. Začíná se za strojem potit. Tohle mi přeci nikde nevezmou církev a restituenti jsou posvátní. Dostanu nálepku levicového autora a už si neškrtnu. Všichni se měli víc než špatně, to musím uznat... Strašně špatně... Hrozně...

Cupuje papír. O čem se ještě tak hodně píše? No přeci o ciká..., hrůzou nedopsal. Představuje si a úplně hmatatelně cítí kudlu v břiše. Ne, nic, nic ... pardón, pardón... Oko mu padlo na otevřený časopis. Vnadná děva je tam přes celou stránku.

To je ono! Sex, porno filmy, robertci, nafukovací panny, děvky, teplouši. Vzpomene si na sousedky. Už slyším, jak mě ty báby pomlouvají. Přímó je vidím, projdu kolem, otáčí se za mnou, neodpovídají mi na pozdrav, vždyť píšu o takových, ale takových prasečinkách... Tak to tedy taky ne.

Trhá další papír na malinkaté čtverečky. Bílý čtvereček mu připomene vtip, ano pane šéf, to kolečko je skutečně černé. Neschopní šéfové, to je námět! Vzpomene si na šéfa... Tohle taky ne, to rozhodně není dobré téma. Ale o čem psát pravdu? O čem? O čem! Vztekle buší do klávesnice.

Už to mám! No hurá! Přeci o sportu. Sport to je krása! Sportovat znamená udržovat si zdraví. Sport je i dobrá podívaná. Však taky mecenáši nešetří miliony pro svůj klub. Lidi se přeci musí bavit. Ano, ano, chléb a hry, říkali Římané. Díváš se na fotbal, hezky si tam zařeš, dáš někomu po hubě nebo někdo tobě. Odvezou tě do nemocnice, a tam zjistíš, že nemají peníze na tohle a na tohle. Proč se kurva tedy ty milióny nedají na něco potřebnějšího! Když na něco nemám, tak si to přeci nemůžu dopřát.

Ale lidi při fotbale zapomenou na tolik věcí a ovce jsou potřeba... A ti sportovci? Vždyť to snad už nejsou lidi, co všechno žerou a píchaj do sebe, aby podávali lepší a lepší výkony... Někde blízko se rozbilo sklo, slyší ho padat. Do čeho se to zase pouštíš? Chceš, aby tobě někdo roztrískal okna nebo hubu? Ne!

Mačká další papír a pomalu je v koncích. Psát úplná pravda to se prostě nedá. No já chci psát pravdu! Jsem přítelem pravdy. Á, mám to! Přátelé. Asi je nejlepší žádné nemít. Stejně když něco potřebujete, tak si musíte pomoci sami. Už známý Murphy řekl. "Nejméně vysilující je spolehnout se na vlastní síly." Je to hrozná pravda. Opravdu není dobře někoho si takzvaně pustit moc k tělu a někomu pomáhat. Stanete se sluhy, kterých si nikdo neváží a dotyčný ještě o vás mluví stylem, "To je takovej blbec, tomu zavolej, ten to určitě pro tebe udělá, takovýho vola bys těžko našel..." Jo, jo. Je to tak, lidové rčení o podaném prstu zná každý. Někdo zvoní u dveří. Známi! Honem trhá i tuto stránku. Pláče. Chci psát pravdu! "Já chci, já chci!" Křičí už nahlas. Je to moje přesvědčení! Ale o čem? Vždyť už mi nezbylo žádné téma! Žádné? Přemýšlí. "Slávááá už to tentokrát opravdu mám!" Sedá za stroj a honem píše... Včera bylo nad celým naším krajem polojasno, s ranními teplotami 13 stupňů Celsia... A zítra čekáme... Ne, o tom už radši ne. Literát dopsal. Oko mu potemnělo. Rozklepaná ruka pomalinku pokládá papír na stůl. Civí z okna.

No, co, co nějak se živit musím a ten Hus byl stejně blázen. Co je Pravda? Však já si nějakou vymyslím. Myslíte si, že to takhle nedopadne? Usmíváte se? Jsme všichni jenom lidi.

O ceně života a civilizaci

Ross Hedvíček. Kanada
Když jsem byl vojákem základní služby v Československu, tak jsem větší část těch dvou roku strávil v Polsku, většinou ve vojenském prostoru jménem Zagan, blízko města Zielena Gora, nebo Jelenia Gora, už nevím. A tam se mi stala taková zajímavá příhoda, že jsem měl být zastřelen. To tehdy opilý Rus, který měl "dévěťáka", což bylo něco jako velitel tábora na jeden den s neomezenou pravomoci, dospěl k názoru, že se upevní morálka mužstva, když někoho nechá exemplárně zastřelit. Vydal se mezi ty stany hledat vhodný terč a našel mne. Namířil na mne svého Tokareva a musel jsem před ním jít k bráně, kde uspořádal jednominutový stanný soud a ze strážných (všichni ruští, tedy sovětští vojáci) ustanovil popravčí četu - celkem 5 vojáků. Já si dycky myslel, že popravčí četa musí mít šest lidí..

Odvedli mne na střelnici a připoutali želízkama ke sloupu, co na něm visívaly terče pro střelbu z pistole. Situace začínala byt vážná, shromažďovali se diváci a já jsem jen doufal, že někdo sežene někoho z těch pár českých oficerů, co tam byli s náma a doufal, že budou schopni chůze nebo běhu a proklínal jsem se, že jsem se z Prachatic nesebral a nějak se neprostrřílel na druhou stranu.

Jak jste si ale určitě sami vydedukovali, tak mne nakonec nezastřelili, přestože už měli nabitó, protože se z davu

vyřítíl major Křupala, právě z těch Prachatic, malý tlustý mužíček s velikým břichem, tenkýmá nožičkama a černýma kruhama pod očima, co vypadal (když byl střizlivý) jako herec Ilja Prachař, toho už si asi nepamatujete a v obou rukou zdvižených nad hlavou měl po flašce polské vodky a dýchavičně vyrážel výkřiky jako "tavaryšč!", "padazdi!" a "družba" ("družba" byl česko-ruský vojensky výraz a znamenal ožrat se do nemoty). No běžícího Křupala by byl za jiných okolností srandovní pohled, ale tehdy to byla záchrana, tehdy ten Křupala byl, jako by tam vjely Alfa a Bravo companies U.S.M.C. na Hummers s namířenými kulomety a rocket-launchers na střechách.

Moje poprava byla odložena na neurčito a konala se "družba", které jsem se nezúčastnil. Od té doby vím, že lidsky život má cenu. V mém případě je to dvě flašky polské vodky, v celkové hodnotě necelých 200 zlotých. Na výše uvedený příběh jsem si vzpomněl, když jsem se nedávno dostal do diskuse o civilizaci a civilizovanosti. Já jsem jako obvykle bránil "svou" Ameriku, mi protivníci argumentovali tím, že třeba v Číně byla civilizace už před 5000 lety, v Indii tak nějak podobně a tak, takže se to eventuálně zvrhlo na to, zda je civilizace kvalitativně měřitelná.

Takže já teď tvrdím, že úroveň civilizace je přímo úměrná respektu k životu a lidským právům účastníků oné civilizace. Dneska ráno jsem dobrovolně sjel s autem do příkopu, abych udělal místo sanitce, která jela zachraňovat nevímkde a nevímkoho - světla blikala a sirény ječely. To je tady běžné a udělal by to každý, jednoho dne ta sanitka může jet pro mně a určitě budu rád, když ji ostatní uhnou i za cenu chvilky nepohodlí. Měl jsem v posledních pár letech možnost sledovat, do jakých extrémů dokáže tady u nás jít společnost i lékaři, aby zachránili třeba jen jeden lidský život. Tady má lidsky život větší cenu než dvě flašky vodky. V televizi vidím letadla, jak letí přes půl světa, aby přivezly námořníky z americké válečné lodi Cole, kteří byli zraněni při útoku teroristů.

A pak slyším, jak matka mého kamaráda zemřela ve věku 49 let kvůli neschopnosti slovenských lékařů, čtu o tom, jak podobní "dochtoři" málem zabili slovenského presidenta, a vidím, jak v Rusku nemají zájem o záchranu 118 námořníků z potopené ponorky a jak radioaktivní zamoření okolo Černobylu a život-ohrožující radiace je pořád "ničevó". Civilizace. V Číně, s jejich 5000 lety "civilizace" zabíjejí novorozeňata injekci formaldehydu do hlavičky při porodu, protože dítě je třeba "neplánované" a neschválené místními úřady. Úmrtnost novorozených holčiček je v Číně dodnes desetkrát vyšší než novorozených chlapečků. Civilizace. V Indii omámí vdovu chloroformem a vhodí ji zaživa do pohřebního pyré jejího zemřelého manžela. Dělá se to dodnes. Civilizace.

Civilizace jsou různé a civilizovanost má mnoho stupňů. A když čtu o elektrárně Temelín, o tlučení demonstrantů v Praze, o mizerné úrovni lekařské péče v České republice a na Slovensku, o zacházení s cigány, o anti-semitismu mezi běžnými "obyčejnými" lidmi, o nenávisti k emigrantům - tak mne jímá podezření, že ona ta Česká republika na moc vysokém stupni civilizovanosti asi nebude. Dokonce si myslím, že cena lidského života se tam udržuje pořád ještě okolo těch dvě sté zlotých či dvou flaškách vodky.

Recepis ze staré knihy. Pestré moučné jídlo.

Recepis z roku 1885 - Předpiska hraběnky Holtzendorfové.
Staré housky bez kůrky, 9 dekagrammů’ namočí se ve dvou koflicích vřícího mléka, uvaří se na hustou kaši a nechají se pak vystydnouti. 9 dekagrammů másla utře se na smetanu, 6 žloutkův a 9 dekagrammů tlučeného cukru náležitě se promíchá a konečně přidá se k tomu sníh ze šesti bílků tlučený. Hmota tato rozdělí se pak na 3 díly, z nichž jeden obarví se4 dekagrammy nastrouhané nejlepší čokolády, druhý šťavou alķermesovou a třetí zůstane bílýů pajk se dá po vrstvách do vymazané formy a položí se mezi každou vrstvu několik kusů velkých bílých oplatkův, aby ty rozličné barvy se nesmíchaly, a hmota tato peče se pak celou hodinu v peci prostředně vytopené.

Co je Alķermesovka nám Luďek Němec napsal: “ barvili s tím hlavně víno, ale i látky a všechno možné. Šťáva kermesová (nebo alķermesová, nebo taky barvící mláto) je sušený hmyz sebraný z červeného dubu v jižní Evropě a antičním národům známá jako barvivo. Dnes alķermes použijeme se skořicí, hřebíčkem, vanilkou, růžovou vodou a pomerančovými lístky do pečiva a nebo jako aromatický likér dobrý na trávení.“

PŘEKLADY z češtiny i do češtiny levně a rychle provede :
„Czech-English translation Service“
40 Brown Street, Bronte, Sydney 2024
tel. 02 9387 3494 fax“ 02 9389 6341
NAATI accredited translator 04/VII/01

PŘEKLADY z angličtiny do češtiny i naopak, přesně a rychle provede
Daniela Kautská, NAATI, kvalifikovaná stupněm 3. tel./fax: 08 8271 4277,
mobile: 0416 031 338,
e-mail: danakau@ibm.net 17/IX/00

art Financial Solutions
Rychlé řešení Finančních Potřeb – Vyřídíme jakýkoli druh úvěru.
* Hypoteční úvěr „home loan“ s vkladem od 5%, poradíme jak splatit hypotéku během 6-let.
* Osobní úvěry od 5 do 50 tisíc dolarů.
* Podnikatelské úvěry, refinancování i leasing
Pavla: mobile: 0413 116219 work: 07 5574 6481 01/VII/01
NSW
Konna Electric - tel. **02 9452 2714**,
Mobil: 0414 452 271
Email: konna@tig.com.au
ELEKTRIKÁŘ - Forestville..
(průmyslová a domácí el.instalace a její opravy, communications, data cabling, atd.) 8/VII/00

Dr. Stanislav Hurbis – tel. 9399 3589
ZUBNÍ LÉKAŘ
69 Arthur Street, Randwick,
mobil – 041 206 4202
obednejte se na výše uvedená čísla,
otevreno I v sobotu dopoledne. 23/VII/01

Československé zákusky a dorty a jiné pečivo pro každou příležitost Vám upeče
Ivana Hradecká, tel.**02 9626 5463**,
52 Lyall Ave, , Dean Park, 2761,
Objednávky na Vánoční pečivo do konce Listopadu
prosím objednejte si předem a včas. 8/VII/01

IL GIARDINO – záhradná reštaurácia
984 Botany Road na rohu Robey Street
Jana a Juraj., tel.: 9667 3728
Slovenská a česká jedla, hostiny pre oslavy
Obedy Pondelok až piatok od 12 – 15 hod., večere Streda až Sobota od 18 – 22 hod. 25/X/01

Roger's Cafe, tel. 93000 342,
152 Campbell Parade, Bondi Beach
otevřeno v letní sezóně:
od 7.30 do pozdního večera
česká a slovenská obsluha, výtečné snídaně, obědy a večere. 20/VII/01

Cafe Royale, tel. 02 6452 2630,
Hain Centre, 228 Sharp St., **COOMA** 2630
otevřeno pondělí až pátek:
od 10.00 do 17.00 hod.
navštivte Járu a Marii na dobré posezení u vynikající kávy se zákuskem. 1/II/02

JJ'S HUT
68 Darlinghurst Road, Kings Cross, **naproti stanici**.
tel.02 9358 5921. John & Jana
Otevřeno: Středa - Neděle **6pm do 10am**
Pondělí a Úterý od **půlnoci do 10am**.
Take-away or Eat In, Mezinárodní i česká a slovenská kuchyně. 23/X/00

HEALTH SPA TOURS.
Eva Santo, GSA,
for bookings to the spas of:
Piestany, Karlovy Vary, Budapest
tel. 02 9449 1786, fax 02 9449 3817
Mobile: 0419 999 565
E-mail: healthspa@hotmail.com.au
website: www.healthspatours.com.au 01/III/01

BOHEMIA TRAVEL
cestujte s námi do celého světa zlevněné letenky do Prahy, Vídně a dalších měst
Eva Jančíková a Jiří Sedláček
311 Huntingdale Rd, Huntingdale 3166 VIC
Ph. 03-9544-8999 fax- 03 9544 1933 28/X/01

Tatranské parenice, oštiepky, korbáčiky, syry, tvaroh, smotanu, bryndzu a kefir, vyrábane v Austrálii, si môžete objednať v Sydney: volajte Milan lebo Vlado
telefón : **02-9746 9419** fax: **02-9746 0857**; mobile : **0410-524 544** 23/V/01

Vladimír Gazdík LL:B.
Solicitor of the Supreme Court of NSW,
5 Wongala Crescent, Beecroft NSW 2119
tel.: 02 9980 1301, fax. 02 9980 9375,
Mobile: 0407 274734, A/h: 02 9980 7908,
Appointments: 02 4787 6336
E-mail: vgazdik@bigpond.com 07/XIII/00

Poradenské služby pro české a slovenské studenty ZDARMA
Kurz angličtiny od \$165. týdně, Diploma of Business od \$1400 půlročně. Prodloužení viz. **SIMONA**: 0414 229187 (Win Win Global Cons.)
Suite 201, 2.patro, 332 Pitt Street, Sydney
Tel. 02 92690737, fax. 02 92690598 25/VII/01

Dr. Roman Rajek, BSs Syd.M.,Chiro NBCE
Sydney Spine and Sport Clinic
Rehabilitácia a liečba chrbtice a športová zranenie.
Suite H, level 14, Nat.Mut.Bldg,
44 Market Str., Sydney
ph. 02 9299 1661. 01/III/01

Dr. Věra Tatossian, FRACGP, MBBS, Všeobecný a kosmetický Lékař
Penshurst Medical Clinic
9 The Strand , Penshurst ,ph.9580 5320
všechny služby všeobecného lékařství (gyn,derm,etc.)
kosmetické lékařství
phone: 02 9580 5320, mobil 0403 335345
kolagenové injekce, peels, paris lips, scleroterapie, botox, laser hair removal 9/IX/00

Dr. Paul Horsky B.V.Sc,M.R.C.V.S.
Woollahra Veterinary Hospital
64 Grosvenor Street, Woollahra NSW 2025
near the Bondi Junction Plaza
Tel.: 9387 3233
Otevřeno: Pondělí - Pátek 8.30 – 19.00
Sobota 9 – 12.00, Neděle 10 – 12.00 21/05/01

CAR ALARMS - SERVICE&SALES
591 Elizabeth St., Redfern
Ph.: (02) 9318 2444
Prodáváme alarmy značky:
Piranha, Flashpoint, Cobra etc..
Jsme schopni opravit všechny značky alarmů v našem service centru.
Authotisovany dodavatel: **Mercedes, Daewoo, Škoda.** www.superalarm.com.au
email: info@superalarm.com.au 8/IX/01

JAVELIN Smash Repairs
George Janda -
24-26 Robert St. Rozelle
Ph.: (02) 9810 8601, 0412 247673
Fax: (02) 9818 5574
Otevřeno Pondělí až Pátek od 8.00 do 17.00
V Sobotu od 9,00 do 16,00 hod.
Opravy a lakování aut všech značek. 10/X/00

NEW AGAIN Pty.Ltd.
7B.Perak Street, Mona Vale
ph.: 9999 2595 1/VIII/01
Auto vám nejen opravíme za pomoci nejmodernějších zařízení ale zařídíme Vám a pomůžeme s formuláři Vaší pojišťovny.

Mirek Turek tel. 02 9757 4381
OPRAVY A PRODEJ PSACÍCH STROJŮ nových i rekondišovaných.
Prodej příslušenství na tiskárny a psací stroje: laser toners, ink catridges, ribbons.. 28/VII/01

Kde koupíte ½ kg camembert sýr za pouhých \$5?
V Lahůdkářství u Cyrila!
183 Hay Street, Sydney tel.: 9211 0994
Otevřeno: Po-Pá od 7 do 17. So 7 – 13 hod.
Též vynikající párky, paštiky, hořčice, pečivo, zelí, okurky, kostkový cukr, ryby v láku atd. 25/IX/01

NSW a WA
AUSTRALIAN WATER PURIFIERS
Ivan Jirava – tel. 02 9835 1428,
mobil - 0414 435 621 (Sydney)
též v Západní Austrálii:
Hana – 08 9401 2638 (Perth),
Dodáváme a děláme servis na filtry pro pitnou vodu, včetně R.O. Filtrační systém již od 90 dolarů, servis od \$20. 18/VIII/00

ČSR
CHCETE KOUPIŤ - PRONAJMOUT V ČECHÁCH BYT NEBO DŮM?
Václav Korbel – tel. 420 2 67 910 218,
mobil: 420 602 655 396

↗ ↘
Czechoslovak Club of ACT,
P.O.Box 1488, Canberra ACT 2601
18 Shropshire St., Queanbeyan
vydává měsíčník věstník **Beseda.**
otevřeno v sobotu. 1 - 5pm.
Československý klub v Queenslandu,
25 Upfield St., Burbank, 4156
tel., 07 3343 3489,
vydává měsíčník „**Krajanský list**“
Československý klub v SA,
P.O.Box 89., Hindmarsh, 5007
tel., 08 8346 4181
Československý klub vydává časopis **Život.**
Czechoslovak Country Club,
320 Devonshire Road, Kemps Creek, 2171,
tel. 02 9606 0904
otevřeno: pátek, sobota, 5pm do 9pm,
neděle od 12 do 6 pm.
Czech and Slovak Association in Tasmania,
144 Pottery Road., Lenah Valley, 7008
ph. 6228 0707
Czech and Slovak Association in WA,
P.O.Box 486, West Perth 6802,
tel: 08 9370 1205
Scarborough Civic Centre
Vydává měsíčník **KLOKAN**
Český a Slovenský klub na Novém Zélandě,
P.O.Box 27 332., Wellington
tel., 478 2177; fax.: 478 2177
Gus.knot@xtra.co.nz

Vydává měsíčník **Střípky Čriecky**
Letovisko „Šumava“
Lockes Way, Belgrave South 3160,
ph.9754 5159
OREL
1A Gerge Street, Avalon Beach 2107, tel. 9918 0826
Vydává čtvrtletník “**Orel**”
Združenie austrálskych Slovákov v Sydney.
30 Vaughan, P.O.Box 142,
Lidcombe, Nsw, 2141
vydáva dvoumesiačník „**Slovenský štít**“
Slovenský klub Mladých + Slovenský pevecký a tanečný súbor + Slovenský klub v Južnej Austrálii
5 Walter Street, Thebarton, 5031
ph.: 08 8352 8072
Slovenský klub „Ludovit Štur“.
105 Triholm Ave (P.O.Box 61)
Laverton, 3020 ph:03 9369 3187
vydává: **Zornička** (quarterly)
Združenie Slovenských Združení vo Viktorii
P.O.Box 54, St.Kilda, 3182,
ph. 03 95286583
Sokol Sydney
16 Grattan Crescent
French Forest, 2086
tel.: 02 9452 5617
vydává „**Věstník**“
Sokol Melbourne,
497 Queensberry Street, North Melbourne, 3051
tel.,: 03 9329 9922
vydává měsíčník **KVART**
Czech Australian Artspectrum Association,
C/o St. Berton (tajemník)
38 Abingdon Road, Roseville
tel., 02 9416 1829, fax.: 02 4367 2306,
vydává umělecký dvouměsíčník **Spectrum,**
České Aerolinie,
Suite 808/9, Australia Square Tower,
Sydney ; tel. 02 9247 6196
Generální konsulat České republiky,
JUDr.Ivan Záleský, generální konsul,
169 Military Road
Dover Hights , 2030
phone: 02 9371 0860 fax: 9371 9635
Konsulát Slovenské republiky,
Miro Kollár, honorární konsul,
Level 42, Gateway
1 Macquarie Place, Sydney, 2000
phone/fax: 9251 8688
otvorené: Pondelok až piatok
od 9.00 do 17.00
České velvyslanectví v Canbeře
8 Culgoa Circuit, O’Malley, ACT 2606
ph.: 02 6290 1386 fax: 02 6290 0006
Slovenské veľvyslanectvo v Canbere
47 Culgoa Circuit, O’Malley, ACT 2606
ph.: 02 6290 1516 fax: 02 6290 1755
Australská Slovenská Obchodná Komora.
POBox 587, Ryde NSW 2112
www.asok.org puket@idx.com.au
fax.: 02 9972 4703
Česká obchodní komora v Australii.
Czech Chamber of Commerce Australia Inc.
198 Greenhill Road, Eastwood, SA 5063
tel: 08 8406 1676

CO BUDE

Volume 1 Issue 32

ČTRNÁCTIDENÍK PRO KRAJANY V AUSTRALII A OKOLÍ

říjen / október 2000

9

KRAJANSKÉ NOVINY DO KAŽDÉ RODINY (Fr.Hrabica)

PŘÍLOHA

ACT

Czechoslovak Club of ACT,
PO.Box 1488, Canberra ACT 2601
18 Shropshire St. Queanbeyan
otevřeno v sobotu 1 - 5pm
V pátek 27 října v 20.00 hod
Otevření výstavy
Zdena Stodůlka, Bohuslav Kalivoda, - obrazy
Alois Mikula – sklo, okenní mozaiky,.
V neděli 29. října od 14.00 hod
Oslava 28. října

NSW

Czech Australian Artspectrum Association,
tel., 02 9416 1829 (Stan Berton)
prostorách Sokolu Sydney pořádá:
V neděli 29 října od 14.00 hod
Oslava 28. října
Sokol ve spolupráci s Artspekterm.
V neděli 26.listopadu od 10.00
Tradiční předvánoční ples ve spolupráci s Artcentrem

Katolícká mša.

Slouží náš pan farář P. František Pěňčík, tel. 9361 5225
páter Aurelius Hrdina 9675 1633
V neděli 29. října v 11 hodin
Adelaide - Bude sloužit pontifikální mši svatou otec
biskup Monsignor Petr Esterka.
V sobotu 4 listopadu v 15.00
Se bude konat mše svatá v Rockwood cemetery –
Lidcombe, za naše zemřelé doma i v exilu. Po mši svaté
se půjdeme pomodlit ke hrobu pátera Stanislava Míky.

Československý country klub v Sydney,

320 Devonshire Road, Kemps Creek
tel., 02 9606 0904,
každou neděli pořádají členové výboru, pánové Tomek a Přibyla
Přebory ve stolním tenise, začátek ve 14.00
tel. 02 4731 8673, 02 9602 7441
Sobota 28. října od 20.00
Plzeňská Noc , netradiční oslava výročí republiky
Tanec, Disco a Plzeňské pivo pouze za \$2,50
Sobota 18. listopadu od 20.00
Cikánský bál , hraje Vojta Cina a pravá cikánská kapela
„Khamoro“

Slovenská Hala a katolícky kostol Sydney

30 Vaughan Street, Lidcombe
Každou nedeľu od 10,15 hod. Omša svätá
V nedeľu 15. októbra 2000 o 15 hodine
Bude vystupovať slovenská folklórna a humoristická
hudobná skupina „Lojzo“ Vstupné \$15, študenti \$10.
budú tiež hrať na Goldcoaste a v Melbourne

Sokol Sydney

16 Grattan Crescent
Frenchs Forest, 2086 tel.9452 5617
Informace p. Jelinek tel.: 02 9529 8457
Akce ve spolupráci s Artspekterm
Neděli 3. prosince od 14.00
Mikulášská dětská nadílka (
prosím informujte p. Jelinka 95298457 o počtu
děti).

Kino PONREPO

V neděli 19. listopadu ve 14.00
„XIII. Slet v Praze“ dokument

JIŽNÍ AUSTRÁLIE

Československý klub v Adelaidě,
51 Coglin Street, Brompton
P.O.Box 89., Hindmarsh, 5007
tel.: 08 8346 4181
Bar a kuchyně v Československém klubu
otevřeno každý pátek od 18.00 do 23.00

každou neděli od 15.00 do 21.00 hod.
Sobota neděle 28-29 října
Piknik v lese Mt. Crawford.

KINO: „Bílá paní“ veselohra z roku 1965.
Hrají: Bohdalová, Hrušínský, Kopecký, Brodský

QUEENSLAND

Československý klub v Queenslandu,
25 Upfield St., Burbank, 4156
tel., 07 3343 3489,
V neděli 29. října od 11.00 hod
Oslava 28. října spojená s B-B-Que

TASMANIE

rezidencia Galéria Agnes Josefa Galla.,
144 Pottery Road., Lenah Valley, 7008

VICTORIA

Sokol Melbourne
497 Queensberry Street, North Melbourne, Vic 3051
Tel.: 9329 9922 Tel: Jednatelka. 9744 1691
Každé úterý od 12.00 hod Lunch, vaří Eda a Věra Zlatých
Každé úterý od 19.00 hod . Výuka češtiny.
Každé čtvrték od 12.00 hod. Karetní odpoledne s kávou a
zákusky
Každé čtvrték od 19.00 hod. Kreslení podle živého modelu
Po dobu „Melbourne Fringe“ se zábava nekoná a kino
nepromítá.
V neděli 29 října od 12.00 hod
Oslava 28. října
Příští zábava bude 11.listopadu.

Kino SOKOL

není

Letovisko „Šumava“

Lockes Way, Belgrave South 3160, ph.9754 5159

ZÁPADNÍ AUSTRÁLIE

Scarborough Civic Centre, 173 Gildercliffe Street,
Scarborough.

RADIO SBS SYDNEY

Locked Bag 028, CROWS NEST NSW 1585
TEL: 02/9430 2723, FAX: 02/9438 1114
Email: ikad@sbs.com.au

Vysílá v češtině každou neděli od 21 do 22 hodin a ve
slovenštině od 22 do 23 hodin na celonárodním okruhu na
vlnách:

Adelaide	FM 106.3
Brisbane	FM 93.3
Canberra	FM 105.5
Darwin	FM 100.9
Hobart	FM 105.7
Melbourne	FM 93.1 a AM 1224
Newcastle	AM 1413
Perth	FM 96.3

V sobotu 21. října zemřel po krátké nemoci ve věku 57 let
bývalý předseda australské pobočky Spolku pro vědu a umění,
fotograf

Pavel de Detrich.

Jako jeden ze spoluzakladatelů Výboru pro lidská práva při SVU se zasloužil
o sloučení mnoha rozdělených rodin z bývalého Československa i dalších
zemí bývalého východního bloku i Afriky.
Poslední rozloučení se zesnulém bude pátek 27.října ve 14.00 hodin
v Northern Suburbs Crematorium Delhi Road, North Ryde

Sydney	FM 97.7 a AM 1107
Wollongong	AM 1485
Young (NSW)	FM 98.7

Každý čtvrték ráno v 9 hod od 9 do 10 hodin, pouze na
vlnách Sydney, pouze česky.
Slovensky
Adelaide FM 92.9
Každú nedeľu v 9.00
Brisbane AM 1053
Utorok o 13.30 hod.

„Radioforum“ on 2RRR FM 88,5 MHz
slovenské vysielanie moderuje Paľo Virág
každú nedeľu v Sydney od 18 do 19 hodine.
Telefón v štúdiu 02 9816 2938
email: radioforum8@hotmail.com

Vysílání Čs. klubu v Adelaidě lze slyšet
každý pátek od 19 do 20 hodin na
stanici 5CST-FM (88.5MHz) a
každé pondělí od 19.30 do 20.30 na stanici
5PBA-FM (89.7 MHz.)
Radio Station 4EB - Brisbane - Czech Programme
Voyen Koreis
56 Cassandra Street, Chapel Hill QLD 4069
Vysílací čas:
středu 15:45 -16:30 a v sobotu: 10:30 - 11:30

SBS TELEVIZE:

Středa 1.listopadu v 16,00 - 17,00
Kuklinsky, The KGB and the CIA

Zveme Vás na nezapomenutelnou dovolenou..

Magnetic Island

**Ostrov věčného léta, romantických zálivů, zlatých
pláží a kokosových palm: 8 km z Townsville v
severním Queenslandu, o rozloze 52 km2 a z větší
části národní park.**

Tento ostrov poskytuje všechny městské služby, obchody, 15
výborných restaurací, 4 turistické resorty, golf, tenis,
plachetnice, procházky panenskou přírodou národního parku

Zábava pro dospělé i děti - koupání po celý rok.

BEACHSIDE PALMS HOLIDAY UNITS

7 the Esplanade, Nelly Bay, Magnetic Island

Moderní, kompletně vybavené dvou-a jednopokojové byty na
pláži Nelly Bay s panoramatickým výhledem na moře
Na požádání Vám zašleme fotografie a reklamní letáky.
Navštívíte-li nás v Rose Bay, promítneme Vám také video

**Jedno ložnicový byt pro 2-4 hosty \$350 za
tyden, dvou ložnicový byt pro 5-7 hostů \$450
za týden.**

Brožury a informace dodá: **Frank Baychek (Bejček)**
7 Wilberforce Avenue, Rose Bay,
NSW 2029
Telefon: (02) 9371 9164, Fax: (02)
9388 2183
email: transworld@one.net.au
Webpage: http://www.magnetic-island-
qld.com

OZNÁMENÍ:

.Hledá se
p. Magda Majerová (Mayerová), její
poslední adresa byla .
4/54 Edwards Street Sandringham, Victoria
3191, Prosím kontaktujte český generální
konsulát v Sydney.

Rádi nabízíme na této stránce ZDARMA prostor v těchto novinách organizacím, klubům atd. aby mohli informovat o připravovaných akcích.

POVÍDKA: U smrtelné postele

Ivan Krejčí

Jednoho rána jsem pocítil, že mé dny jsou sečteny. Znal jsem to ze staré literatury a dlouhá léta jsem marně pátral, jak to hrdinové těch příběhů poznali. Vždy se jim podařilo kolem sebe shromáždit rodinu, dopodrobna s nimi probrat rodinné záležitosti, každého přítomného obšťastnit dobrou radou a někdy i částí rodinného jmění. A že jich taky bývala pěkná kupa - těch příbuzných. Ale hrdinové oněch příběhů - a nezáleželo na tom, jestli jim byl bohatý hrabě nebo stařícký sedlák - měli už tehdy dokonalý timing a skonali přesně v okamžiku, kdy už neměli co sdělit. Protože se občas jednalo o rodiny početné, popřípadě přišlo i pár čumilů z vesnice, trvalo umírání i několik dnů. Romány pak bývaly tlusté. Jedinou výjimkou se stal kníže Svatopluk blahé paměti, který to nezvládl, když nutil své syny lámat pomlázku, ve snaze vsugerovat jim známé kolektivistické heslo, že v jednotě je síla. Smysl jejich počínání jim pak stejně musela objasnit matka neboť tatík raději ukončil své trápení, nemoha sledovat nekonečné pokusy svých tupých synů o zlomení spletených prutů.

Jednou jsem se probudil a věděl jsem, že tentokrát je to vážné. Žádná chřipka, žádná angína. To je konec, chlapče, řekl jsem si v duchu, musíš udělat místo dalším. Ani mě to moc nedojalo. Racionálně vzato, statistiky již delší dobu avizovaly vymírání našeho národa, protože mladí odmítali rodit tak pilně, jako kdysi generace jejich rodičů. No, a když se mládež nesnaží... kvůli nim tady snad máme být do stodvaceti?

"Umírám," oznámil jsem slabým hlasem své ženě.

"Už zase?" podivila se a mátožně se proboujovávala z postele.

"Ne už zase," opáčil jsem dotčeně, "tentokrát doopravdy."

Sáhla mi na hlavu, zavrtěla hlavou a zívla. "Horečku snad nemáš, ale pro jistotu se změř."

To jsou ženy. Jejich zájem o člověka končí u teploměru. "Je to jinak - opravdu umírám," řekl jsem už trochu netrpělivě. "Odcházím z tohoto světa. Nevím, kolik času mi ještě zbývá. Chtěl bych se důstojně rozloučit. Měla bys sehnat děti a měli byste se shromáždit se u mého lože." Samozřejmě měla na věc svůj názor, jako vždycky, ale nakonec slíbila, že se o to pokusí. Nevím jak to udělala - nejspíš dětem nakukala, že mají poslední šanci zažít tatínka se zbytkem valem ho opouštějícího rozumu - ale příští den se objevili u mého lože všichni tři. Zdálo se mi, že mají poněkud skelný zrak a podezíral jsem je, že si dali v kuchyni panáka.

"Opouštím vás," sdělil jsem jim opětovně s nadějí, že jim to konečně dojde. "Je mi líto, že odcházím od rozdělané práce, ale osud si nevybírá. Ale na druhou stranu: někteří museli odejít daleko dřív."

Protože k mému smrtelnému loži nepospíchali, měl jsem dost času promyslet si svou řeč ke každému z nich. Pro jediného zbylého muže v rodině jsem měl připravenu spoustu dobrých rad - od zajištění chodu domácnosti přes mužskou roli v jeho budoucí vlastní rodině až k režii mého pohřbu. Při detailním promýšlení této pasáže jsem se několikrát dojmul až k slzám. Spoustu dobrých rad jsem pochopitelně měl i pro dceru a pro manželku. Pro tu jsem na závěr přichystal překvapení - když jsem se rozhodl ji vyzvat, aby si ještě užila zbytek svého života s jiným mužem a na moji památku se neohlížela. I tahle moje šlechetnost mi vehnala slzy do očí.

"Ty, synu," obrátil jsem se k nejmladšímu, "teď budeš muset převzít úděl hospodáře..."

"Když jsem byl hodně malý chlapec, křičel jsi na moji matku, že určitě nejsem tvůj syn..." přerušil mě nastávající hospodář.

Byl to překvapivý úder a vyvedl mě z konceptu.

"No počkej," zalapal jsem po dechu, "tos asi něco výjimečného provedl..."

"Vůbec to nebylo výjimečné, křičel jsi to víckrát," řekl studeným hlasem a díval se přitom z okna.

Začínal mě štvát.

"Poslyš, teď není čas na tvoje ukrivđenosti, já ti musím říct, jak se vede domácnost, kde jsou dokumenty, co musíš podniknout hned a co potom, jak se platí účty, pojistky... "Bylo mi to tehdy moc líto, ale nebylo to nejhorší, cos mi kdy udělal."

"Synu, zdá se mi, že podceňuješ situaci," řekl jsem naléhavě, "je tu spousta důležitých věcí, o kterých musíš vědět, abyste se nedostali do maléru hned, jakmile tu nebudu. Na ženský se moc spoléhat nemůžeš..."

"Nejhorší bylo, když si mi přede všema řekl, že mám snědou kůži jako Cikán... To jsem potom moc plakal..." "Ale já jsem to přeci tehdy myslel dobře," zachroptěl jsem, "ostatní byli jako sýr a tobě to opálení moc slušelo..."

"Taky si mě mlátil. Nikdo z mých kamarádů nebyl bit jako já..." pokračoval nezúčastněným hlasem.

"Bylo to pro tvé dobro. Když někdo krade žvejkačky v samoobsluze, musí být potrestán. A malé dítě jinému trestu nerozumí," snažil jsem se o chabou obhajobu, "neměl jsem jinou možnost."

Neposlouchal. Soustředil se, aby nezapomněl na žádný můj životní prohrěšek. Obě ženy nás fascinovaně sledovaly. "V nejcitlivějším období mého dospívání jsi na mě řval, že takovýho arciblba ještě svět nezplodil... a žaloval jsi světu, že se to muselo podařit až tobě..." pokračoval syn necitelně. "Chtěl jsem se utopit."

Obrátil jsem oči v sloup. Nikdy jsem si ten knižní tvar neuměl představit, ale tentokrát mi z každého oka vyrostl sloup až do stropu. Po chvíli jsem dostal záchvat kašle, sloupse se zřítily a mně se podařilo zaostřit zrak na druhého potomka.

"Dcerunko moje," zaskřehotal jsem přerývaně, "zdá se, že tvůj bratr je trochu mimo realitu... musím to tedy sdělit tobě..."

"Můj bratr je naprosto in," oznámila mi přísně dcera. "Kdy jindy by ti měl sdělit své pocity z tebe - kdy jindy bychom ti všichni měli sdělit své pocity," upřesnila, "když ne při této příležitosti?"

"Stavíte všechno na hlavu," zachroptěl jsem. "V posvátný okamžik jako je tento, kdy duše hospodáře se chystá opustit pozemský svět, náleží poslední slovo jen a jen tomuto.

Ostatní mají právo a povinnost (oblíbený to bonmot komunistů) mlčet a poslouchat."

"To snad bývalo dříve," oponovala dcera, "kdy se všichni klepali strachem před tyranem. Ale doba pokročila - máme demokracii."

"No tak jo," řekl jsem rezignovaně, "tak si kopněte do tyrana. Ať se mu odchází veseleji."

Na okamžik znejistěla - přeci jenom měla smysl pro fair play. Ale pak usoudila, že se jedná opět o jeden z úhybných manévřů jejího otce, kterým se snaží odvést pozornost od hlavního tématu a zrak jí zatemněl. Podobná příležitost se už nemusela naskytnout.

"Postaral ses mi o několik mindráků, kterých se nezbavím do nejdelší smrti," oznámila mi. "Už jako malá holčička, dychtivá překonat každou překážku, kterou mi život nachystá, jsem se dozvěděla, že jsem sportovní střevo, nemehlo, balvan, hrouda a bůhví co ještě... Nikdy jsem se z toho nevzpamatovala."

Ani já. Vybavila se mi před očima scéna ze sportovních testů. Usoudil jsem tehdy, že naše malá holčička, která vzdor kojeneckému cvičení, jež jsem s ní každodenně prováděl, zůstávala vůči sportu imunní, by se nemusela špatně vyjímat s tenisovou raketou. Určitě mě zblblý staré filmové týdeníky. Mladé dívky z lepších rodin první republiky se v nich rozkošně pohybovaly v bílých sukénkách s tenisovou raketou v ruce, hihňaly se všemu a vůbec na ně byl hezký pohled. To se ale zdaleka nedalo říct o naší dceři, když jsem ji přivedl na zmíněné testy do vyšehradského tenisového klubu. Trenér měl také evidentně jiné požadavky na mladé dívky s raketou než staré týdeníky. Hodil jí míč a ona nepochopila, že by ho měla chytit; rozesmálo ji to. Pak se o to pokusila, ale byl z toho pokaždé jen potlesk jako v Rudolfinu. Při běhu na čas kopala rozkošně nožkami na všechny strany přesně jako dívky z první republiky; zůstávala však na místě. Když ji vtiskli do jedné ruky pátku a do druhé míček, aby ho odpálila, jedním nepochopitelným pohybem se naráz zbavila obou předmětů. Zatímco dcera se tím vším nezřízeně bavila, mně se zastavovalo srdce. Ostatní rodiče nás pozorovali s úžasem; v jejich očích jsem četl podezření, že svoji dceru vidím poprvé.

"Nic takového jsem ti nefekl," bránil jsem se chabě.

"Řval jsi to na maminku tak hlasitě, že jsem to slyšela nejen já, ale celej barák!"

"Protože maminka je stejný nemehlo jako ty, takže bylo jasný, po kom jsi zdědila sportovní vlohy. Mně to tehdy bylo líto, že nejsi trochu po mně - a taky, že to kojenecký cvičení bylo k ničemu."

"Ale to byl jen začátek... Sotva jsem povyrostla, nechtěl´s mi dát najíst. Nejradši bys mě utrápil hladem!"

"Byla´s tak rozežraná, že bys byla jako koule, kdybych tě trochu nehlídal. Někdo z rodičů musel mít rozum a myslet na tvoji budoucnost... Vždyť by ses nevдалa!"

"A když jsem byla v pubertě, úplně osamocená se svými problémy, místo abys mě povzbudil, tak jsi mi sdělil, že mám velkou prdel!"

"Tak vulgární jsem určitě nebyl," zaprotestoval jsem. "Ale pochop, že jsem chtěl, aby se moje dcera líbila klukům - nemohl jsem riskovat, že nám zůstaneš na krku."

"Vždycky, když se soukám do džín, si na to vzpomenu. Bude mě to pronásledovat do smrti," řekla temným hlasem

a udělala dramatickou pauzu. Ne nadarmo byla amatérskou herečkou.

Napadlo mě, že až do smrti by se do džín soukat neměla, ba co víc, nejlíp by udělala, kdyby se do džín přestala soukat už teď. Možná by objevila nějaký milosrdnější oděv a přestala by vzpomínat na otce v ošklivých souvislostech. Ale atmosféra nebyla nakloněna udílení dalších otcovských rad.

"Až budeš mít svoje děti, pochopíš, že jsem to dělal z lásky," řekl jsem unaveně. "Možná neohrabaně, protože takoví už mužský jsou, ale z lásky."

Neposlouchala, zcela zaujatá svým tragickým osudem. "A jako otec..." zvolala náhle jako Libuše, když se v ní rodila Praha, "... jako otec jsi nikdy nebyl k mání, když jsem tě potřebovala nejvíc, protože jsi se musel dívat na fotbal v televizi a nikdo tě nesměl rušit!!!"

Celé se to začínalo podobat poslednímu soudu a to mě přestávalo bavit úplně.

"Víte co, milá dítka, nechte mě tu chvíli s maminkou," doufal jsem v poslední chvilku klidu na této zemi. Ale kruté jsem se přepočítal. Ženy vydrží hodně a dlouho, předlouho dokáží trpělivě čekat na svoji příležitost. A když ta přijde, vychutnají si ji dokonale.

Manželka vyčkala odchodu dětí a když se za nimi zavřely dveře, zahleděla se mi do očí a zeptala se: "Víš, co jediné by mě ještě zajímalo?"

Čekala na můj souhlas. Ale já jsem četl v její tváři a viděl jsem, že nemusím spěchat s přitakáním, dokonce bych zřejmě udělal nejlíp, kdybych nechtěl vědět nic; zároveň mi ale začínalo být jasné, že by mi to sdělila i kdybych kladl odpor.

"Jediné, co by mě ještě zajímalo, je..." opakovala pomalu, když jsem nereagoval, "... kolikrát jsi mi byl v manželství nevěrný."

A už jsem toho měl dost.

"Zničili jste mi poslední chvíle života," řekl jsem přiškrceným hlasem. "Odcházím..."

Zavřel jsem oči a uviděl jsem anděla. V naději, že mě konečně vysvobodí, jsem k němu natáhl ruce, ale on se jen potměšile usmál, neznatelně zavrtěl hlavou a začal se vzdalovat.

Druhý den ráno jsem se probudil už bez horečky. Postupně se mi začala rozjasňovat mysl a vracet paměť. Ach, jak vychované rodiny měli před očima spisovatelé dávné literatury! Jak těm se radostně popisovaly poslední chvíle jejich hrdinů na tomto světě! S tak cynickou rodinou, jakou jsem si vychoval já, by napsali leda tak jízdní řád Českých drah.

Ano, časy se mění. A lidé se mění s nimi. Začíná mi být jasné, že až to na mě jednou opravdu přijde, budu smět tu truchlivou novinu sdělit příslušníkům své rodiny leda tak po Internetu. Ono to ostatně bude milosrdnější - než mi stačí sdělit své připomínky přes server v Alta Vista, budu v pánu.

Tam kde jsem, fotím“ - BOHDAN HOLOMÍČEK

Bohdan Holomíček, dnes již legenda české fotografie, se narodil v roce 1943 ve vesnici Siekiewiczowka na Ukrajině, odkud se o pět let později rodina (otec Volyňský Čech, matka Ukrajinka) stěhuje do vesnice Mladé Buky nedaleko Janských Lázní v Krkonoších. S fotografií se seznamuje ve svých třinácti letech, intenzivněji se jí věnuje po vojně, kterou, jako vyučený elektrikář, končí v roce 1965. Pracuje v elektrárně, v muzeu, jako montér a v letech 1971 – 1995 jako údržbář v Centrální výtopně v Janských Lázních. Poprvé vystavoval v roce 1969, v době, kdy se fotografií věnoval již velmi intenzivně. V sedmdesátých letech se sblížuje s Václavem a Olgou Havlovými a úzké kontakty udržuje se skupinou posluchačů fotografie pražské FAMU (Šimánek, Malý, Poláček, Luterer...). Účastní se řady domácích a zahraničních výstav (Praha, Plasy, Opočno, Amsterdam, Essen, Londýn, Frankfurt...). Od roku 1995, po 24 letech práce ve výtopně, odchází na "volnou nohu" a fotografii věnuje všechen svůj čas.

... Bohdan Holomíček, se dlouhá léta pohybuje po celé České republice, kde na pokračování snímá nekončící seriál fotografických momentek. Není to však fotoreportér ani dokumentarista – jeho snímky jsou víc osobní a v souhrnu vytvářejí památník nevšedních okamžiků všedního života. Holomíček je osobitý kronikář posledních více než třiceti let života v Čechách, současně však i umělec, jehož jedinečné dílo oslovuje čím dál tím víc zahraničních diváků. Anna Fárová o něm říká: "Bohdan Holomíček je vzácný fenomén české kultury. Fotograf přátelských setkání, zachycující pozitivní situace, okamžiky milosti, záblesky lásky za magického přispění světla." (*Bohdan HOLOMÍČEK / TORST, A.Dufek, září 2000*).

Denně třicet stížností na chování policie během demonstrací proti MMF

Jan Kovalík RESPEKT

Dostaneš nakládačku

Denně třicet stížností na chování policie během demonstrací proti MMF

Poslední zářijová středa večer v centru Prahy před hotelem Renaissance. Na parkoviště přijíždí autobus s delegáty výroční schůze Mezinárodního měnového fondu a Světové banky, hotel střeží policie. Z blízké pizzerie najednou vyběhá k autobusu tříčlenná skupinka aktivistů a anglicky křičí: "Hanba! Hanba vám všem!" Policie neváhá a zasahuje. Křiklouny sráží na zem, kope je a bije pěstmi. Trojici ležících Britů nasazují policisté plastiková pouta, která pevně utahují. A pak dostává jeden ze spoutaných od policisty kopanec do obličeje. Rázem má zlomený nos, ze kterého mu crčí krev. Pro dva muže a ženu tak začíná zhruba třicetihodinová anabáze ve společnosti české policie. Svě příběhy popsali v místopřísežných prohlášeních předaných Občanským právním hlídkám.

Jak se kalil obraz

Poté, co policie minulý měsíc uchránila summit pražských bankéřů před rozhněvanými demonstranty, velebili ji v Čechách téměř všichni -- od prezidenta přes vládu a opozici až po valnou část médií a veřejnosti. Dva týdny po demonstracích se obraz profesionálního zákroku začíná kalit. Mohou za to výpovědi desítek lidí, kteří na dobu strávenou za zdmi pražských policejních služeben vzpomínají jako na noční můru. Občanské právní hlídky (OPH), které činnost policie při demonstracích monitorovaly, v současnosti shromažďují výpovědi zadržených. Dodnes je jich k dispozici zhruba čtyřicet. "Většinou se jedná o cizince. Češi nejsou zvyklí brát se za svá práva nebo nechtějí mít potíže s policií," říká Jiří Kopal z OPH. Z výpovědí vyplývá, že se policisté na stanicích k zadrženým chovali hrubě, bili je a ponižovali, nedovolili jim zavolat na ambasádu nebo někomu blízkému, odmítali přivolat tlumočníka apod.

Dva z trojice Britů zadržených před hotelem Renaissance -- Tim Edwards a Jane Dennett-Thorpeová -- byli odvezeni na policejní služebnu Na Perštýně. "Jakmile jsme zmizeli z očí veřejnosti, dostal jsem ránu do obličeje. Pak mi ukázali, abych šel dolů po schodech, a gesty naznačovali, že dostanu nakládačku. Policista mě udeřil do žaludku a pak se mnou mrštil o zeď, obličejem napřed," popisuje Edwards policejní praktiky. V noci pokračovaly výsledky a identifikace. Nazítří večer pak následoval převoz na cizineckou policii v Praze 3 a v půl deváté ráno následujícího dne dostali Britové razítka do pasů a byli vyhoštěni. "Po 35 hodinách zadržení mi nikdo nesdělil, proč jsem byla zadržena a poté propuštěna," říká Dennett-Thorpeová.

Někdo lže

Na adresu oddělení kontroly a stížností (OKS) dochází podle samotných policistů denně kolem třiceti protestů týkajících se chování policie při demonstracích, převážně ze zahraničí. "Všechny samozřejmě prověřujeme. Většinou se v nich ale objevují velmi obecné specifikace. Vypadají, jako by byly psány podle jednoho vzoru. Někdy se ve stížnostech z různých zemí vyskytují i stejné chyby, třeba překlepy," bagatelizuje protesty vedoucí OKS Jaroslav Hlaváček. O jaké opakující se chyby šlo? "To si nepamatuju. Cože? Jestli můžete nahlédnout do výpovědí? To si snad děláte srandu. To je náš materiál, a ne pro novináře," směje se ironicky Hlaváček. Inspekce ministra vnitra řeší v současnosti dvě trestní oznámení, další budou zřejmě následovat. Třeba od jihokorejského ekonoma Jeonga Byeongjua, který byl při svém návratu z práce onoho černého úterý zadržen policií na Václavském náměstí. Druhý den ráno byl převezen na policejní stanici v Arabské ulici v Praze 6, kde ho podle jeho výpovědi policisté kopali, mlátili pěstmi a obušky. V současnosti připravuje s právníkem Vítem Dohnalem trestní oznámení pro zneužití práva veřejného činitele. Policisté z Arabské však nad "historkami" Jihokorejce kroutí hlavami. "Já se na něj dobře pamatuju. Zajímalo by mě, kde na tyhle výmysly přišel," říká jejich velitel Petr Duben, kterému prý jihokorejský ekonom utkvěl v paměti, protože byl jako jediný ze zadržených Asiat. Jeden z těchto dvou tedy lže. Dokázat kdo však půjde ztuha. Policie Občanským právním hlídkám odmítla zpřístupnit služebny. Jak se tedy bude prošetřovat případné policejní násilí, ke kterému tam došlo? "Standardními postupy," uvádí zasvěceně již citovaný Jaroslav Hlaváček z oddělení kontroly a stížností. Co si pod tímto zaklínadlem můžeme představit, ale upřesnit nechce.

Jasný názor na obviňování policie má ovšem premiér Miloš Zeman. Označuje je jako "dezinformační akci" namířenou proti strážcům veřejného pořádku. Korejskému hostu to však zřejmě nevymluví, ten jistě na svou zkušenost s policií hned tak nezapomene.

Buddha z Vinohrad

Günter Bartoš Autor je fotograf. - Respekt

Indická nauka zasáhla nejvíce ateistický národ Evropy Malá místnost v patře starého domu v průchodu mezi Michalskou a Jilskou ulicí v Praze praská ve švech. Je pondělí večer a okolo čtyřiceti mladých lidí naslouchá pod dohledem sochy zlatého Buddhy pravidelné přednášce o Diamantové cestě tibetského buddhismu Karma Kagjü: "U nás to není jako mezi křesťany, kde se vybere jeden, který to odnese za všechny ostatní. Práci na sobě musíte vykonat sami," končí svou řeč jeden ze členů Karma Kagjü Roman Virt. Po zahájení meditace Tři světla se rozesmátí návštěvníci zklidní a ani hlasitý hovor italských turistů, doléhající sem přes otevřené okno z ulice, neruší jejich mysl. Atmosféra v místnosti se koncentruje a jen zvony od svatého Jilji připomínají, že nejsme ve Lhase nebo Dharamsale, ale v jednom z hlavních měst "křesťanské" Evropy.

Na květu lotosu

Buddha Mangala, Bodhi, Přátele Dhammy, Karma Thegsum áhöling, Samye Dzong, Komunita dzoghäenu, Vajradhatu-Shambala, Sóto, Kwan Um - takové jsou názvy jen několika buddhistických skupin z více než dvaceti, které po pádu komunismu působí v České republice. V knihkupectvích se zároveň objevují první publikace, specializované vydavatelství DharmaGaia vydává české překlady základních buddhistických textů. O buddhismu přednášejí učitelé z ciziny a na návštěvu přijíždí nejvyšší tibetský duchovní vůdce Jeho Svatost XIV. dalajlama. K žádnému boomu buddhismu v Čechách ale nedochází. Pokud se za komunismu počty praktikujících buddhistů odhadovaly na desítky, v první polovině devadesátých let se pohybují v řádu stovek. Selhal pokus o vytvoření společné platformy, když se po třech letech rozpadla Buddhistická společnost, která měla nauku reprezentovat navenek a bránit sektářským tendencím. "Dojeli jsme na osobní rozpory a organizační neschopnost," vzpomíná Lumír Kolíbal, který se ve společnosti angažoval a dnes je majitelem vydavatelství DharmaGaia. Buddhismus sílí v druhé polovině devadesátých let. V Čechách se pravidelně objevují osobnosti, které pokročily dále na duchovní cestě a dokážou svým charismatem přitáhnout více lidí. Byl tu zástupce nejstaršího směru buddhistického učení théravády, mnich českého původu Ashin Ottama, a také první západní lama linie Karma Kagjü Ole Nydhal, jehož kurzů vědomého umírání powa se účastní tisíce lidí. Karma kagjü je ostatně nejrychleji rostoucí buddhistickou školou v celé Evropě a její meditační centra jsou v západních zemích v každém větším městě. Také v silně katolickém Polsku je jich přes 150. V České republice se buddhismus Diamantové cesty cvičí zatím v krajských městech s výjimkou Ústí nad Labem. Centrum této linie pro Čechy dnes vzniká v budově bývalé polepšovny ve Těnovicích u Plzně. Prostor otevřený všem buddhistickým školám, který se nepovedlo vytvořit Buddhistické společnosti, vzniká ve čtvrtém patře domu na rohu Staroměstského náměstí. V několika místnostech Pražského buddhistického centra Lotus se k přednáškám a meditacím schází několik buddhistických skupin, dopoledne cvičí jógu vysokoškoláci. Na velké nástěnce visí program centra, kontakty, otevírací doba místní knihovny i rozpis úklidu v kuchyňce. Nejvíce meditačních setkání probíhá ve středu večer, kdy o duchovní probuzení usilují zájemci skoro ve všech místnostech. Zatímco Michal Snášel z Přátel Dhammy obětuje před sochou Buddhy vonnou tyčinku, je slyšet přes dveře recitace sůter skupiny Dójo Zen. Vedle meditují následovníci Vadžrajány.

Z té snadnosti jde strach

Na příchod nových spiritualit hledí téměř všude na světě s podezřením tradiční náboženství, u nás konzervativní katolíci. Oficiálně se římská církev vztahem k nekřesťanským náboženstvím zabývala na Druhém vatikánském koncilu, kde poprvé zazněly výzvy k dialogu a hledání společných hodnot. Dokument "Nostra Aethate - o poměru církve k nekřesťanským náboženstvím" hodnotí buddhismus jako cestu, "po které lze dojít stavu dokonalého osvobození a vlastním úsilím nebo s vyšší pomocí dospět k vrcholnému osvětlení. Katolická církev neodmítá nic, co je v těchto náboženstvích pravdivé a svaté." Vstřícný postoj potvrzuje i mluvčí České biskupské konference Daniel Herman: "Na buddhismus se nedá hledět jako na konkurenci a já jsem se osobně s tímto přístupem

nikdy nesetkal." Oficiální linie Vatikánu přesto nebrání papeži Janu Pavlovi II., aby prohlásil, že bez Ježíše není možné dosáhnout spásy - mimo jiné tím popudil některé významné buddhisty, kteří se s ním během jeho návštěvy jihozápadní Asie odmítli setkat. Rovněž někteří konzervativní katoličtí vzdělanci jako například Martin C. Putna často opakují, že "buddhisté z Vinohrad" se do nebe nedostanou. Ti z asijských zemí možná ano, tam je to tradiční náboženství. Liberální teolog Odilo Štampach akceptuje buddhismus úplně: "Není to jen nějaká kuriozítka. V postmoderním světě již neplatí hranice mezi kulturami a civilizacemi." Štampachův otevřený přístup nesdílí katolický kněz Tomáš Halík, který veřejně pochybuje o možnosti "implantovat orientální směry v našich podmínkách". Pro již zmíněného Putnu jsou křesťané a katolíci odpovědnější, protože jsou ochotni nést mnohdy nepřijemnou tradici. "Kdežto přijmout cosi odjinud, z jiné civilizace jakoby zadarmo, bez všech kontextů, bez dějin té věci, bez celé antropologie a všeho, co k tomu patří, je strašně snadné. Z té snadnosti jde až strach," vysvětlil v rozhovoru pro časopis Xantypa.

Nauka bohatých

Roman Virt z Pražského buddhistického centra naopak soudí, že Evropa může asijskou nauku přijmout: "Esenci buddhismu je učení o podstatě mysli a tu mají všichni lidé stejnou. Tibetskou kulturu, která se na praxi nabalila, rozhodně přivážet nebudeme." Odmítá i Putnovy domněnky o strašně snadnosti: "To může říct jenom člověk, který nikdy nemeditoval. Boj s vlastním egem, se ztuhlou myslí, se závislostmi a špatnými návyky je zatraceně těžký." Lidská mysl je podle buddhistů největší překážkou na duchovní cestě. K jejímu poznání proto vyvinuli mnoho meditačních technik, udržuje se rovněž živá mystická tradice. Tím nauka přitahuje lidi, nespokojené s pouze formálním náboženským provozem. Význam buddhistické meditace si uvědomují i sami křesťané, důkazem jsou třeba jezuité, kteří již od padesátých let praktikují zenbuddhismus. "Je to naprosto přirozené, duchovní proudy se mohou vzájemně obohacovat. To ale neznamená ústup od vlastní identity," připomíná Daniel Herman. Západ nemusí mít problémy ani s přijetím východních filozofických koncepcí. Striktní rozdělování myšlení na východní a západní je dnes podle Lumíra Kolíbala už jen nepochopitelným projevem evropocentrismu: "Minimálně od doby Alexandra Velikého jsou doložené kontakty řeckých filozofů a indických jogínů. Jednotlivé vlivy se na Blízkém východě a ve Středomoří navzájem prolínaly, dodnes nejsou jejich nitky spolehlivě rozpleteny. Indická filozofie ovlivnila židovské gnostické a eschatologické koncepce, buddhistické postoje nalézám při čtenbě křesťanských pouštních otců." Lama Ole Nydhal pochyby o "implantaci orientálních směrů v našich podmínkách" odmítá s razancí bývalého boxera. Na poslední pražské přednášce označil monoteistická náboženství (židovství, křesťanství, islám) za náboženství víry a přežití, protože vytvářela mocenské struktury, ve kterých mohla podle Nydhalova výkladu jen malá skupina lidí hovořit s Bohem a říkat ostatním, co mají dělat. To byl naprosto rozumný postup pro zachování kmene v tvrdých životních podmínkách, v epoše demokracie a internetu je to ale naprostý anachronismus. Východní spirituality vznikaly podle Nydhala v bohatých kulturách, kde nikdo nikomu neříká, co si přeje Bůh. Hlavním cílem je rozvoj lidských bytostí, proto je nazývá náboženstvím prožitku. Realita dává Nydhalovi za pravdu už tím, že křesťanství v Evropě zažívá viditelnou krizi. Někteří buddhisté se zkrátka nemohou zbavit pocitu, že křesťanství svou civilizační roli v Evropě splnilo, přesto dokážou jeho přínos ocenit: "Díky křesťanství je Evropa vysoce humanitní, vzdělaná, s hluboce zakořeněným soucitem. Máme na čem stavět," říká Roman Virt. Podle jeho odhadu ale buddhismus nikdy nebude plnit roli většinového náboženství. "V Německu je tak šest procent buddhistů. Na podobném čísle se to ustálí u nás i jinde v Evropě."

Jít tisíce kilometrů

V Domě dětí na pražském sídlišti Stodůlky je živo. Když lomození školáků přesáhne únosnou mez, pronese muž v černém kimonu tajemné slovo "mate" a ve zlomku sekundy je ticho. Josef Mádl, mnich japonské zenové školy "Sóto" a mistr bojových umění, budí účtu již svou buddhovskou postavou. Původem částečně Žid vyrůstal v křesťanské rodině a zakotvil v zenu. "Křesťanem jsem zůstal, Boha opustit nemohu. Do kostela a k přijímání ale nechodím." Se stejným pohnutím hovoří o víře v Boha stvořitele i o složení slibu bódhisattvy - závazku navždy pomáhat všem bytostem. Na otázku, jestli mu nepřekáží teologické rozdíly mezi křesťanstvím a zenbuddhismem, jen krčí rameny: "Mně to nevadí a doufám, že Bohu také ne." Přestože je nauka Rače otočiti list

Strana 12

dharmy na západě relativně krátce, již teď je zřejmé, že se západní buddhismus bude lišit od východního. "Řada věcí, jako například mnišská tradice, asi nepřežije," tvrdí Virt. "I v Evropě jsou kláštery a mnišství má pro život nauky velký význam, pro většinu lidí je ale nemožné opustit běžný život." Do evropského buddhismu se určitě vtiskne křesťanství. Pro mladé buddhisty z Michalské ulice je ale zatím velmi těžké křesťanství přijmout. Říkají, že by si nejdříve "museli amputovat část mozku". Ateistická výchova a sekularizace společnosti způsobily, že je nedokáže zaujmout ani jeho mytologie. Tady má buddhismus výhodu: "Atraktivita něčeho cizího dává startovací energii, kterou domácí spiritualita nemá," vysvětluje Josef Mádl a s pochopením dodává: "Člověk rád hledá tisíce kilometrů daleko, ale pár kroků do nejbližšího kostela udělat nemůže." Odmítavý postoj většiny českých buddhistů k místnímu náboženství nemusí být definitivní. S prohlubující se duchovní praxí ztrácejí formální odlišnosti význam. Budoucí Buddha může být najednou překvapen, jak ho oslovuje banální obrázek madony s dítětem, v noci se mu mohou zdát sny o kostelu v pravidelném tvaru mandaly a se studnou uprostřed, při chůzi českou krajinou ho zastavují barokní sochy svatých a ukřižovaného Ježíše

Marek Vašut: Nebudu předbíhat

Marek Vašut:

Šestého června o půlnoci se herec Marek Vašut (40) rozhodl dobrovolně odejít ze světa: vybral si místo, čas a způsob, stejně jako o tom mluvili řeční filozofové. Přečetl několik stránek ze sbírky britského básníka Larkina, vykouřil doutník a pak spolykal prášky. Následujícího dne v noci byl nalezen ve vaně beze známek života. Po dvaadvaceti hodinách v kómatu a šestatřiceti na jednotce intenzivní péče se probral. Jeho první myšlenkou bylo zklamání, že není mrtvý. Teprve po pokusu o sebevraždu byla diagnostikována jeho nemoc: dlouhodobě neléčená endogenní (vrozená) deprese. Marek Vašut vzpomíná, jak si dlouho myslel, že všechny své potíže překoná sám. Dnes ví, že to byla chyba. "Říkat člověku s depresemi, aby se vzmužil, je asi tak stejně účinné, jako povzbuzovat nemocného cukrovkou, aby zatnul zuby a vydržel, dokud to nepřejde," vysvětluje a dodává: "Kdybych šel za lékařem už před několika lety, tak k tomu pokusu o sebevraždu vůbec nemuselo dojít." Po svém činu se začal léčit pomocí poslední generace antidepressiv: "Ty už téměř nemají vedlejší účinky, a tak nehrozí výkyvy váhy, denní ospalost, apatie nebo poruchy motoriky. Samozřejmě nevyvolávají euforii, jak si lidé obvykle myslí. Pořád jsem si vědom všech chyb a problémů, nedostatků. Jednoduše řečeno: Nemám pohodu, ale ani nepohodu, a to je to hlavní." O sebevraždě začal Marek Vašut uvažovat v době okolo patnácti let. Ovlivnila jej tehdy četba francouzských existencialistů, zvláště Alberta Camus,e a připomíná jeho větu, že sebevraždou může člověk vrátit životu urážku absurdity. Rozhodl se k ní souhrou několika vnějších a vnitřních faktorů. Rozumové důvody v této fázi nemoci přestaly platit. Nemělo smysl, aby si připomínal, že žije ve srovnání s většinou lidí na světě mimořádně dobře. Nejhlubší deprese, jak je zažil, jsou podle něj nepřenositelnou zkušeností, kterou nelze srovnávat s bolestí fyzickou. Pak začal promýšlet techniku sebevraždy. "Chtěl jsem odhodit tělo, vysvobodit se z koloběhu života, osvobodit duši. Jediný relevantní důvod, který jsem našel pro nespáchání sebevraždy, byla moje matka. U otce jsem věděl, že jako chlap to pochopí, stejně jako mí přátelé. Neměl jsem k nikomu žádné závazky a děti (z mnoha důvodů) mít nechci. Ale nakonec jsem si řekl, že matka, jako můj nejbližší člověk, moje rozhodnutí pochopí. V tom jsem se ovšem hluboce mýlil." Pokus o sebevraždu oblíbeného herce vyvolal zájem veřejnosti. Články o ní se objevily v kulturních rubrikách seriózních deníků a bulvární Blesk jej zveřejnil na titulní stránce s nadpisem "Chtěl se zabít! Proč?" a "Milionové dluhy!". Podle Marka Vašuta byly nedoložené spekulace o jeho dluzích možným pokusem pomstít se za tiskovou opravu a omluvu, které redakce Blesku pod hrozbou žaloby v nedávné době musela uveřejnit. Tato oprava a omluva se týkaly lživého citátu, který Blesk Marku Vašutovi vložil do úst a zveřejnil v jednom ze svých únorových čísel. Dnes herec o sebevraždě neuvažuje. Řídí se výrokem svého přítele buddhisty: "V ‚karmické frontě‘ se, kamaráde, nepředbíhá. Máš tu ještě nedodělanou práci

Přímou cestou do pekla

: Dita Eckhardtová Autorka je editorkou internetového časopisu inzine.cz RESPEKT O sebevraždách je třeba mluvit, potom přestanou Věci, o kterých se mlčí, nebývají bezvýznamné. Patří k nim

NOVINY

i sebevražda. Každý, kdo o ní začne mluvit, může být obviněn, že vlastně podává návod. Pod tlakem informací, že se vlastní rukou zabijí stále více mladých lidí, se tradiční tabu pokouší prolomit sama Evropská unie: 19. a 20. září jednali o tom, jak bránit sebevraždám, odborníci ze zemí patnáctky ve francouzském Nantes. Výsledkem dosud není velkolepý a bohatě dotovaný program, důležitý je ale už sám fakt, že Evropa nahrazuje vysokou a chladnou politiku hledáním toho, co skutečně může trápit obyčejné lidi i ve světě blahobytu. Nedomyšlený pokus o komunikaci Není snadné bránit se sebevraždám, které jsou přímo vzorem nelogického jednání. Proč se o ně vůbec pokouší tolik lidí, když tím popírají všechny přírodní zákony, především snahu každého tvora udržet se při životě? Psychologové paradox oslabují připomínkou, že "sebevrazi" se většinou ani zabít nechťejí. Naprostou většinu pokusů prý podnikají osamělí lidé, kteří svým činem volají o pomoc a značně podivným způsobem se tak snaží o komunikaci s blízkými. Pražští psychiatři například zaznamenali případ triadvacetiletého děvčete, které se pokusilo o sebevraždu celkem šestkrát v několika letech, vždy jen proto, aby na sebe upoutalo pozornost. V USA zdokumentovali, že mladiství devět z deseti pokusů o sebevraždu provádějí doma, ve třech čtvrtinách případů navíc tehdy, když jsou doma rodiče. Podobně se chovají i mnozí dospělí, kteří páchají demonstrativní sebevraždy s dobře naplánovanou záchranou, jako například básnířka Sylvia Plathová. Její poslední pokus o demonstrativní sebevraždu ale skončil smrtí, protože plánovaná záchránkyně se zpozдила. Smrt přijde vlastně jako nešťastná náhoda, která u nás zasáhne při každém dvacátém pokusu evidovaném u dospívajících (u každého čtvrtého v případě dospělých). Proč se tedy lidé o sebevraždu pokoušejí, když cílem jejich podniku je vlastně neúspěch? Příčinou tak podivného chování jsou kulturní návyky západního světa. Sebebevražda zůstává jedním z posledních tabu a skandálem je o ní jen mluvit. Proto mají sebevrazi jistotu, že jejich pokus vyburcuje okolí. Sklony k sebevraždě mívají lidé z určitých rizikových skupin. Podle Jána Praška, který má v Pražském psychiatrickém centru na starost pacienty podléhající depresím, jsou v nebezpečí především lidé postižení psychickou poruchou či jinou vážnou nemocí, ti, kteří se propadli do horší sociální situace, kteří zažili sebevraždu v rodině nebo v okruhu přátel (tím se prolomí tabu). U mužů bývá vážnou příčinou také samota. Bezprostředním motivem sebevražd mladých lidí bývá zklamání a postihne ty, kdo vkládají příliš velká očekávání do citových vztahů nebo do úspěchu v práci. Když naděje selžou, člověk nevidí či nechce vidět perspektivu. Propadne pocitu, že se mu už nikdy nic nepovede, a jediný neúspěch v milostném vztahu chápe jako definitivní konec. Pěťadvacetiletá studentka Michaela Kuncová vzpomíná, jak byla v sedmnácti letech zamilovaná do dvou chlapců. "Když to prasklo a já si musela vybrat jednoho z nich, byla jsem zoufalá. Bylo mi jasné, že se musím rozhodnout, a věděla jsem, že jednomu z nich - nebo oběma - strašně ublížím. Připadala jsem si jako hnusná potvora, která lidem ničí život. Ten večer jsem stála v koupelně před zrcadlem a styděla se pohlédnout sama na sebe. Asi hodinu jsem uvažovala, že by sebevražda byla správným řešením. Když jsem ale začala v koupelně hledat prášky na spaní nebo břitvu, tak jsem si uvědomila, že by to byla strašná hloupost. Věděla jsem sice, že mě čeká vyčerpávající a hrozná doba, ale pořád lepší, než kdyby na mě nečekalo nic." Velká část sebevražd nebo pokusů o ni se u mladých lidí týká právě milostných vztahů: pětina dospívajících, kteří volají na linku důvěry, má problémy v lásce a další pětina v rodině. Luboš Pospíšil (32) se ocitl v hluboké depresi poté, co jej opustila jeho velká a jediná láska. "Pořád jsem jen musel myslet na to, že budu navěky sám. Že na světě není žádná holka kromě ní. Nebyl jsem schopen podívat se na věci z nadhledu, žil jsem od hodiny k hodině. Navíc se k tomu všemu přidaly problémy ve škole, rodiče se v tu dobu začali rozvádět. Neměl jsem nikoho, kdo by mi pomohl. Nedokázal jsem přemýšlet o nikom jiném než o své bývalé přítelkyni. Topil jsem se v problémech. O sebevraždě jsem uvažoval asi půl roku, až jsem se konečně odhodlal ji provést. Teď jsem rád, že se mi to nepovedlo," vzpomíná programátor Luboš Pospíšil. Není jediný. Do 30 let je to druhá nejčastější příčina smrti po dopravních nehodách. **Zázračný lék proti stárí** Starší lidé si obvykle dobrovolný odchod ze světa více promýšlejí. Tzv. bilanční sebevražda už nereaguje na minulé zážitky, člověk před ní racionálně vyhodnocuje svou budoucnost. Především staří, těžce nemocní lidé nechťejí zatěžovat, ani třeba jen upozorňovat své okolí, a přitom už ztratili sílu bojovat s těžkostmi. V této situaci se

ocitl univerzitní profesor Vratislav Moravec (73). Jeho dvě dospělé děti založily vlastní rodiny, mladší manželka se k němu chová přezíravě, nevěnuje od narození druhého dítěte dostatek pozornosti ani jemu samotnému, ani jeho závažným zdravotním problémům. Kvůli vysokému věku jej čeká odchod do opožděného důchodu, kdy se nebude moci věnovat výuce a vědecké práci, která mu dává vědomí důležitosti a užitečnosti. Vzhledem k těžké nemoci a k tomu, že jej v blízké době nečeká nic, na co by se mohl těšit, se rozhodl vzít si život. Když jej děti našly, podařilo se jim ho zachránit. Po druhém neúspěšném pokusu o sebevraždu se začal věnovat malému vnukovi. Přesto stále považuje sebevraždu za jednu z možností. Dobrovolný odchod nemocného člověka přijímá veřejnost vstřícněji než sebevraždy mladých lidí. Přesto existuje argument proti útěku před fyzickou bolestí a smrtelnou nemocí. Každá naděje je totiž lepší než definitivní odchod ze světa. Jsou popsány případy, kdy se smrtelně nemocní lidé uzdravili "sami od sebe" a rozvoj medicíny je natolik rychlý a nepředvídatelný, že vědci mohou potřebný lék objevit kdykoli.

Blázni a narcisové

Sebevraždu málokdo provede z okamžitého popudu. Výjimkou je "sebevražděný trans", Podle Jána Praška k němu může dojít, když člověka něco vyvede z míry, nevidí kontext celé situace a potřebuje si ulevit z nesnesitelných pocitů. Většina pokusů nebo dokonaných sebevražd vychází z dlouhodobějších potíží a bývá stvrzením úvah, kterými se člověk zabýval. Lékaři upozorňují, že nebezpečí signalizují i některé tělesné funkce. Průvodním znakem sebevražd je například pokles koncentrace hormonu serotoninu (snižuje se při dlouhodobých stresech, třeba při manželských konfliktech). U déle psychicky nemocných tak může sebevražděný stres spustit událost objektivně malicherná, bezvýznamná, která ale završuje již nahromaděné stresy, problémy a starosti. Příkladem je Zenon z Kitia, zakladatel stoické filozofické školy, který se oběsil poté, co si při pádu na zem zlomil prst. Morální soud soudobé euroamerické civilizace je jasný: kdo považuje za jednodušší a lepší se zabít, než dlouhodobě hledat cestu, je nemocný, anebo nezralý. Dosud je pro něho důležitější, co dává svět jemu, než co on dává ostatním. Modelovým příkladem je podle psychiatra Praška člověk, který je veden snahou zalíbit se všem okolo - rodině, přátelům i kolegům z práce. Přitom si zvykl, že takovou metodou dosáhne všeho, co si usmyslí. "Buď to se jim jejich sny splní, nebo se cítí strašně zklamání a neschopní," upřesňuje psychiatr Praško. Tito lidé často volí těžkou práci a ve svém zaměstnání často vyžadují pochvalu. Proto jsou častými sebevrahy umělci. Potenciální sebevrah se obvykle dívá na svět jen negativně, což bývá důsledkem nadměrného zájmu o vlastní duševní život. Takoví lidé mívají sklon přeceňovat a nafukovat své neúspěchy a problémy a pokud komunikují se světem okolo, tak jen proto, aby se srovnali s úspěšnými. To, že se jim něco nepodařilo, pak chápou jako potvrzení své neschopnosti a plně přehlízejí, jak pozitivní důsledky může mít jejich práce pro společnost nebo rodinu. Člověk, který uvažuje o sebevraždě, se dá většinou dobře poznat. Bývá apatický, často propadá depresím a mluví o smrti (i o své vlastní), rozdává osobní věci a také v hovoru nezakrývá špatný psychický stav. Život je nesnesitelný, a tak se uzavírá sám do sebe. Režisér Petr Lébl o své sebevraždě často mluvil. Jeho okolí tomu přestalo po nějakém čase věnovat pozornost a Lébl se nakonec ve svém divadle bez viditelného podnětu oběsil. Psychiatr Radkin Honzák upozorňuje, že je třeba překonat tři mýty o sebevraždě. Za prvé: "Když někdo o sebevraždě mluví, tak to nikdy neudělá." Není to pravda, protože téměř dvě třetiny z nich si nějakým způsobem ublíží. Druhý mýtus říká: "Když to někdo zkusil, příště si to rozmyslí." Jenže každý pokus prolamuje hranici mezi žitím a sebezničením a činí další pokus snazším. Třetí předsudek zní: "Když se začneme s ohroženým člověkem o jeho sebevražděných úmyslech bavit, celý proces jen urychlíme." Naopak - racionálně vedený rozhovor může zastavit zaškrkující se spirálu sebevražděných myšlenek. Pro tento účel existují mimo jiné i krizová centra a linky důvěry (RIAPS, Centrum krizové intervence).

U nás a ve světě

Podle Světové zdravotnické organizace zemře na celé Zemi v roce 2000 zhruba milion lidí vlastní rukou, to znamená 16 sebevrahů z každého sta tisíce nebo 1 sebevraždu za každých 40 vteřin. Sebevraždu jako jedno z rizik moderní společnosti popsal jako jeden z prvních Tomáš G. Masaryk ve své slavné stejnojmenné práci. Podle jeho názoru souvisí s úpadkem morálky, náboženství a rodinných hodnot, které přinesla průmyslová společnost a její individualismus.

Dokončení na další stránce.

Budoucí prezident psal svou práci v osmdesátých letech minulého století - tehdy se ročně v rakouské části monarchie zabilo 2600 lidí, což byla zhruba dvacetina evropských sebevrahů. Jejich počet vždy souvisel s historií. Nejméně jich bylo v období, kdy lidé čekali pozitivní změny, především po listopadu 1989. Skrytý optimismus (tedy nízký počet sebevražd) panoval i v těžkých dobách první světové války a za stalinismu počátkem padesátých let. V jiných dobách úpadku naopak národ propadal depresi: nejvíce sebevražd bylo za hospodářské krize v třicátých letech, za druhé světové války a za normalizace. "V dobách společenských zmatků mají lidé jiné starosti než páchat sebevraždy," navrhuje jedno z možných vysvětlení psycholožka Alena Marešová. "V období, kdy se očekávají pozitivní společenské změny, je jich méně, a naopak, když se společnosti rozlévá beznaděj, tak jejich počet stoupá." Historické výkyvy přesto neznamenají zásadní změny v celkovém trendu. V normalizačních letech byly české sebevraždy výrazně nad evropským průměrem. Pak už to bylo jen lepší a například v roce 1996 se u nás zabilo "jen" 24 mužů a 7 žen ze sta tisíc (pro srovnání: z Evropské unie na tom byli ve stejném roce nejhůře ve Francii, kde se z každých sta tisíc zabilo 30 mužů a 11 žen, ve Finsku dokonce 39 mužů a 11 žen). Smutná čísla o dobrovolném odchodu ze života ukazují, že Česká republika patří ke šťastnějším z postkomunistických zemí, jinde totiž stejné počty rostou, především v zemích bývalého Sovětského svazu (na Litvě v roce 1997 spáchalo sebevraždu 74 mužů a 14 žen ze sta tisíc, v Rusku o dva roky dříve to bylo 73 mužů a 14 žen) a například také v Maďarsku, které je vysokým počtem sebevrahů již tradičně proslulé (49 mužů a 16 žen ze sta tisíc v roce 1995). Přes obecný pokles českých sebevražd v posledních letech mají i statistici své rizikové skupiny. Podle očekávání roste počet sebevražd nezaměstnaných a těch, kteří se bojí, že přijdou o práci. Ještě horší je, že se v období 1983-98 zdvojnásobil počet obětí ve věku do pětadvaceti let. Sledujeme tak světový trend, který nejlépe zdokumentovali vědci v Americe. Podle tamního Střediska pro kontrolu nemocí uvažovala v roce 1992 čtvrtina středoškoláků vážně o sebevraždě a každý dvanáctý se o ni také pokusil s úspěchem. Ve třetině vyspělých zemí je dnes sebevraždami nejvíce ohrožena mladá generace, u nás zatím své starší spoluobčany nepředběhla. Lidé nad třicet totiž u nás mimořádně trpí dlouholetými partnerskými spory, případně rozvody. Odnáší to především "silné" pohlaví: ženy se sice zkoušejí zabít třikrát častěji, muži ale dvakrát častěji sebevraždu dovedou do konce. Statistiky dokonce ukazují, že pětkrát víc osamělých mužů než osamělých žen skončí život sebevraždou, vdovci dokonce šestkrát častěji než vdovy. Riziko zvyšuje i alkohol: každý třicátý alkoholik zemře vlastní rukou.

Letadlem a mečem

Náboženská i společenská tabu se dnes vykládají jako nejdůležitější pravidla, která ovládají dokonce vnitřní život lidí a napomáhají tak přežítí každé společnosti. Porušení tabu společnost vždy odsuzuje, v případě sebevražd dostávají v Evropě či Americe výjimku ti, kteří chtějí právě překročením zavedených zvyklostí upozornit na úpadek společnosti. Přesto existuje kritika: Sokrates nebo Palach sice svými sebevraždami vešli do dějin, přesto ale mohli vykonat drobnější, možná důležitější činy, když by zůstali naživu. Podle teologa a religionisty Odilona Štampacha současné křesťanství už překonalo postoj, že sebevražda je přímou cestou do pekla, a sebevrahové již také nejsou pohřbíváni mimo zdi křesťanských hřbitovů. Přesto svůj tradiční postoj neopouští: "V části věnované pátému přikázání Nezabiješ odsuzuje katechismus katolické církve vraždu a mluví nesouhlasně o sebevraždě. Zdůrazňuje ochranu vlastního života, jehož je člověk pouhým správcem a který mu byl propůjčen bohem. Sebevražda se přičí přirozenému lidskému sklonu, život je nejvyšší hodnotou, vždyť Bůh je životem. Sebevražda je odmítnutím daru všech darů, rezignací na vše, co život nabízí. Oproti středověkým dobám katolický katechismus ale připouští možnost spásy sebevrahovy duše," dodává Štampach. Na rozdíl od křesťanských zemí byla sebevražda v Orientu spíše odvážným činem. Typickým příkladem jsou hromadné sebevraždy následovníků filosofa Konfucia ve 2. století př. n. l. poté, co čínský císař Či Kong-tim nakázal spálit všechny jeho knihy. Z učení o reinkarnaci, pouti duše, která se přemísťuje z jednoho pomjivého těla do druhého, vyplývá i výklad, že jeden z životů nemá větší cenu než čest. Japonská rituální sebevražda seppuku (harakiri, sebevražda rozříznutím břicha) byla původně výsadou válečnické kasty samurajů. Ostatně samuraj, který nespáchal v pravý čas seppuku, ztrácel čest a nenašel by už práci. Později se sebevražda seppuku stala symbolem protestu proti jednání, které pokořovalo jedince nebo celý

japonský národ, hrála tedy pozitivní společenskou roli. Tento tradiční postoj umožnil během druhé světové války Japoncům zformovat celé oddíly sebevražedných letounů kamikadze. Podle Odilona Štampacha stojí za sebevraždami v Japonsku skutečně šintoistická tradice se svou promyšlenou etikou cti. Dnes je ale jejich příčinou i v Japonsku spíše ze Západu dovezený konkurenční výklad společnosti. Japonsko dodnes patří k zemím, které jsou proslulé vysokou sebevražedností, zvláště u školáků.

Ve stopách klasika

V roce 1774 vydal mladý Johann Wolfgang Goethe knihu Utrpení mladého Werthera, kterou, jak podotýká psychiatr Praško, napsal v dolní části svého maniodepresivního cyklu. Vzor romantického hlavního hrdiny, který se zabil, když ho odmítla jeho vysněná žena, tehdy okamžitě následovaly stovky mladých mužů. Podobné epidemie patří ke slavným sebevraždám dodnes. Podle výzkumů amerických sociologů se počet sebevražd zvýšil pokaždé, když média referovala o sebevraždě známé, populární osobnosti. Např. po smrti herečky Marilyn Monroe v roce 1962 přibýlo během jednoho měsíce 197 sebevražd, což znamenalo nárůst o 12 procent. David Phillip studoval zpravodajství a zjistil, že v týdnů po odvysílání zprávy o sebevraždě vzrostl jejich počet mezi dospívajícími o 7 procent, u dospělých se nezměnil. Někteří jeho kolegové přispěchali s vysvětlením, že podobné zpravodajství může být pro některé lidi signálem, že sebevražda je přece jen přijatelné řešení problémů. Psycholog Alan Berman ovšem oponoval s tím, že zprávy o sebevraždách nijak nezvyšují jejich celkový počet, mohou ale urychlit akci u těch, kteří se již rozhodli. V případě masových sebevražd jedna osoba, tzv. induktor, přesvědčí ostatní k sebevraždě. Hromadnou sebevraždu sekty davididiánů způsobil před sedmi lety David Koresh, který hlásal, že po hromadné sebevraždě všichni obživnou, aby s konečnou platností vybojovali boží království. Proto začal své následovníky vyzbrojovat zbraněmi. Na konci února 1993 farmu Apokalypsa na hoře Carmel v Texasu obklíčila policie. Po padesáti dnech obléhání a vyjednávání se nakonec rozhodla k úderu. Téměř sto davididiánů radši zvolilo smrt v požáru. Sebevraždy inspirované smrtí známé osobnosti svědčí o psychické labilitě dotyčného, který je už podobně naladěn. Členové sekt, kteří spáchali hromadnou sebevraždu, podlehli silnější osobnosti, jejímu charismatu a uvěřili, že jednodušší a rychlejší cesta vede k dobrému cíli. Průzkum takových případů sotva probudí životní optimismus, na extrémních příkladech ale odhaluje cestu, jak se může společnost dnes sebevraždám bránit. Na výše zmíněné konferenci v Nantes zdůrazňovala řada vědců, že nejlepší prevencí je dobré vzdělání. O sebevraždě tedy není správné mlčet. Pokud o ní budou mluvit lidé vychovaní k sebevědomí a ochotě pomáhat druhým, sotva mohou podlehnout nebezpečí, že se později dobrovolně pokusí odejít ze života. Budou vědět, co sebevražda znamená a nebudou se chtít tímto způsobem vzdát vlastní vůle a zašlapat do bláta svou jedinečnost a důstojnost

Vláda nemá šťastnou ruku na reformy Iba verný úředník je oporou Eleonóra Bujačková

Prijatie zákona o štátnej službe v súčasnej podobe by mohlo sťažiť decentralizáciu štátnej správy, keďže možno očakávať jej pomalšiu implementáciu. Konštatovala to pred časom aj hodnotiacia správa Európskej komisie o Slovensku. Aj preto litera zákona nadobudla inú argumentáciu.

Absolútnu lojalitu a úctu k službe štát pred Druhou svetovou vojnou primerane odmeňoval mnohými nadštandardnými výhodami, ktoré si ich dnešní kolegovia ťažko dokážu predstaviť. Atraktívne sociálne zabezpečenie celých rodín úradníkov, učiteľov, sudcov, žandárov a zriadencov ešte zvyšovalo vtedajšiu prestíž týchto profesií, pričom najväčšou výhodou zostávala istota, ktorú zamestnancom poskytoval štát. Dnešní štátni a rozpočtoví zamestnanci už toľko šťastia nemajú. Mnohí vysokoškolsky vzdelaní ľudia nastupujú do štátnej správy, školstva či vedy za dve tretiny priemerného platu a čaká ich veľmi (ak vôbec) zdĺhavý platový postup. Pritom musia rátať aj s tým, že v rámci povolebnej zmeny, nový vládny kabinet obsadí tieto posty "svojimi" ľuďmi.

Druhý oddychový čas

Dikcia zákona stále vyvoláva mnohé kritiky. Pravda, aj v Rakúsku či v Nemecku, kde bol vypiplaný takmer k dokonalosti, sa stáva, že definitívu získajú ľudia, ktorí potom celý život pracujú "na pol plynu". Aj napriek mnohým rizikám spočíva výhoda spomínanej právnej normy v tom, že profesionalizuje výkon štátnej správy, stabilizuje ju a depolitizuje. Žiaľ, namiesto dosiahnutia

rozumného kompromisu medzi zainteresovanými sa uplynulý týždeň situácia ešte viac zneprehľadnila. Keď vláda diskusiu o ustanovení o verejnej a štátnej službe po prvý raz v júli prerušila, odvolávali sa oponenti na už spomínané odporúčania EK a EÚ. Nasledovalo množstvo spoločných rokovaní - podpredsedu vlády Ivana Mikloša, ministra práce, sociálnych vecí a rodiny Petra Magvašiho a vicepremiéra pre legislatívu Ľubomíra Fogaša. Výsledok je takrečeno nulový. Kabinet opäť vyhlásil "oddychový čas" a rokovanie o zákonoch prerušil. Popri definitíve, odstupnom pri odchode do dôchodku je kameňom úrazu aj údajne nedostatočný priestor pre kariérny postup mladých ľudí. Vráťme sa k spomínaným odporúčaniam expertných skupín. Odborníci upozorňujú, že sa ani do prepracovanej verzie zákona dostatočne nezapracovali pripomienky expertov Európskej únie a Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj. Tie sa týkali najmä prijímania nových pracovníkov do štátneho zamestnaneckého pomeru, formy preverovania ich kvalifikácie, odbornosti a spôsobilosti na riadiace funkcie.

Kariérny systém a definitíva

Až do roku 2003 sa podľa prepracovaného návrhu zákona o štátnej službe predlžuje prechodné obdobie, počas ktorého bude možné štátneho zamestnanca uvoľniť v dôsledku jeho nadbytočnosti. Objektom kritiky expertov je malá flexibilita právnej normy a strnulosť postavenia štátneho úradníka. Nové znenie návrhu však na tieto pripomienky už čiastočne reaguje. Zamestnaca v štátnej službe bude možné, na rozdiel od doterajšej verzie návrhu zákona, preložiť aj bez jeho súhlasu. Zároveň bude zamestnane, každé dva roky podliehať hodnoteniu svojho pracovného výkonu. Ak nevyhovie, nastúpia sankcie v podobe pozastavenia platového postupu, pričom tento postih sa bude dať skombinovať aj so stiahnutím osobného príplatku. Opakovaná nespokojnosť s pracovnými výsledkami štátneho úradníka bude dôvodom na jeho uvoľnenie. Práve kariérny systém a definitíva vyvolávajú hlavné spory. Predkladatelia argumentujú, že definitíva sa nebudie dotýkať celého dnešného úradníckeho aparátu. Pracovníci ministerstiev, štátnych orgánov by o ňu síce mohli požiadať, avšak nemali by na ňu automaticky nárok. Podľa I. Mikloša predložený dokument zákona o štátnej službe nie je dobrý a vyžaduje oveľa zásadnejšie zmeny: "Návrh neplní základný cieľ, že štátna správa musí byť výkonná a efektívna. Skôr by chránil tých menej výkonných pracovníkov." Tieto argumenty minister Magvaši jednoznačne odmieta. Jedno je však isté. Kvalifikovanú argumentáciu nepredložil ani jeden zo zainteresovaných a tak zrejme majú pravdu tí "znalci", ktorí tvrdia, že táto vláda akosi na reformy šťastnú ruku nemá. *Autorka (1945) je zástupkyňa šéfredaktora Hospodárskeho denníka*

Inštruktáže výrobců

V prípade, že potrebujete ďalší dôkaz, že lidská rasa je díky své blbosti odsouzena k záhubě, tady jsou některé skutečné instrukce nalepené na konzumních produktech:

- Na pokrývce z Taiwanu NEPOUŽÍVEJTE JAKO OCHRANU PROTI TORNÁDU
- Na zrcátku přimontovaném k helmě používané americkými cyklisty: PAMATUJTE, PŘEDMĚTY V ZRCADLE JSOU VE SKUTEČNOSTI ZA VÁMI
- Na Tchajwanském šampónu: POUŽÍVEJTE OPAKOVANĚ
- Na zavíratku anglického ochuceného mléka PO OTEVŘENÍ NEOBRACEJTE LÁHEV VZHŮRU NOHAMA
- Na novozélandském spreji proti hmyzu TENTO PŘÍPRAVEK NEBYL TESTOVÁN NA ZVÍŘATECH
- Na balíčku rožinek: PROČ JE NEROZHODIT PO VAŠICH OBLÍBĚNÝCH OBILOVÁCH K SNÍDANI?
- Na fěnu značky Sears: NEPOUŽÍVEJTE VE SPÁNKU
- balíčku mražených hranolek: MŮŽETE BÝT VÍTĚZ ANIŽ BYSTE COKOLIV KUPOVALI! PODROBNOSTI UVNITŘ!
- Na balení oválného mýdla: POKYNY - POUŽÍVEJTE JAKO OBYČEJNÉ MÝDLO (A to má být jak?)
- Na desertu zvaný Tiramisu z Tesca (vytištěno zespuu na krabici): NEOTÁČEJTE VZHŮRU NOHAMA! (Příliš pozdě - už se stalo.)
- Na chlebovém pudinku od Marks & Spencer PO ZAHŘÁTÍ BUDE PRODUKT HORKÝ (Určitě? Raději to vyzkoušíme, co vy na to?)
- Na šňůře od čínských vánočních světel: POUZE PRO POUŽITÍ VENKU NEBO UVNITŘ (Takže používat se to nesmí kde??)
- Na japonském stroji ke zpracování potravy: NEPOUŽÍVEJTE K JINÝM ÚČELŮM (Začínám být fakticky zvědavý.)
- Na arašidech od Sainsbury's: VAROVÁNÍ - VÝROBEK OBSAHUJE OŘECHY (Vážně? Arašidy obsahují ořechy?)
- Na balíčku oříšků od American Airlines INSTRUKCE - OTEVŘETE BALÍČEK, SNĚŽTE OŘÍŠKY (Ah, jsem tak šťastný, že nám to tak hezky objasnili.)
- Na švédské řetězové pile: NEPOKOUŠEJTE SE ZASTAVIT PILU SVÝMA RUKAMA NEBO SVÝMI GENITÁLIEMI (Jaký druh telefonátu od zákazníka mohl zapříčinit tenhle nápis?!)
- Na balíčku žehličky značky Rowenta NEŽEHLETE OBLEČENÍ NA TĚLE

FALEŠNÁ SMRT HITLEROVY MILENKY

ZÁHADNÁ ZMIZENÍ

TEXT: JAN NOVÁK

FOTO: ARCHIV

Eva Braunová, Hitlerova dlouhodobá přítelkyně, milénka a nakonec na několik posledních hodin života i manželka, patří snad k největším paradoxům historie třetí říše. Na místě, kde bychom hledali zvrhlou mocichtivou intrikánku, jejíž povaha je snůškou nejd'ábelštějších vlastností, nacházíme jen nepřiliš inteligentní maloměšťáčku. A přesto je její odchod ze scény dějin zahalen velkým tajemstvím.

Dobové portréty Evy Braunové: hezká, ale nikoli krásná, podle svědectví současníků povrchní, nudná a nezajímavá
Postavení Evy Braunové v Hitlerově Německu má daleko do pozice, jaké se těší „první dámy“ i toho nejposlednějšího moderního státu. Eva o pozornost veřejnosti zřejmě příliš nestála, především ji však diktátor zcela záměrně držel v ústraní. Má se za to, že se jeho uvažování přitom ubíralo přibližně stejným směrem, jakým postupují mužské hvězdy pop-music: pro davy fanynek musí být idol alespoň navenek stále nezadaný. Vzhledem k hysterickému obdivu, který Hitler vzbuzoval v německých ženách, patrně nebude tato úvaha příliš daleko od pravdy. V každém případě se řadový Němec během války o Evě Braunové nedozvěděl nic a ani v nejvyšších kruzích se o ní téměř nemluvalo.

Eva Braunová se svou sestrou Gretel. Jejího manžela Hermanna Fegeleina nechal Hitler z ne zcela pochopitelných důvodů zastřelit v posledních dnech války. Podle některých názorů však i tato smrt byla pouze zinscenovaná.

NEVÝRAZNÁ, POVRCHNÍ A NUDNÁ

Nebylo ostatně ani příliš o čem mluvit. „*Všechny historiky Eva Braunová zklame,*“ řekl jednou Hitlerův architekt a ministr zbrojního průmyslu Albert Speer. Narážel tím na charakteristiku, v níž se shodovali téměř všichni z užšího kruhu zasvěcenců: podle nich byla jednoduchá, až hloupá, povrchní a nudná. Co na ní tedy přitahovalo jednoho z největších tyranů tohoto století? Hitlerův poměr k ženám je sám o sobě dodnes záhadou. Z jeho mládí je znám pouze jediný alespoň trochu doložený vztah, který měl mít se svou sestřenicí Geli Raubalovou. Happyend se však nekonal; Geli spáchala sebevraždu. Hitler to - alespoň navenek - těžce nesl, podle některých historiků však měl v její smrti sám prsty. S Evou Braunovou se vůdce nacistů seznámil roku 1929 díky svému fotografovi Hoffmannovi, v jehož ateliéru pracovala jako asistentka. Pocházela z přísně katolické mnichovské rodiny a její rodiče (zejména otec) ze známosti s Hitlerem neměli žádnou radost. Na fotografiích vidíme celkem pohlednou, ale nevýraznou a nezapamatovatelnou tvář - a taková její majitelka nejspíš i doopravdy byla. K jejím zálibám patřila četba laciné beletrie, sentimentální

filmy, tanec, lyžování a hory. Neměla žádnou větší ctižádost ani mocenské či politické ambice. Politika ji vůbec nezajímala. Možná právě to na ni Hitlera přitahovalo nejvíc. Byla pro něj patrně ztělesněním vyrovnanosti a maloměšťáckého klidu, o kterém paradoxně a jaksi navzdory svému skutečnému životu často snil. Eva Braunová žila v Mnichově, kde jí později Hitler platil byt, auto s řidičem a zařídil stálý příjem. Od roku 1936 většinou přebývala v Hitlerově alpském sídle v Berchtesgaden. Často byla sama; pak psala hysterické dopisy a tropila scény, přesto svému Adolfovi zůstávala neochvějně věrná. Teprve od roku 1943 s ním směla být častěji. O tom, jaká byla skutečná povaha jejich vztahu, se dodnes vedou spory. Hitler jej ve své závěti charakterizoval jako „mnohaleté upřímné přátelství“. Podle Speera byl vůdce impotentní (nechával si prý podávat nejrůznější hormonální přípravky), a Evě měl dokonce jednou doporučit, aby si pro sexuální uspokojení raději našla jiného partnera. Také Hitlerův poněkud šarlatánský osobní lékař Morell říká, že spali odděleně. Ostatně i v jejich posledním útočišti, stísněném bunkru pod říšským kancléřstvím, měla Eva Braunová svou vlastní ložnici. Přesto vše nasvědčuje tomu, že tito dva podivní lidé - jeden z největších masových vrahů v dějinách a tuctová maloměšťáčka - k sobě chovali oboustranný, překvapivě hluboký a stálý vztah až k trpkému společnému konci. Nebo snad i za něj?

Obývací ložnice Evy Braunové v bunkru pod říšským kancléřstvím

VĚRNÁ AŽ ZA HROB?

Když utichly poslední výstřely druhé světové války v Evropě, začali se vítězové zajímat, co se doopravdy s Adolfem Hitlerem stalo. Z německého rozhlasu sice věděli, že vůdce spáchal 30. dubna 1945 v Berlíně sebevraždu, šířily se však pověsti, že ve skutečnosti žije a skrývá se. Takové informace mohly ztěžovat situaci Spojenců v rozvráceném Německu, bylo proto třeba je rychle přebít něčím přesvědčivým. Pravda ovšem ležela kdesi v rozbombardovaném Berlíně, který byl pod správou Rusů a ti měli o poskytování pravdivých informací svou vlastní představu. Britové nicméně do jejich sektoru vyslali historika Hughu Trevora-Ropera s úkolem zjistit, jak vlastně skončil Hitler a jeho dvůr. Ten pak výsledky svého pátrání shrnul v knize Poslední dny Adolfa Hitlera. Dílo několikrát opakovaně vydané snad ve všech zemích světa přesvědčivě líčí konec diktátora i jeho družky. Podle Trevora-Ropera přijela Eva navzdory Hitlerovým protestům do Berlína, odhodlaná s ním sdílet dobré i zlé až do konce. Vůdce ji za to odměnil improvizovanou svatbou, která plynule přešla v sebevraždu. Ráno 30. dubna se novomanželé rozloučili s ostatními obyvateli bunkru, pak se Hitler zastřelil a Eva Braunová rozkousla skleněnou ampulku s kyanidem. Našli je klidně ležící na pohovce. Albert Speer k tomu později řekl: „*Hitler vždy tvrdil, že jedině Eva Braunová a jeho vlčák Blondi mu budou věrni až do poslední chvíle. Nechtěli jsme tomu věřit, ale v tomto případě ho intuice nezklamala.*“ Mimochodem, Blondiho otrávil v bunkru také. Těla vynesli na povrch, polili benzinem a zapálená ponechali svému osudu. Tak je také našli Rusové. Téměř kyčovitá historka o vůdci, který raději volil smrt vlastní rukou než pokoření porážky, a o jeho ženě věrně až za hrob, se stala oficiální součástí historie. A to i přesto, že výpovědi svědků z bunkru si navzájem významně odporují, že smrt kyanidem nekončí v klidném spočinutí na pohovce, ale v dramatických křečích a že pátrání Trevora-Ropera nejspíš ovlivnila britská tajná služba, která (stejně jako Rusové zkoumající mrtvolu z bunkru) potřebovala mít Hitlera spolehlivě a přesvědčivě mrtvého. Později se ale objevily ještě významnější indicie naznačující, že přinejmenším Eva Braunová v bunkru pod říšským kancléřstvím svůj život neukončila.

Bedna s údajným tělem Evy Braunové. Po povrchně provedené pitvě ji Rusové spálili.

PODSTRČENÁ MRTVOLA

Britskému chirurgovi a soudnímu znalci v oboru střelných poranění Hughu Thomasovi se romantická historka o smrti Adolfa Hitlera a Evy Braunové příliš nezdála. Dal si tu práci a ve své knize Dvojnici shromáždil svědectví nejen osob, které byly v bunkru a po letech se vrátily z ruského zajetí, ale také Rusů, kteří mrtvolu našli, pitvali a identifikovali. Přitom zejména skutečnosti týkající se údajného těla Evy Braunové jsou takové povahy, že Trevorovu-Roperovu verzi značně zpochybňují. Podle znaleckého ohledání provedeného Rusy už 8. května totiž sice šlo o ženu věkem a věkem přibližně odpovídající Evě, i přes značné poškození ohněm však bylo patrné rozsáhlé poranění hrudníku šrapnelem. Příslušníci ruské tajné služby později usoudili, že projektil zasáhl až mrtvé tělo v závěrečné fázi dobývání bunkru, ve zprávě lékařů se však výslovně uvádí, že poranění krvácelo. To je ale možné pouze tehdy, když je v krevním oběhu tlak, jinými slovy, za života dotyčného. Žádné svědectví však neříká, že by Eva ukončila svůj život za pomoci dělostřeleckého projektilu. Další nesrovnalosti se týkaly otravy kyanidem. Mrtvá sice měla v ústech střepy ampule a charakteristický zápach hořkých mandlí, ten však již nebyl cítit při pitvě vnitřností. Pokud by ale příčinou smrti byla skutečně otrava touto látkou, nacházela by se v největší míře právě tam. Zdá se tedy, že ampule byla rozdrčena v ústech až po smrti této ženy. Nejzávažnější indicí však je porovnání chrupu. Mrtvá měla - na rozdíl od skutečné Evy Braunové - zuby ve velmi špatném stavu a naprosto neodpovídající záznamům jejího zubního lékaře. Vše tedy nasvědčuje tomu, že mrtvola byla podstrčena proto, aby živá Eva mohla uniknout. Podle Hugh Thomase celou věc zinscenovali příslušníci SS, kteří současně zabili Hitlera a kamuflovali jeho sebevraždu. Vůdce už prý totiž byl v tak špatném tělesném stavu, že uniknout nemohl - a pro poválečnou nacistickou legendu (a případnou čtvrtou říši) mělo lépe posloužit jeho sebeobětování. Podle švýcarské novinářky Carmen Moryové pak žila Braunová se svou sestrou Gretel na jistém statku v Bavorsku. Mimochoodem, Evina matka Franziska se dožila bezmála stovky let a zemřela v Bavorsku teprve roku 1976... Mnozí odborníci s Thomasovou verzí o úniku pouze Evy Braunové bez Hitlera nesouhlasí. Sama nebyla schopná něco podobného vymyslet ani zorganizovat. Neudělali by to ani jiní - pro poválečné záměry vysoce postavených nacistů neměla žádný význam, většina z nich jí naopak opovrhovala. To platí zejména o vlivném Martinu Bormanovi, který z bunkru patrně skutečně unikl. Jediný, kdo by se o ni postaral, byl její Adolf; pokud opravdu přežila, tak jen díky tomu, že přežil i Hitler. To už je ale jiná historie. *

Jedna z možných cest do bezpečí: nacistické špičky měly připraveny hydroplány BV 222 Wiking s velkým doletem. Z bunkru se přitom prokazatelně podařilo letecky uniknout prominentní zkušební pilotce Haně Reitschové a beze stopy zmizelo také jedno z Hitlerových letadel i s pilotem.

Článek je přetištěn z časopisu Mladý svět.

Poradíme Vás nákupem počítače
Dáme Vám kondice
Poradíme jak mít internetovskou stránku na Internetu Zdarma
Zavolejte na 0414 540 465

Slovák mistrem světa v přetlačování.

Šestý titul světového šampiona si přivezl slovenský reprezentant Ján Germánus z letošního mistrovství světa v armsportu, které se konalo v americkém městě Virginia Beach. Germánus získal zlatou medaili ve váhové kategorii do 90 kilogramů v přetlačování pravou i levou rukou. Germánus včera na tiskové konferenci v Košicích uvedl, že vedle vítězství a obhajoby titulu si mimořádně cení také pozvání amerických pořadatelů profesionálního MS v roce 2001. V této souvislosti vyslovil očekávání, že se mu do příštího šampionátu podaří přibrat alespoň deset kilogramů. V tom případě by se totiž mohl utkat s nejlepšími borci v "královské" váze do 100 kilogramů, případně zápasit také v kategorii bez rozdílu hmotností. Ve Spojených státech získali medaile i další čtyři slovenští reprezentanti. Z nich byla nejúspěšnější Martina Pastuchová, jež si v soutěži nad 80 kilogramů vybojovala levou rukou stříbro a pravou přidala bronz.

Souboj o čelo ligové tabulky vyhrála Sparta
Sparta se vrátila na první místo tabulky fotbalové ligy. Rozhodla o tom v dnešním utkání 11. kola, v němž porazila Liberec vysoko 4:1, přestože zápas byl až do závěru vyrovnaný. Pak ale přišly dvě rozhodující branky a Liberec odjel se sklopenou hlavou. Souboj o vedoucí pozici v ligové tabulce sice sliboval drama, ale Sparta ho zpočátku nepřipustila. Už v 21. minutě vedla o dva góly a v sobotním večeru předváděla svým příznivcům podivanou odpovídající obhájci trůnu.

Plavkyně Kumpoštová vyhrála na paralympiádě 50 m prsa

SYDNEY 20. října (ČTK) - Medailovou bilanci české výpravy na paralympijských hrách v Sydney rozšířili dnes po stříbrné paraplegické oštěpařce Martině Kniezkové další tři postižení sportovci. Nejúspěšnější byla plavkyně Ivana Kumpoštová, jež vyhrála v novém paralympijském rekordu 37,11 sekundy závod na 50 metrů prsa. Další česká plavkyně Kateřina Coufalová dohmátla v polohovém závodě na 200 metrů v čase 2:47,84 minuty třetí a získala bronz. V atletické části her hodil Roman Musil diskem svůj nejlepší výkon sezóny 24,52 metru, což mu vyneslo stříbro. Zasluhou čtyř úspěchů se dnes Česká republika vyhoupla na 10. místo v pořadí národů podle počtu medailí.

Ježek vyhrál na paralympiádě kilometr s pevným startem

SYDNEY 19. října (ČTK) - První medaili pro českou výpravu, a hned zlatou, vybojoval na paralympijských hrách v Sydney cyklista Jiří Ježek. V závodu dráhařů na jeden kilometr s pevným startem v kategorii LC2 zajel jezdec s podkolenní amputací čas 1:11,461 minuty, kterému se dokázal přiblížit jen druhý Američan Dory Selinger. Další závodníci ztratili na tuto dvojici přes dvě sekundy. Ježek je dvojnásobným mistrem Evropy z loňského roku, kdy vyhrál závod na jeden kilometr s pevným startem v kategorii LC1 a závod jednotlivců LC2. Ze stejného šampionátu ve Francii si přivezl ještě stříbro ve stíhacím závodu na čtyři kilometry v kategorii LC2.

Těsně unikla medaile na **paralympiádě** v Sydney Michalu Starkovi, který skončil čtvrtý v závodu na kilometr s pevným startem sportovců s postižením LC3. Zlato získal Slovák Radovan Kaufman.

Prvou hymnou na paralympijských hrách v Sydney bola slovenská

Kaufman zlatý na velodrome

ZUZANA WISTEROVÁ, Sydney
Leptší úvod si slovenskí paralympionici v Sydney nemohli želať - po prvej finálovej disciplíne hier sa na velodrome

NOVINY – **sport**
vztyčovala slovenská vlajka a hrala hymna na počesť cyklistu Radovana Kaufmana (22).

V konkurencii 17 pretekárov vyhral najmladší muž štartového poľa 1 km s pevným štartom časom 1:21,393 min. Svetový rekordér je týmto výkonom od včera aj olympijským rekordérom. Zverenec trénera Rudolfa Huščavu mal po prvom 250-metrovom okruhu až štvrtý medzičas, každým kolom však stláčal stratu na Novozélandčana Inglisa a zdolal ho o 1,776 s. "Vedel som, že iba čas pod 1:23 môže stačiť na víťazstvo. Vychádzal som z toho, že pred dvoma rokmi na MS v Colorade len Rado dosiahol taký výkon. Príprava na túto paralympiádu ma stála dovolenku za dva roky, no forma gradovala v pravý čas," hodnotil Rudolf Huščava, ktorý ako tréner priviedol pred štyrmi rokmi na atlantskej dráhe k striebru Jambora. Vtedy Kaufman na paralympiáde chýbal - štyri dni pred odletom ho pád obral o premiéru, ktorej sa dočkal až teraz v Sydney. Tréner vyzradil ako chcel jeho zverenec do Austrálie zobrať svoju priateľku, no napokon ho od toho odhovoril. "Keď sme doma so Zuzanou prebrali tento plán, upustili sme od neho. Bolo by to drahé a asi by ma stál stratu koncentrácie na preteky," priznal čerstvý paralympijský šampión. Jeho jazdu si s hlučným povzbudzovaním vychutnali najmä kolegovia z klubu Pegas Remata, kde Rado po amputácii pravej nohy (diagnóza osteosarkóm) ako lyžiar v 16 rokoch začínal u Petra Matiaška. Na dekoráciu prvých medailistov na Dunc Gray Velodrome zavítal s prezidentom Medzinárodného paralympijského výboru Robertom Steadwardom aj šéf MOV Juan Antonio Samaranch

Slovenskí medailisti paralympijských hier: Plavkyňa Prokeinová a atlét Holík

Po zlate aj striebro a bronz

ZUZANA WISTEROVÁ, Sydney
Slovensko má na XI. paralympijských hrách v Sydney po dvoch súťažných dňoch kompletnú medailovú sadu - po zlate cyklistu Kaufmana včera získala striebro plavkyňa Prokeinová a bronz atlét Holík.

Margita Prokeinová zlepšila na 200 m polohové preteky osobné maximum o 15 sekúnd. "Polohovka nie je moja obľúbená disciplína, na prsiach strácam, no rýchly sydneyjský bazén a výborná príprava urobili svoje. Netrúfam si však predpovedať ďalšie svoje preteky..." povedala strieborná plavkyňa, ktorú dnes čaká hlavná trať - 50 m motýlik. Všetci slovenskí plavci si včera zlepšili osobné rekordy, aj Zuzana Šuštríková, hoci z rozplavby nepostúpila. Andrej Zaťko doplával vo finále polohovky na 150 m posledný a spomenul si na Atlantu: "Tentoraz som sa netopil..." Jeho finišu aplaudovalo v Aquatic Centre asi 12-tisíc divákov, ktorí boli spočiatku šokovaní ťažkými postihnutiami niektorých paralympionikov, no utvorili okolo bazéna fantastickú atmosféru. Stotisícový Stadium Australia bol zaplnený spolovice, ale aj ostatné súťaže mali početné publikum - deti v Sydney a okolí dostali voľno a do Olympijského Parku ich prišlo 320 000! Slovenský päťbojár Norbert Holík v paralympijskej premiére zlepšil osobné rekordy v štyroch z piatich disciplín i v celkovom bodovom súčte. Naše stolnotenisové tímy sa prebojovali do štvrtfinále, aj Gáspár s Csejteyom si napravili reputáciu po štvrtkovej prehre s Nigériou a jasne zdolali Nemecko. "Vieme na nich hrať, s Rakúskom vo štvrtfinále to bude zložitejšie, lebo moja bilancia s ich najlepším hráčom, naturalizovaným Poliakom Fraczykom, je 1:10," uviedol prvý hráč svetového rebríčka Ladislav Gáspár. Všetci štyria slovenskí lukostrelci sa kvalifikovali do ďalších bojov, ale vzduchovkári Jozef Široký a Veronika Vadovičová sa v konkurencii 52 strelcov do finálovej osmičky nedostali.

Pardubice jsou v čele extraligové tabulky
Hokejisté Pardubic se po výhře 2:0 ve Zlíně dostali do čela extraligové tabulky. Po šestnácti kolech mají na svém kontě 32 bodů, vinou horšího skóre je druhý Vsetín. Pardubice již podeváté v řadě bodovali. Největší zásluhu na tom měl brankář Adam Svoboda, který podruhé v sezóně udržel čisté konto. Třetí Plzeň ztrácí na vedoucí dvojici dva body, pražská Sparta klesla po sobotní prohře v Plzni na čtvrté místo.

Na opačném konci tabulky je i přes výhru nad Litvínovem, první domácí v základní hrací době v této sezóně, celek Kladna

Hokejisté Zlína prohráli v zápase 16. kola extraligy s Pardubicemi 0:2 po třetinách 0:0, 0:1 a 0:1. Výsledek: Continental Zlín - IPB Pojišťovna Pardubice 0:2 (0:0, 0:1, 0:1) Branky a nahrávky: 31. Rolínek (Janecký, P. Sýkora), 60. S. Procházka (Filip). Rozhodčí: Rejthar - Bádál, M. Čech. Vyloučení: 7:7. Bez využití. Diváci: 5369. Sestavy: Zlín: Hrazdíra - Hamrlík, Žabka, Marušák, Zíb, Luža, Žizka - Okál, Čajánek, Somík - Balaščík, Leška, Barus - Rachůnek, Jenáček, Korhoň - Kotásek, Vala, Ambruz. Pardubice: A. Svoboda - Malinský, Jančařík, A. Novotný, Divíšek, Piša, Pácal - Tvrdlík, T. Blažek, Lubina - J. Kudrna, Filip, S. Procházka - P. Sýkora, Janecký, Rolínek. ou rte

Plzeň - Sparta Praha 7:4 (1:1, 4:1, 2:2)
Hokejisté Plzně porazili v předehrávaném utkání 16. kola extraligy Spartu Praha 7:4 po třetinách 1:1, 4:1, 2:2 a posunuli se do čela tabulky.

Ostravští fotbalisté devět kol v řadě nevyhráli
Ostravští fotbalisté remizovali v utkání 11. ligového kola s Blšany 1:1 a na výhru už čekají devět kol. Jen o zápas méně trvá černá série Plzně, která si dnes z Olomouce odvezla čtyřbrankový debakl. Stejný počet branek ušlédřila svému soupeři se Starého Města také Marila Příbram. Potřetí se čtyřikrát trefili hráči Sparty, kteří Liberci dovolili skórovat jen jednou a převzali od něj vedení v lize. Poslední zůstává tým Brna, přestože dnes remizoval s Drnovicemi a připsal si na konto pátý bod. Smírně se rozešli rovněž další celky ze dna tabulky - utkání Jablonce a Budějovic skončilo remízou 1:1.

XI. PARALYMPIJSKÉ HRY

SLOVENSKO

- Radovan Kaufman** - cyklistika
- Margita Prokeinová** - plávanie 200m polohová
Margita Prokeinová - 50m motýlik
Ladislav Gáspár a Richard Csejtey Richard – stolný
- Norbert Holík** - atletika päťboj
Ján Szojka, Juraj Petrovič - tandem dráhová cyklistika
Pavol Kolačkovský - plávanie 200 m voľný spôsob

ČESKO

ATHLETICS

1. Men´s Discus F 36	Kubala Milan
1. Women´s Discus F51-F54	Kniezková Martina
3. Men´s Discus F33	Musil Roman
3. Women´s Javelin F52-F54	Kniezkova Martina
5. Men´s Shot Put	Pohlmann Rostislav
5. Men´s Discus F 54	Purgl František
6. Men´s Shot Put F36	Kubala Milan

CYCLING TRACK

1. Mixed 1km TimeTrial LC2	Ježek Jiří
4. Mixed 1km TimeTrial LC3	Stark Jiří
8. Mixed 1km TimeTrial LC1	Kalousek Jiří

SWIMMING

1. Women 50m Breaststroke SB14	Kumpoštová Ivana
3. Women 200m Ind Medley SM9	Coufalová Kateřina
4. Women´s 100m Breaststroke SB13	Hnátková Kateřina
4. Women´s 100m Freestyle S14	Stillnerova Věra
4. Men´s 400 m Freestyle S10	Urbánek Lukáš
8. Women 200 m Ind Medley SM14	Kumpoštová Iva

TABLE TENNIS

2. Team Men Cat. 10	Cinibulk Miroslav, Karabec Ivan, Čech Pavel, Mašek Lubomír
2. Team Women Cat. 6+10	Mojová Jana, Peštová Eva, Žáková Michala, Davidková Jolana
2. Team Men Cat. 1+2	Příbyl Tomáš, Zvolánek Martin
3. Team Men Cat. 4	Glazar František, Stefanu Michal,
	Trčka Lubomír

How It All Unfolded

In the beginning God created the heavens and the Earth. And the Earth was without form, and void, and darkness was upon the face of the deep.

And Satan said, "It doesn't get any better than this."

And God said, "Let there be light," and there was light. And God said, Let the earth bring forth grass, the herb yielding seed, and the fruit tree yielding fruit," and God saw that it was good.

And Satan said, "There goes the neighborhood."

And God said, "Let us make Humans in our image, after our likeness, and let them have dominion over the fish of the sea, and over the fowl of the air and over the cattle, and over all the Earth, and over every creeping thing that creepeth upon the Earth." And so God created Human in God's own image; male and female created he them. And God looked upon Man and Woman and saw that they were lean and fit.

And Satan said, "I know how I can get back in this game."

And God populated the earth with broccoli and cauliflower and spinach, green and yellow vegetables of all kinds, so Man and Woman would live long and healthy lives.

And Satan created McDonald's. And McDonald's brought forth the 99-cent double cheeseburger. And Satan said to Human, "You want fries with that?" And Human said, "Supersize them." And Human gained 5 pounds.

And God created the healthful yogurt, that woman might keep her figure that man found so fair.

And Satan brought forth chocolate. And Woman gained 5 pounds.

And God said, "Try my crispy fresh salad."

And Satan brought forth Ben and Jerry's. And Woman gained 10 pounds.

And God said, "I have sent thee heart-healthy vegetables and olive oil with which to cook them."

And Satan brought forth chicken-fried steak so big it needed its own platter. And Man gained 10 pounds and his bad cholesterol went through the roof.

And God brought forth running shoes and Man resolved to lose those extra pounds.

And Satan brought forth cable TV with remote control so Man would not have to toil to change channels between ESPN and ESPN2. And Man gained another 20 pounds.

And God said, "You're running up the score, Devil." And God brought forth the potato, a vegetable naturally low in fat and brimming with nutrition.

And Satan peeled off the healthful skin and sliced the starchy centre into chips and deep-fat fried them. And he created sour cream dip also. And Man clutched his remote control and ate the potato chips swaddled in cholesterol. And Satan saw and said, "It is good." And Man went into cardiac arrest.

And God sighed and created quadruple bypass surgery.

And Satan created HMO's.

Mon Oct 9 173953 2000
LSN Staff

Rome, Italy, Slovakia – Slovakian, Italian and Russian police, working together, broke up a ring of Jewish gangsters who had been involved in the manufacture of child rape and snuff pornography.

Three Russian Jews and eight Italian Jews were arrested after police discovered they had been kidnapping non-Jewish children between the ages of two and five years old from Russian orphanages, raping the children, and then murdering them on film. Mostly non-Jewish customers, including 1700 nationwide, 600 in Italy, and unknown number in the United States, paid as much as \$20,000 per film to watch little children being raped and murdered.

Jewish officials in a major Italian news agency tried to cover the story up, but were circumvented by Italian news reporters, who broadcasts scenes from the films live at prime time on Italian television to more than 11 million Italian viewers. Jewish officials then fired the executives responsible, claiming they were spreading "blood libel."

Throughout history, various groups have accused sects of Jews of ritually murdering small children. One such

account that of Hugh of Lincoln, led to the expulsion of all Jews from Britain in the 13th Century. Such accounts have generally been discounted, but are so wide spread that Jewish organizations have developed a name for them -- "blood libel".

The American group the ADL was founded to defend a Jew, Leo Frank, accused of raping and murdering a five year old girl, Mary Fagan, in his Atlanta pencil factory in 1913. The ADL claims he was innocent. A mob lynched him after the governor commuted his death sentence to life in prison.

Though AP and Reuters both ran stories on the episode, US media conglomerates refused to carry the story on television news; again saying the story would prejudice Americans against Jews.

Jewish gangsters in Russia have become increasingly linked to traffic in "white slaves" and prostitutes through Israel, according to a recent report in the Jerusalem Post. Israel turns an official blind eye to forced prostitution, and does not punish Israeli citizens who choose to own "sex slaves", as long as the slaves are foreign and non-Jews.

CZECH ADMINISTRATIVE JUNGLE

By Paul Jonak Prague, October 2000

In spite of an apparent progress in adoption of European standards, Czech authorities are sometimes able to prepare their citizens shocking experiences. Hereby I allow me to present a small example as follows.

In the year 1998, the citizen Mr. XY has been exposed to a brutal intervention organized by an usurer. One night, without any previous warning, his flat has been violently occupied by a group of tattooed skinheads and Mr. XY has been expelled out. He look for an assistance of the police. There intervened a police mobil watch but it left the occupied flat without protecting Mr.XY, after having the leader of skinhead group explained, that the operation has been previously discussed and permitted by the police operation center. Mr.XY suddenly became to homeless person. Not respecting the preliminary judicial decission in favour of Mr. XY, the usurer later solded the flat to other person.

Mr.XY initiated the prosecution of usurer and the assisting group of skinheads. But the investigating inspector of the local police department came to the surprising conclusion that there occured no violent or generally criminal acts : no police watch has intervened, no skinheads were identified, no private property of Mr.XY has been abused by skinheads. In this situation Mr. XY raised a protest against those above mentioned peculiar policial conclusions. His controversies with policial authorities, public prosecution and ministry of interior have been continuing up to present.

At last, in august 2000, the desperate homeless man raised to the minister of interior a complaint against the malpractice of the supreme police supervision authority, the Inspection of the Ministry of Interior. His petition concerned not only the original substance of the affair, but mainly alleged administrative errors of the above mentioned authority . He received no answer. At last, he has been summoned to explain his complaint. Who summoned him ? The same investigating inspector of the local police department, who - two years ago - solved the affair in favour of the usurer and his helpers, the man, whose obvious lack of objectivness has provoked Mr. XY’s complaints. Thus the instigating agent of the complaint will decide about its solution, the accused will check his own acts.

It is sure that Mr. XY didn’t fullfil his obligations towards the usurer and prepared by this way his above mentioned troubles. But in this affair the facts of the case of Mr. XY’s unhappy history are neither interesting nor important. The event is very alarming by two points. First of all, it is obvious that the usurer used brutal force to lodge his alleged legitime claim without having preferently used any legal instruments. His conduct would be perceived in any civilized country as an apparent violation of legal standards. And all state authorities, which were obliged to protect citizens against any attempts of self-help violent interventions, in this case manifested their sympathies to the agressor. Second, the arrangement of investigation of

Mr.XY’s complaint by the ministry of interior is unacceptable. Why has been charged the lowest article of the policial structure by the investigation of the complaint concerning alleged mistakes of the supreme policial supervision authority ? Why has been charged a policeman by investigation of the complaint directed at his own acts ? Can be there awaited impartial and fair results of any investigation accomplished under those irregular conditions? By the way, Czech penal code in § 30 excludes participation of involved persons in investigation.

Tolerating or even supporting the use of self-help violence in solving of civil controversies and using doubtful methods of investigation of complaints concerning alleged policial malpractice, Czech Republic is heading not for Europe but only towards the jungle

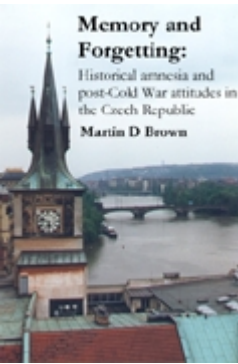
PRAGUE, Czech Republic (Reuters) - A peaceful meadow proved a less-than-idyllic rendezvous spot for a Czech couple who were run over by a tractor during an amorous moment. The couple picked the meadow near the village of Brnicko in the eastern Czech Republic because it was dark and peaceful, but it was not so for long. The driver of the tractor took a short cut through the field on his way to a party, riding over the woman's chest and the man's buttocks, injuring both, the local news agency CTK reported. No one knew about the accident for several weeks -- until doctors and insurers investigated the origins of the couple's injuries.

Police charged the tractor driver, who said he did not notice the love-making pair, with the criminal offense of causing an injury.

Memory and Forgetting Historical amnesia and post-Cold War attitudes in the Czech Republic Martin D Brown

While the West is gradually revising its view of the Cold War, Czechs have simply rejected the previous Communist myths and enthusiastically taken up the most dogmatic Western interpretations on offer. They now view their own history through the myths of their former adversaries.

Book is available only on internet for \$US 5.

Reconstruction of Maria Teresia Bridge Begins

The ceremonial beginning of reconstruction of the historic Maria Teresia Bridge, between Slovakia and Hungary, took place in Estergom (Hungary) on Tuesday. It was attended by the Slovak Transport Minister and his Hungarian counterpart. The original bridge connecting the towns of Sturovo and Esztergom was opened 1895, but destroyed at the end of 1944 by retreating German military forces. The proposal to reconstruct the bridge was backed by the current Hungarian and Slovak prime ministers. The project will cost approximately 20 million EURO, of which Slovakia will foot about 11 million EURO and Hungary 9 million EURO. The Maria Teresia Bridge is due to open in September of 2001. SLOVENSKO

Poll Shows Slovaks Will not Participate in Referendum

A public opinion poll conducted by the Slovak Statistical Office shows that only one-third of eligible voters intend to participate in the 11 November referendum on early elections, CTK reported. For the plebiscite to be valid, participation must be at least 50 percent and the parliament must approve the referendum results. The poll shows that 46 percent do not plan to vote and 21 percent are undecided. MS

In next week in NOVINY :

In the Shadow of the Werewolf
Peter Hames
Markéta Lazarová is the best Czech film of all time according to one poll of critics. Why the hell has nobody heard of it?

